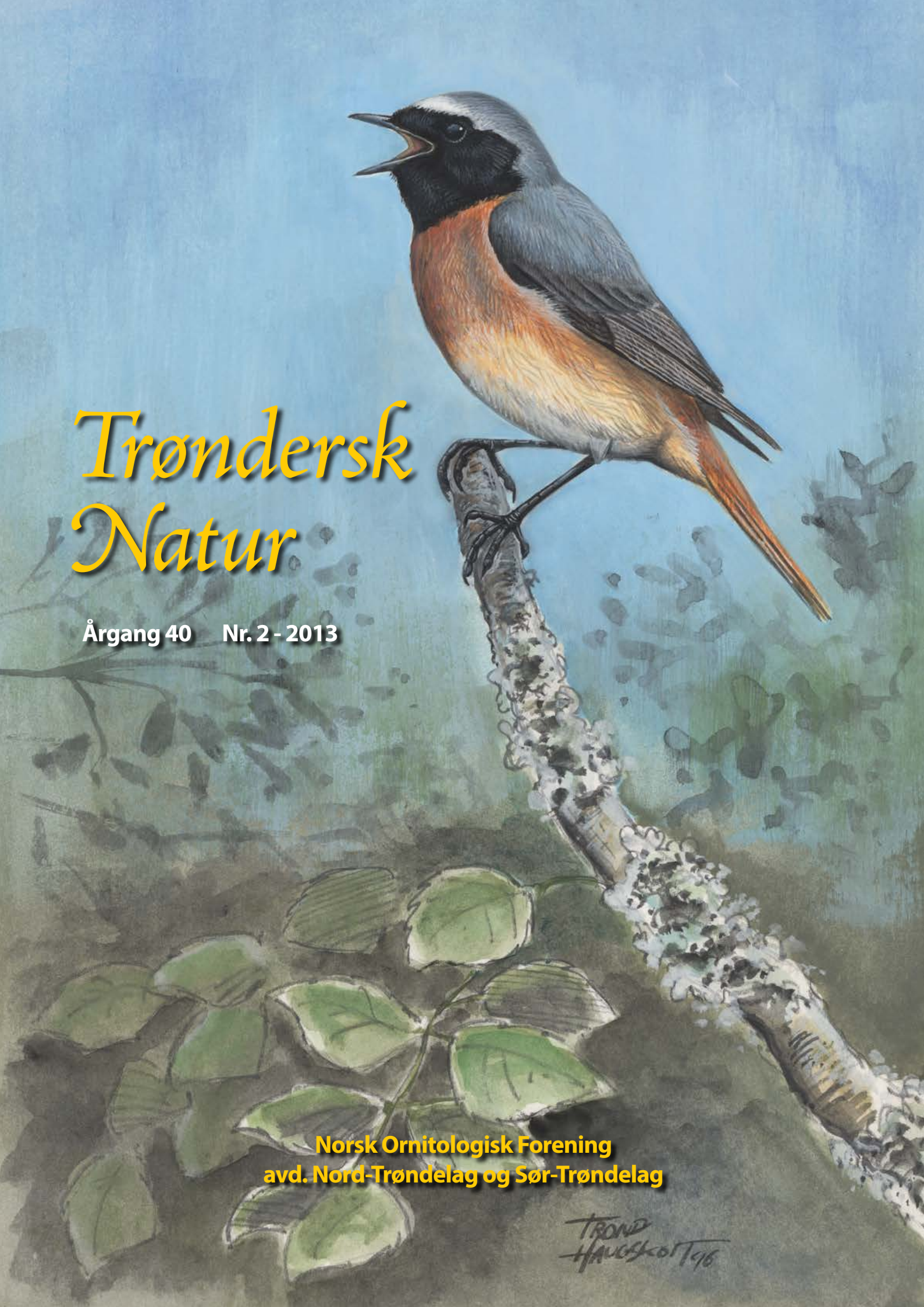

Trøndersk Natur

Årgang 40 Nr. 2 - 2013

Norsk Ornitologisk Forening
avd. Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag

TROND
HAUGSKOTT 196

NOF avd. Sør-Trøndelag
[www.birdlife.no/organisasjonen/
fylkesavdelinger/sor-trondelag/](http://www.birdlife.no/organisasjonen/fylkesavdelinger/sor-trondelag/)

Norsk Ornitologisk Forening (NOF)

NOF avd. Nord-Trøndelag
[www.birdlife.no/organisasjonen/
fylkesavdelinger/nord-trondelag/](http://www.birdlife.no/organisasjonen/fylkesavdelinger/nord-trondelag/)

Trøndersk Natur

Tidsskrift for Norsk Ornitologisk Forening (NOF), avd. Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag

Redaktør: Trond Kåre Haugskott, Bekkasinv. 9, 7082 Kattem. Tlf.: 72 84 99 40 / 909 48 572.

E-post: trhaugs@online.no. Hjemmeside: www.haugskott.com

Tips til forfattere: Artikler og innlegg til TN sendes til redaktøren pr. e-post.

Manusfrist: TN utkommer med to hefter pr. år. Frist for innlevering av manus er hhv. innen 1. februar og 1. august.

Adresseforandringer o.l.: TN sendes ut til medlemmene av NOF avd. Nord-Trøndelag og NOF avd. Sør-Trøndelag på grunnlag av medlemslistene fra foreningene. Endring av adresse, etterlysning av manglende blad o.l. må derfor rettes til respektive fylkesforening.

Opplag: 450 eks.

Innhold

- 4 Våker i Trøndelag
- 10 Fugler i Nord-Trøndelag 2012
- 38 Trøndera på tur
- 42 Må låvesvalen skifte navn?
- 44 Sandsnipe på Gaulosen
- 47 Øyamelen naturhus

Alle tegninger ved Trond Haugskott
Foto forrige side: Trond Haugskott
Nederst: Fra dugnad på Øyamelen naturhus.
Foto: Georg Bangjord.

Våker i Trøndelag

Tekst og foto: Morten Venås

Her i Trøndelag er vi så heldige å kunne nyte tre forskjellige våker fra tid til annen. Da snakker vi om fjellvåk, musvåk og vepsevåk.

Nå er vel kun to av disse ordentlige "buteo-våker," mens den tredje er en "pernis" og mer i slekt med glenter.

Denne artikkelen var ment som en hyllest til disse, men etter hvert utviklet det seg til også å omfatte aldersbestemming og kjønnsbestemming.

Jeg regner med at 95 % av våkene som ses her hos oss er fjellvåker, men med litt flaks og iherdig feltornitologi kan også musvåk og vepsevåk påtreffes.

Fjellvåk og musvåk er kortdistansetrekker, noen kan til og med prøve på overvintring her i Trøndelag, mens vepsevåk trekker helt til tropisk Afrika.

Nå har jeg ved flere anledninger hørt at vi "bare" så en fjellvåk. Da vil jeg si at det er ikke "bare, bare" – for uansett hvor jeg har vært i verden så blir jeg stadig spurt om denne, så nyt din fjellvåk og vær stolt av fuglen!

Fjellvåk 2K, Røros, mai 2012.

FJELLVÅK

Buteo lagopus

Dette er våken som vi alle her i Trøndelag kjenner godt. I enkelte år med god mattilgang er denne faktisk meget vanlig, og kan da hekke i nesten alle kommuner. Mens andre år hvor smågnagerbestanden er på bunn, kommer de bare og pynter på reiret for så å dra sin vei for sesongen. Når denne ankommer hekkeplassen om våren, gjerne siste uka i april, vil den kretse over reirområdet i timevis. Hannen foretar også et fluktspill hvor den utfører kraftige stup med bratte oppstigninger og er lett å oppdage pga. dette.

Lokalt flere steder i Trøndelag blir denne kalt for kvinhawk.

Mange legger ut sine observasjoner av fjellvåk på Artsobservasjoner.no som "1 individ" eller "1 adult". Hvorfor ikke kjønnsbestemme disse, det er faktisk ikke så vanskelig?

Her er et noen tips:

Voksen hann:

Denne vil alltid vise et mørkere hode og bryst mot lysere mage, og stjerten har minst to mørke tverrbånd.

Voksen hunn:

Hode og bryst bestandig lysere enn magen, og stjerten har kun ett mørkt endebånd.

Ungfugl:

Har en gul fargetone nesten over hele kroppen, med *lengdestripet* bryst. Stjertens endebånd mer grålig og uklart enn voksen. Vingenes bakkant mørk diffus, lyst hode.

Fjellvåk, voksen hann, Selbu, mai 2013.

Fjellvåk, voksen hunn, Holtålen, mai 2010.

Fjellvåk, ung, Osen, oktober 2012.

Musvåk

Buteo buteo

Da begynner det å bli litt mer utfordrende. Dette er en sjelden fugl hos oss, men observeres hvert år med flere individer. Ankommer gjerne tidlig på våren (mars-april) og drar gjerne i oktober. Jeg har de siste årene begynt å lure på om at de musvåkene som besøker oss om våren er 2K-fugler (i sitt andre kalenderår) på jakt etter sitt eget territorium, dette pga. av at flere av de få jeg selv har observert ikke har vært fullt utvokste, voksne fugler.

Musvåken utfører også et fluktspill som ikke er ulikt fjellvåkens, men den skriker gjerne samtidig som fluktspillet utføres.

Et trenet øye vil med en gang se at dette er ingen fjellvåk, men å skille den fra vepsevåk kan være verre. Et godt råd er å starte med stjerten. Denne arten har ikke fjellvåkens hvite stjern, men enkelte lyse individer (såkalt "börningevåk") har lys stjertrot. Disse lyse individer har også hvite øvre vingedekker, noe som en fjellvåk aldri vil ha. Musvåk vil nesten alltid vise et lyst tverrbånd over brystet, samt grå stjern med tette tverrstreker. Arten kan ikke kjønnsbestemmes i felt.

Når det gjelder fargevarianten "börningevåk", er denne bare sett et fåtall ganger i Trøndelag (se bilde side 9).

Aldersbestemming:

Voksen:

Tverrstreket bryst og buk. Tydelig bred mørk bakkant på vingene og et bredt svart endebånd på stjerten.

Ungfugl:

Er lengdestreket på bryst og buk i motsetning til adult. Stjerten mangler et tydelig mørkt endebånd samt at den mørke bakkanten på vingene er smal og mer diffust avgrenset.

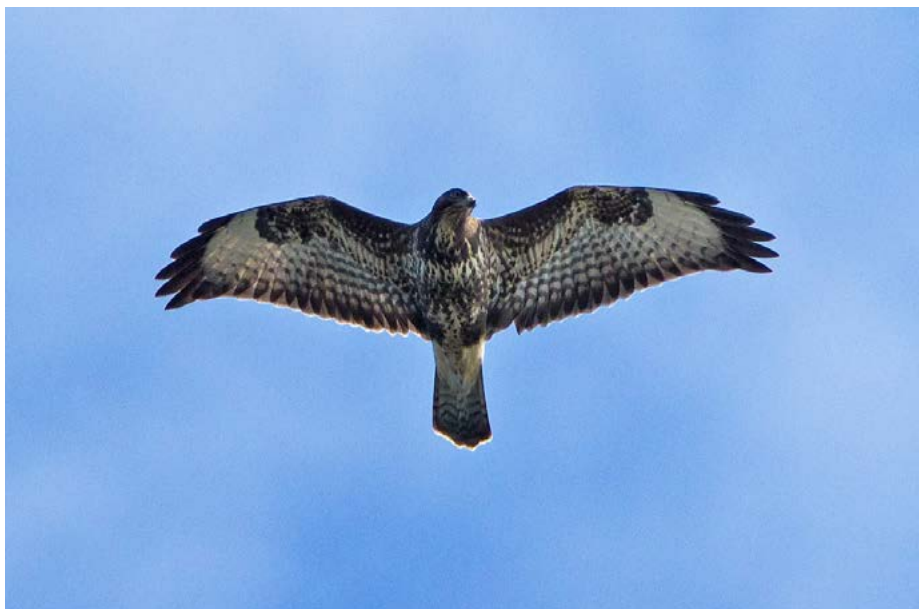

Musvåk, voksen, Meråker mai 2009.

Musvåk, trolig 2K, Melhus april 2013.

Musvåk, ung, Falsterbo, Sverige, september 2012.

VEPSEVÅK

Pernis apivorus

Dette er nok den sjeldneste av alle våker i Trøndelag, men Lierne kommune har vist seg å være dens "hovedbase". Tror faktisk at ved et godt år kan det hekke 1 – 2 par i kommunen.

Denne fuglen har det flotteste fluktspillet av alle våker. Dette består av dype stup fra stor høyde for så å gå oppover i luften. Når den så når toppen av oppstigningen slår den vingene sammen 2 til 3 ganger over kroppen, for så å stige enda mer og igjen slå vingene sammen over kroppen. Dette kan pågå over ganske lang tid. Ønsker du å se dette i Trøndelag er nok siste uka i mai et godt tips, og da i nevnte Lierne.

De voksne fuglene drar gjerne sørover allerede igjen i månedsskiftet august/september, mens de unge venter gjerne en til to uker ut i september. De har en lang vei å dra.

Dette er en merkelig rovfugl, den er nesten helt forsvarsløs overfor andre rovfugler og av den grunn blir den gjerne tolerert nært eller i både fjellvåk- og musvåk-territorium. Selv var jeg vitne til at denne ble angrepet av jordugle i Lierne mai 2011 - den hadde da bare en ting å gjøre; stikke av så raskt som mulig.

Voksen hann:

Ses denne på kort avstand vil det grå hodet med gult øye være slående. Kun fingertuppene er svarte med et bredt svart endebånd på vingene. Viser stor avstand mellom båndene både på vinge og stjert. I godt lys er det forbausende hvor gjennomskinnende håndflatene og stjerten kan være. Overside grå med svart "dobbeltkomma" ved vingeknoken, *tverrstreket* bryst.

Voksen hunn:

Både vingenes endebånd og fingertuppene mer grålig og diffuse enn hos hann, armsvingfjærene også grå-mørkt skygget. Brunt hode med delvis grått rundt øye. Båndene på vingene er avsatt tettere, noe som gir et "skitnere" inntrykk, *tverrstreket* bryst. Overside brun med lys håndflate. Her bør man også være oppmerksom på at det finnes en del hanner som kan se ut som hunner, så enkelte individer er nesten umulig å kjønnsbestemme.

Vepsevåk, voksen hann, Lierne juni 2013.

Vepsevåk, voksen hann, Åsnes, Hedmark, juni 2010.

Vepsevåk, voksen hunn, Falsterbo, Sverige, september 2013.

Ungfugl:

Disse kommer ikke tilbake fra overvintrings-områdene før de er i sitt 3. kalenderår (dvs. som 2 åring). Så om våren slipper du å tenke på disse. Har lengdestreket bryst, uklart mørkt endebånd på vingene, armsvingfjær mørke, hele fingrene mørke, mørkt øye, nebb gult med svart spiss. Unge vepsevåker ligner mer på musvåk i kroppsform enn voksne, en teori er at dette gir fuglen et mer skremmende inntrykk for eventuelle predatorer, da fuglen som før nevnt er ganske forsvarsløs.

Denne arten kan være vanskelig å skille fra musvåk, men en vepsevåk vil bestendig virke mer elegant enn den kompakte musvåken.

En vepsevåk har lengre og smalere vinger, stjert og hals, samt hode (gjøkehode). Den vil aldri vise musvåkens hvite tverrbånd over brystet.

En annet godt tips er stjertens proposjoner; en musvåk har det bredeste

Vepsevåk, ung, Falsterbo, Sverige, september 2012. (Se stjertens proposjoner).

partiet av stjerten på *enden*, mens en vepsevåk er bredest på *midten* av stjerten ved sammenslått stjert. Dette er et overraskende godt feltkjennetegn. Ellers er stjerten gråfarget med 2 – 3 mørke (svarte) tverrstriper i stor avstand til hverandre (se musvåk).

Knokeflekken på vingen er avlang, ikke firkantig som hos musvåk. Sirkler med hengende vinger.

Vær oppmerksom på at denne arten kan vise stor fargevariasjon, fra helt lyse til nesten svarte individer, så dette er kun en generell veiledning.

Vingeoverside, voksen hunn og hann, Falsterbo, Sverige, september 2013.

"Börtingevåk", Skåne, Sverige, september 2010.

HVORDAN FINNE EN VÅK

Fuglene er selvfølgelig lettest å se på vår- og høsttrekket. En fin dag med oppdrift og varme, gjerne østlig vindretning, kan gi uante resultater.

Din viktigste egenskap er tålmodighet og tålmodighet - samt en god dose flaks. Selv har jeg brukt mange dager, både vår og høst de siste årene på å prøve å finne en god trekkplass for rovfugl i Trøndelag. Det har vært temmelig mange timer med å glo på en fugle-tom himmel, men noe har det da blitt. I følgende liste har jeg skrevet ned noen steder som har vist seg å være bedre enn andre, men den ultimate trekkplassen har jeg ennå ikke klart å finne.

Melhus: Hølanda kirke
Rennebu: Berkåk – Ulsberg
Orkdal: Thamshavn
Agdenes: Ingdalen (Nonshaugen)
Rørø: Sundet – Floan
Selbu: Bjørnbeinet – Litlfjellet
Meråker: Teveldalen
Lierne: Linneset, Finnhuslia, Storlia (Devika), Lauvsjø-klumpen
Grong/Lierne: Sanddøldalen.

Skulle noen av leserne sitte inne en god trekkplass hvor de ser en del rovfugl vår og høst er jeg takknemmelig for tips om dette, (mvenaas@online.no).

Ellers kan man jo i disse pakketurtider kombinere en feriereise med rovfugltrekk i Europa. Her er noen av de beste trekkstedene:

Messinastredet, Sicilia, Italia, (vår).
Gibraltar, Spania, (vår og høst). Burgas, Bulgaria, (høst). Bosporos, Istanbul, Tyrkia, (vår og høst). Falsterbo, Skåne, Sverige, (høst).

Håper dette har vært en nyttig artikkel med tanke på arts, kjønn og aldersbestemming og ikke minst *interessen* for artene. Jeg har prøvd etter beste evne å få skrevet dette så enkelt og forståelig som mulig, uten å bruke for mange faguttrykk. Men husk, det er kun felt-erfaring som gir deg basiskunnskap. Når det gjelder bildene så håper jeg leserne ser imellom fingrene på at ikke alle er tatt i Trøndelag, for det er ikke enkelt.

Så, atter en gang: Nyt, ta vare på og vær stolt av din lokale fjellvåk!

LITTERATUR

Forsmann, Dick: *The raptors of Europe and The Middle East*. (T & AD Poyser, 1999).

Gensbøl, Benny: *Birds of prey* (HarperCollins Publishers, 2008).

Lacasa, Marcos: *The book of Raptors* (Photodigiscoping S.C.P, 2013).

Mullarney, Killian Svensson, Lars, Zetterstöm, Dan: *Gyldendals store fugleguide* (Gyldendal Norsk Forlag 2010).

Olsen, Stig Frode: *Rovfugler og ugler i Nord-Europa* (Wigestrand Forlag, Stavanger 2007)

Olofsson, Patrik: *Kroknäbbarnas tid* (Sveriges Ornitologiska Förening, 2011).

Olsen, Klaus Malling Tofte, Carl Christian: *Rovfugle i felten* (Politikens Forlagshus A/S, 2007).

Porter, Willis, Cristensen, Nielsen: *Flight identification of European raptors* (T. & A. D. Poyser 1981).

Ullman, Magnus: *Ständigt dessa orm- och bivråkar*. (Vår Fägelvärd 3/2011).

Fugler i Nord-Trøndelag 2012

Av Per Inge Værnesbranden, Tore Reinsborg, Trond Sørhuus, Bård Nyberg og Terje Kolaas

Rapport fra LRSK/Nord-Trøndelag (lokal rapport- og sjeldenhetskomité i Nord-Trøndelag)

Denne rapporten er en sammenstilling av uvanlige observasjoner og andre spesielle funnforhold av fugler i Nord-Trøndelag i 2012. Et stort antall rapportører og observatører som har bidratt med en lang rekke observasjoner takkes herved. Vi vil også takke fotografene som velvilligst har latt oss bruke sine bilder til å illustrere rapporten.

LRSK's sammensetning og arbeid

Den lokale rapport- og sjeldenhetskomité i Nord-Trøndelag (LRSK/NT) er en komité underlagt NOF avd. Nord-Trøndelag og har som oppgave å registrere og kvalitetssikre observasjoner av sjeldne og uvanlig fuglearter i fylket. For 2012-rapporten har LRSK/NT bestått av Terje Kolaas, Bård Nyberg, Trond Sørhuus, Tore Reinsborg og Per Inge Værnesbranden. Alle observasjoner er hentet fra Rapportsystemet for fugler www.artsobservasjoner.no/fugler, i tillegg til noen observasjoner som er hentet fra NOF's Hagefugltellingsprosjekt. Henvendelser til LRSK gjøres til Per Inge Værnesbranden via e-post: naturobservatoren@gmail.com eller på tlf 45619219.

Bilde øverst: Ringand hann (foran), sammen med toppender, Klingsundet - Nordbergbukta, Snåsavatnet. En sjelden art i Norge, og med to funn i Nord-Trøndelag. Foto: Jon Helle.

Rapportering

Ved rapportering av observasjoner er det Rapportsystemet for fugler www.artsobservasjoner.no/fugler (heretter kalt AO) som skal brukes. Selv om AO nå er blitt godt kjent og de aller fleste bruker det, kan det være greit med en kort gjennomgang av det viktigste: Art, antall, lokalitet og dato er helt nødvendig, mens alder og kjønn bør tas med for arter hvor det er relevant. Klokkeslett bør også angis, noe som kan gjøre det lettere å skille ulike individer som er sett samme dag eller over korte perioder. Husk å sjekke at datoen er rett hvis du legger inn observasjoner som er tidligere enn

dagens dato, slik at en f.eks. unngår at reirfunn av sothøne blir registrert på datoen 25.12, hvis en sitter i mellomjula og legger inn sommerens observasjoner. En god regel er å legge inn observasjonene samme dag som de er gjort! Observasjoner i hekketida må angis med et hekketiderium som aktivitet der det er relevant, og alltid med sterkeste indikasjon på hekking som er registrert. Det er viktigere å rapportere en fugl som "observert i hekketid, passende biotop" enn som "næringssøkende" eller "overflygende".

LRSK's oppgave er å kvalitetssikre observasjoner som er rapportert, og alle observasjoner som blir publisert

Bruk rapportskjema!

Som nevnt under "Rapportering" skal LRSK kvalitetssikre observasjoner av uvanlig og sjeldne arter. Det omfatter observasjoner av arter som er listet opp i tabell 4. For at vi skal gjøre det, må vi ha enten ha en beskrivelse eller dokumentasjon av observasjonen. Beskrivelse av aktuelle observasjoner gjøres i et eget rapportskjema som du finner nede til høyre på forsiden til Artsobservasjoner, hvor det står "Udokumenterte sjeldenheter". Her kan du åpne en restanseliste hvor dine aktuelle observasjoner er listet opp og du kan laste ned et rapportskjema. I rapportskjemaet kan du beskrive mer utfyllende detaljer omkring observasjonen og laste opp fotodokumentasjon. Vi vil oppfordre om å fylle ut dette skjemaet så fort som mulig etter at observasjonen er gjort mens minnet om det du har sett ennå er ferskt. Dessverre er det en del rapportører som slurver med dette, og for observasjoner hvor vi ikke har mottatt noe rapportskjema, kan man risikere at observasjonen blir underkjent grunnet manglende beskrivelse.

gjennom LRSK-rapportene er å betrakte som godkjent. Et utvalg av arter ønsker vi dokumentasjon eller nærmere beskrivelse av, og disse er listet opp i tabell 4. Dette omfatter arter som er svært sjeldne i fylket, uvanlig forekommende arter som kan forveksles med lignende arter eller arter hvor fjærdrakten i enkelte aldersklasser og kjønn også kan forveksles med andre arter. I slike tilfeller ønsker vi en nærmere beskrivelse eller dokumentasjon fra rapportøren, for å forsikre oss om at artsbestemmelsen er korrekt, men enkelte observasjoner kan også bli publisert selv om ikke de understøttes av påkrevet beskrivelse eller dokumentasjon. Observasjoner av arter som er nasjonalt sjeldne blir vurdert og behandlet av Norsk sjeldenhetskomite for fugl (NSKF) og en liste over hvilke arter det omfatter blir publisert i NSKF's årsrapporter eller kan lastes ned fra NOF's hjemmeside: <http://www.birdlife.no/organisasjonen/nskf/> For observasjoner som står NSKF's liste, er det et ufravikelig krav om beskrivelse/dokumentasjon.

De aller fleste aktive fuglekikkere bruker nå AO, selv om det er noen få som ennå har datavegning, eller ikke har tilgang på data/internett. Hvis du ikke har tilgang til datautstyr eller ikke er datakyndig, kan du selvsagt sende inn på papir, eller det beste er om du kan få hjelp av datakyndige personer. AO er et unikt rapporteringssystem som har medført at mange flere legger inn sine observasjoner. Dette har også medført at det kommer inn flere observasjoner av enkelte arter enn det som tidligere har vært normalt. For å gjøre rapporten mer leservennlig vil vi prioritere å skrive mer utfyllende kommentarer, og heller oppsummere forekomster av enkelte arter enn å liste opp samtlige observasjoner. For de som har interesse av inngående studier av observasjonsdetaljer som ikke listes opp i rapporten, er det fullt mulig å søke opp de fleste av disse i AO.

Sårbare arter

Hekkefunn, hekkeindikasjoner eller observasjoner fra hekketida/i hekkesesongen for sårbare eller sjeldne arter vil ikke bli oppgitt med eksakt lokalitet, kun med angivelse av kommunenavn eller navn på et større geografisk

område i kommunen eller fylket. Dette gjelder de fleste rovfugler og ugler, lommer, sangsvane og trane. Unntaket er av fugler som velger hekkeplasser som er allment kjente eller hekker på lokaliteter som ligger i områder som er lett tilgjengelige og mye besøkt.

Statistikk

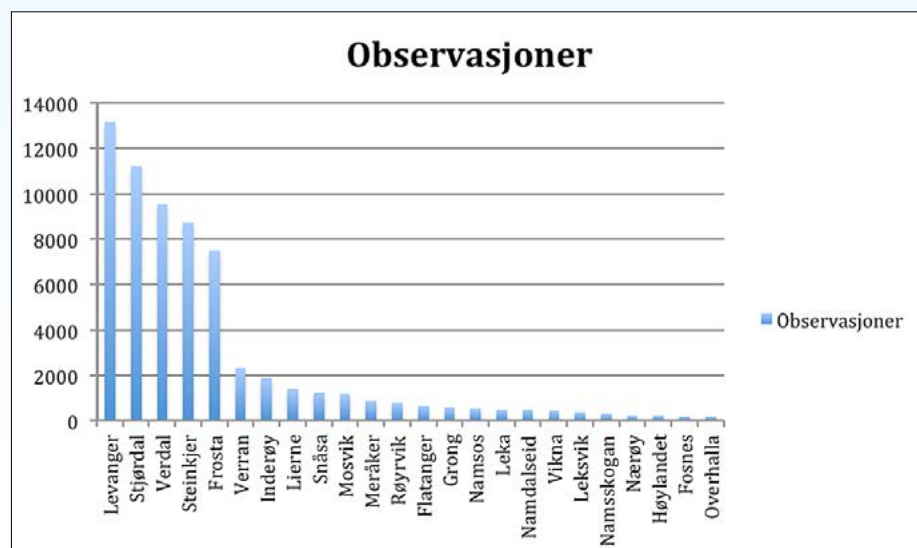
Med alle observasjonene lagt inn i Artsobservasjoner (AO) er det blitt enkelt å lage statistikk over innkomne data. I 2012 ble totalt 70975 observasjoner av 241 arter (ekskludert funn av arter som er underkjent) rapportert i Nord-Trøndelag, og til sammen 346 personer ble registrert som observatører. Tabell 1 viser hvor mye som er lagt inn fra og med 2008, da AO ble lansert. Hvordan antall observasjoner, personer og arter fordeler seg fra 2012 er satt opp i hhv figur 1, tabell 2 og 3. Her kommer det tydelig fram at det er fem

kommuner som topper alle statistikkene: *Levanger*, *Stjørdal*, *Verdal*, *Steinkjer* og *Frosta*. Forskjellene mellom de "fem store" og de resterende kommunene er tydelig både når det gjelder antall observasjoner, arter og personer. Tyngdepunktet ligger i sørøstre del av Trondheimsfjorden i kommuner som enten har mange aktive fuglekikkere eller har attraktive lokaliteter som blir hyppig besøkt. Med over 13000 observasjoner er *Levanger* på topp, sammenlignet med de nederste på lista; *Høylandet* med 217, *Fosnes* med 191 og *Overhalla* med 169 observasjoner. Det er synd at ikke flere besøker kommunene lenger nord i fylket. Det er mange flotte fuglelokaliteter og andre naturområder som hadde fortjent å bli besøkt oftere, spesielt i *Høylandet* og på *Namdalskysten*. Kanskje kan oversiktene her inspirere til flere besøk?

Tabell 1. Observasjoner fra Nord-Trøndelag i www.artsobservasjoner.no/fugler 2008-2012.

År	Observasjoner	Personer	Arter
2012	70975	346	241
2011	68895	350	253
2010	69309	386	239
2009	62023	282	238
2008	31789	202	234

Figur 1. Antall observasjoner fra Nord-Trøndelag i 2012 fordelt på kommuner. Det opprinnelige antallet rapporterte observasjoner pr. kommune er noe høyere enn det som vises her, da flere observasjoner er sammenslått av LRSK.

Tabell 2. Antall registrerte arter pr. kommune i Nord-Trøndelag 2012.

Kommune	Arter
Levanger	200
Verdal	186
Stjørdal	182
Frosta	181
Steinkjer	180
Snåsa	131
Lierne	130
Inderøy	128
Verran	128
Meråker	114
Grong	113
Mosvik	112
Namsos	110
Leka	107
Flatanger	104
Røyrvik	104
Namsskogan	92
Namdalseid	90
Vikna	87
Leksvik	85
Nærøy	83
Fosnes	78
Overhalla	69
Høylandet	59

Tabell 3. Antall observatører pr. kommune i Nord-Trøndelag 2012.

Kommune	Personer
Levanger	167
Steinkjer	140
Verdal	132
Stjørdal	109
Frosta	101
Inderøy	58
Snåsa	34
Lierne	25
Meråker	23
Namsskogan	21
Grong	20
Leksvik	20
Røyrvik	18
Leka	17
Namsos	17
Namdalseid	15
Verran	15
Flatanger	14
Høylandet	14
Vikna	13
Nærøy	12
Mosvik	9
Overhalla	9
Fosnes	7

Fugleåret 2012

Her følger en kort gjennomgang av de mest interessante registreringene i 2012. Ingen nye arter ble registrert, men en ny underart ble påvist i 2012. Flere svært sjeldne arter ble imidlertid funnet. Fylkets andre **ringand** besøkte Klingsundet/Nordbergbukta i Snåsavatnet i mai, fylkets femte og sjette **svartglente** ble sett hhv i Stjørdal og Verdal, mens Meråker fikk sitt første besøk av **steppehauk**, den tredje i fylket. For tredje år på rad fant den satelittmerka **storskrikørna** Tønn veien tilbake til Nord-Trøndelag, hvor han streifet rundt i nordre deler av fylket. Fylkets tredje og Verdals andre **mongol-turteldue** tilbrakte et par vinteruker ved Ørin. En **gråsisik** av underarten *rostrata* på Sklinna var første funn i fylket. Av de regionalt sjeldne artene opplevde vi flere rekordforekomster: de markerte forekomstene av **tundragås/sædgås** tidlig på våren, fem observasjoner av **mellomskarv**, hele åtte **lerkefalk**, inkludert et par indikasjoner på hekking og rekordantall av **grønlandsmåker**. To **amerikakrikkender** ble sett. En god forekomst av **dvergmåker** inkludert hekking på Leksalsvatnet indikerer at arten begynner å få fotfeste i Nord-Trøndelag. **Svartterne** er ingen årlig gjest, men et ind. ble sett på Tautra. Et uvanlig sommerfunn av fylkets tredje **polarlomvi** på Sklinna var et spennende funn. En god forekomst av til sammen 12 **skogduer** var det nest høyeste antallet på flere år. En art som vanligvis ikke er så lett å observere var ei **slagugle** som holdt til i Staupshaugen, Levanger i februar-mars, til glede for mange fuglekikkere og fotografer, mens en annen av de store uglene, den mindre sky **lappugla**, ble sett på to steder, i Verdal og på Høylandet. Trolig samme ind. av **hærfugl** ble sett med en halvtimes mellomrom i to kommuner! En trommende **hvitryggspett** i Åsenfjorden i april gir håp om at arten kan etablere seg i fylket etter hvert. **Lappiplerke** ble sett på to lokaliteter i Levanger. Sklinna er en attraktiv lokalitet for fuglekikkere om høsten på utkikk etter sjeldne spurvfugler, og høsten 2012 var intet unntak. 12 **gulbrynsangere**, en **hauksanger**, en **dvergfluesnapper** og en **dvergspurv** var en del av det som ble registrert der ute. I tillegg ble fire **gulbrynsanger** funnet ved Vikanvegen, Stjørdal, på Tautra og ved Eidsbotn og i Snåsa, alle i september-oktober. En **hauksanger** ble også sett på Ørin i slutten av september. Snåsa fikk besøk av en eksotisk gjest i midten av juni, nemlig fylkets sjuende **pirol**.

Forkortelser og symbolforklaring

Ad = adult, voksen fugl

juv. = juvenil, ungfugl

pull. = pullus, dununge, lite flygedyktig unge.

M = hann(er) (male)

F = hunn(er) (female)

Ff. = hunnfarget

1K = fugl i sitt 1. kalenderår (fødselsåret fram til 31.12.)

2K = fugl i sitt 2. kalenderår (året etter fødselsåret, 1.1-31.12) osv.

medd. = meddelt

* etter dato betyr at observasjonen er dokumentert med foto, video, lydopptak, fjær o.l.

* foran observatør betyr at den/de observatøren(e) oppdaget fuglen(e).

rm = ringmerket

sy. = syngende

ptN//Ø/V/S = på trekk, og himmelretning.

NSKF etter artsnavnet betyr at arten står på rapportlista til Norsk sjeldenhetskomite for fugl. Dette omfatter enkelte observasjoner som ennå ikke er ferdigbehandlet i NSKF men hvor funnet er godt dokumentert og det ikke er tvil om arten.

Kategorier

Bak enkelte artsnavn er kategoriene C, D og/eller E nevnt. Dette gjelder for arter som i utgangspunktet ikke er naturlig hjemmehørende i Norge. Arter uten kategori i kategori A (arter som er funnet minst en gang siden 1.1.1950 og som regnes som spontant forekommende).

C: Arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder fritlevende bestander uten behov for supplerende utsetninger. D: Funn av arter hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er en rømling eller har nådd landet ved egen hjelp fra naturlige utbredelsesområder. Det ene kan være like sannsynlig som det andre.

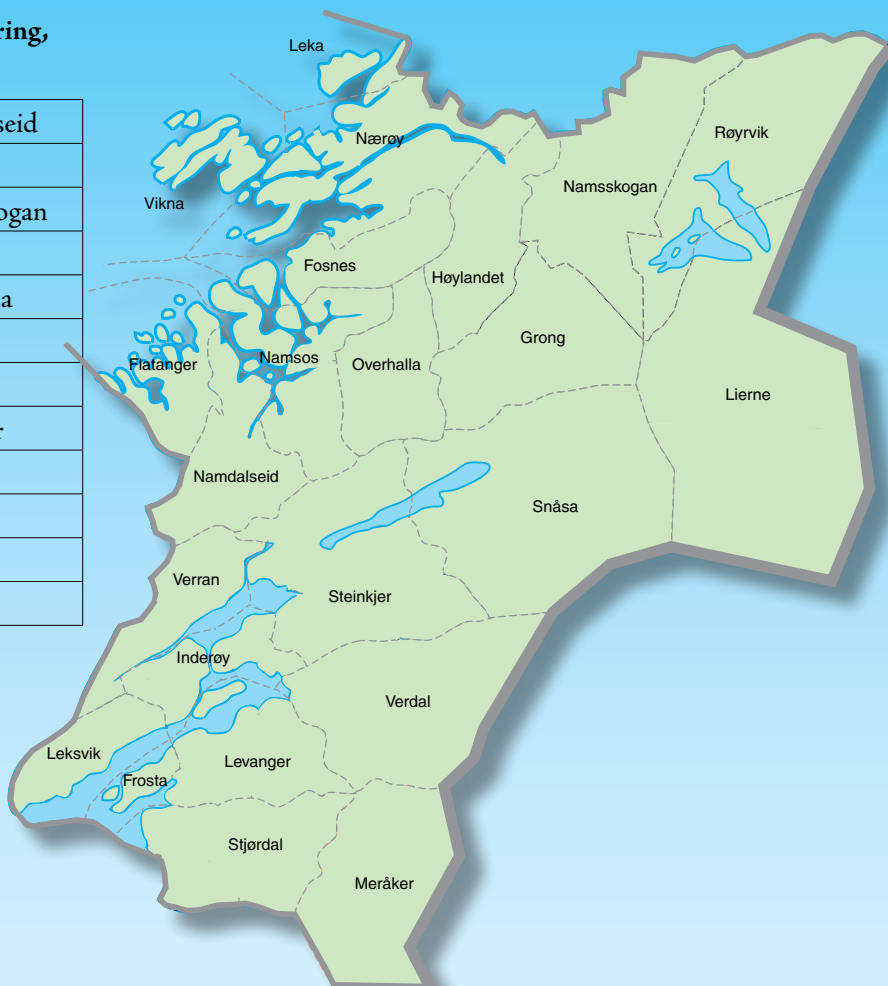
F: Funn av arter som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten o.l.).

Alle lokaliteter angis med kommuneplassering, hvor kommunenavnet er forkortet:

Fl.	- Flatanger	Nd.	- Namdalseid
Fo.	- Fosnes	Na.	- Namsos
Fr.	- Frosta	Nsk.	- Namsskogan
G.	- Grong	Nø.	- Nærøy
H.	- Høylandet	O.	- Overhalla
I.	- Inderøy	R.	- Røyrvik
Lk.	- Leka	Sn.	- Snåsa
Lks.	- Leksvik	Ste.	- Steinkjer
Lev.	- Levanger	Stj.	- Stjørdal
Li.	- Lierne	V.	- Verdal
Me.	- Meråker	Vr.	- Verran
Mo.	- Mosvik	Vi.	- Vikna

Kommunesammenslåing

1. januar 2012 opphørte Mosvik kommune å opphøre som egen kommune da de to kommunene Inderøy og Mosvik slått sammen til en administrativ enhet under navnet Inderøy kommune. Inntil videre har vi valgt å bruke Mosvik som egen enhet i rapporten, både fordi rapportssystemet ennå ikke har endret på kommune-tilhørighet, og for å unngå rot i sammenligninger med tidligere års observasjoner i de to tidligere kommunene Mosvik og Inderøy. I neste års rapport vil det bli noen endringer med tanke på disse endringene.

Tabell 4. Observasjoner av disse artene/underartene skal dokumenteres eller beskrives. For enkelte arter/underarter (u.a.) er det knyttet kommentarer (se under tabellen). I tillegg skal observasjoner med NSKF-status dokumenteres/ beskrives, samt nye arter for fylket. En fullstendig rapporteringsliste finner du på www.artsobservasjoner.no/fugler ved å klikke på Dagens observasjoner og LRSK's funnstatus i menyen og velge aktuelt fylke.

Dvergsvane	Sivhauk	Svartterne	Myrsanger
Tundragås u.a. flavirostris	Myrhauk	Polarlomvi	Rørsanger
Dverggås	Musvåk	Skogdue	Hauksanger
Snøgås	Lerkefalk	Turteldue	Gulbrynsanger
Ringgås u.a. bernicla	Vannrikse	Snøugle	Bøksanger (ikke syngende)
Ringgås, u.a. hrota	Myrrikse	Slagugle	Dvergfluesnapper
Mandarinand hunn ¹	Avosett	Lappugle	Skjeggmeis
Praktærfugl hunn ¹	Dverglo	Isfugl	Lappmeis
Stellerand hunn ¹	Alaskasnipe	Hvitryggspett	Pirol
Rapphøne	Fjellmyrløper	Fjellerke	Tornskate
Vaktel (ikke syngende)	Dobbeltbekkasin ²	Tartarpiplerke	Svartkråke
Grålire	Svarthalespove u.a. ³	Lappiplerke	Polarsisik
Havlire	Polarjo	Gulerle. u.a. flava	Polarsisik u.a. exilipes
Havsvale	Fjelljo, juv. ⁴	Svartryggerle	Polarsisik u.a. hornemanni
Stormsvale	Dvergmåke	Nattergal	Rosenfink
Storskarv, u.a. sinensis	Sabinemåke (f.o.m. 2008)	Svartrødstjert	Hortulan
Vepsevåk	Sildemåke u.a. graellsii	Svartstrupe	Vierspurv
Glente (f.o.m. 2011)	Splitterne	Gresshoppesanger	Dvergspurv

1. Gjelder kun enslige hunner. 2. Gjelder hekkefunn og funn utenfor hekkeområder. 3. Underarter beskrives. 4. Fjelljo: kun ungfugler skal beskrives, ikke voksne.

Knoppsvaner på handletur i Malm, trafikkreglene kan de også!
Foto: Ole-Kristian Antonsen.

Knoppsvane *Cygnus olor*

Antatt 3 funn av 5 fugler. På grunnlag av bilder og ingen overlapp i datoer ser det ut til at observasjonene fra Steinkjer, Levanger, Malm og Ørin er de samme fuglene som har vært på en liten turne i Trondheimsfjorden. Bildene viser at det er en ad. og en 3K. Fuglen fra Leksdalsvatnet (3K) kan være en annen fugl, men det kan ikke utelukkes at det er en av fuglene som var på turne, bedømt ut fra bilder. Om fuglene fra Bangsund er de samme som ble sett i Trondheimsfjorden er det vanskelig å si noe om.

Alle funn: 1 ad par Fjær, Bangsund, Na. 27.1 (Inger Anita Aune). 2 ind. Steinkjerelva, utløpet, Ste. 18.3 (EMo, SMo). 1 par (ad + 3K) Levangerelvoset/Røstadlandet, Lev. 20.3-21.3 (MHu, Eiliv Størdal, THy, ASA m.fl.). 1 par (ad + 3K) Ressemelva, Malm, Vr. 9.4-15.4 (Hsk, JHa, EJo, OKA, AVa). 1 3K AUSA/sone 1 - sone 2, Leksdalsvatnet, V. 19.4-19.5 (*Eirik Grønningsæter, *Kjetil Schjøllberg, TSø, DGL, IJI m.fl.) og Seli, Leksdalsvatnet, Ste. 21.5 (RTK, IBu). 2 ind. Kåra, Ørin, V. 26.4 (DGL).

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Hekkefunn: Til sammen 13 hekkefunn ble påvist i 2012: Lierne (4), Flatanger (3), Mosvik (2), Høylandet (1), Namsos (1), Grong (1) og Snåsa (1). I tillegg ble det også observert minst 8 par i mulige hekkebiotoper i mai og juni: Lierne (2), Snåsa (2), Flatanger (1), Leksvik (1), Røyrvik (1) og Meråker (1).

Store ansamlinger (over 100 ind.): Høyeste antall på utvalgte lokaliteter: 131 ad Eidsbotn, Lev. 6.3 (OMS). Opptil 127 ind. Ersgård nord - Prestmoen - Notenger - Hognes, Stj. 5.3-19.3, maksimum 14.3 (PIV, KTL, PSh, TRØ m.fl.). 102 ind. Lørvika, Børgin, Ste. 5.3 (TRE). Opptil 405 ind. Sparbu - Mære, Ste. 11.3-18.3, maksimum 15.3 (OMS m.fl.). 106 ind. Littleberg, Ramberg, I. 17.3 (TRE). 118 ind. Henning, Ste. 18.3 (ESk). 168 ind. rastende Korsen, Gjorv, I. 18.3-20.3 (ESk). 450 ind. Frøsetvågen, Ste. 22.3 (GBo, TRo, JSc, ESk). 120 ind. overflygende Furuskogen, Steinkjer, Ste. 23.3 (EMo). Min. 138 ind. Klingsundet, Ste. 10.4 (TRE). Opptil 260 ind. rastende Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 13.4-21.4, maksimum 14.4 (KAS, BES m.fl.).

Sædgås *Anser fabalis*

2012 ble et rekordår for sædgås med minst 112 ind. Foregående år ble følgende antall sett: 2011 (42), 2010 (36), 2009 (42), 2008 (41), 2007 (24), 2006 (67), 2005 (18), 2004 (40), 2003 (38). Ca 82 ind. registrert 3.3-13.5 og ca 3 ind. 2.10-23.10-17.10 (begge underartene inkl.). Dette omfatter rasteområdene ved Trondheimsfjorden-Snåsavatnet i tillegg til kystfunn i Flatanger. Av disse ble 13 ind. bestemt til underarten *A. f. fabalis* 4.3-29.4 og 1 ind. 2.10-22.10, mens minst 14 ind. bestemt til underarten *A. f. rossicus* 4.3-6.5 og 1 ind. 8.10-23.10. I indre deler av fylket ble maks. 19 ind. (*fabalis*) registrert 27.4-25.5 på de tradisjonelle rasteplassene i Røyrvik, og ved Rengen, Lierne ble 8 ind. sett på trekk sørover 9.9. Den milde vinteren 2011/12 var trolig årsaken til at flere gjess (sædgås, kortnebbgås, tundragås og grågås) overvintret på kysten og at mange gjess ankom rasteplassene i Trondheimsfjorden tidlig i mars. Flokken på 31-38 ind. i Eidsbotn-Håa, Nettet 15.3-16.3 er den største ansamlingen i fjorden i nyere tid.

Nevneverdige funn: 1 ind. overflygende

Sædgås av underarten *A. f. rossicus* fra Stjørdal i mars. Oransje føtter er artstypisk for arten sædgås, mens et forholdsvis kort nebb med høy basis og med et lite oransje felt viser at denne fuglen er av underarten *rossicus*. Foto: Kjell Thore Leinhardt.

Tundragjess Nesset, Levanger 21. mars. Rosafarget nebb viser at dette er av underarten albifrons. Foto: Arnold Lorentsen.

Staupshaugen, Lev. 3.3 (TKo, IJI). 8-9 ind. (*fabalis*) Kvaløysæter, Fl. 4.3-10.3 (*AVa, Otto Frengen, Ole Martin Dahle). 2 ind. (*rossicus*) Øfsti - Ersgård nord - Prestmoen - Notenget, Stjørdal 4.3-22.3* og 1-3 ind. 23.3-25.3 (*PIV, KTL, TRe m.fl.). 38 ad Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 15.3 (OMS). 31 ind. (trolig fra samme flokk som var på Eidesøra) rastende Granlund, Håa, Nesset, Lev. 16.3 (OMS). 19 ind. (*fabalis*) rastende Litjbotnet, Huddingselva, R. 27.4-25.5 (RTK, PSh, IBu, JEØ, TRØ, TRe). 15 ind. (*fabalis*) rastende Hudningsvatnet, R. 28.4-29.4 (RTK, PSh, IBu, JEØ, TRØ). 7 ind. (*fabalis*) skjernet lokalitet, Røyrvik 7.8 (TRØ, TMy). 8 ind. ptS utenfor Skogmo, Rengen, Li. 9.9 (MMY, TRe).

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*

En totaltelling av rastende kortnebbgjess i Nord-Trøndelag i regi av Norsk institutt for naturforskning (NINA) i månedsskiftet april/mai, resulterte i maksimumstall på ca 80.000 ind. mellom Stjørdal og Snåsa, med hovedmassen i Levanger, Verdal, Inderøy og Steinkjer (PIN/NINA). Dette omfatter så og si hele Svalbardbestanden. En mild vinter medførte at det var flere gjess som overvintret ved kysten både i Nord- og Sør-Trøndelag fra november/desember 2011, og som bidro til observasjoner i januar-februar 2012 lenger inne i Trondheimsfjorden. **Vinterfunn:** 1 ind. rastende Strandval, Strand, Nø. 1.1-1.3 (Steinar Krogstad via PIV). 31 ind. Vinge-Velvang, Stj. 22.1-13.2 (*PIV, TRe, PSh, KTL, KKr). Trolig de samme fuglene som ble sett lenger inne i fjorden senere i perioden 10.3-20.3: 27-30 ind. Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 10.3-16.3 (TKo, OMS, AVa) og 29 ind. Korsen, Gjørvi, I. 20.3 (ESk). **Vårtrekk:** De første antydningene til trekkende kortnebbgjess kom 23.3 da flokker på 250-300 ind. ble registrert i Stjørdal, Levanger, Verdal og Steinkjer. Dette er også sammenfallende dato med de første nordovertrekkende kortnebbgjessene i Sør-Trøndelag (AO). **Maksimumstall:** 10000 ind. Fiborgtangen, Lev. 15.4 (OMS). 10000 ind. Vellamelen, Ste. 10.5 (AVa). **Sommerfunn (juni-august):** 4 ind. Vellamelen, Ste. 1.6-15.6 (AVa, TSø). 1 ind. Storholmen, Tautra, Fr. 3.6-12.6 (RPe, Gunnar Aadne Solbakken). 2 ind. Fiborgtangen, Lev. 21.6-10.7 (KKr, TRe). 1 ind. Viosen-Semsøra, Sn. 27.6 (PMø). 2 ind. Måsøya, Ørin, V. 5.8-24.8 (RTK, IBu, KKz, HSø). 2 ind. Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 17.8-29.8 (TRe, RTK, IBu). 1 ind. overflygende Steinkjerelva, utløpet, Ste. 31.8 (AVa).

Tundragås *Anser albifrons*

Tundragåsa opptrådte i uvanlig store antall i 2012, og det høyeste antall i fylket noensinne ble notert, med ca 91 ind. på vårtrekket og minst 11 på høsttrekket, tilsammen ca. 102 ind. Foregående år ble disse antallene registrert: 2011 (44), 2010 (24), 2009 (18), 2008 (24), 2007 (14), 2006 (34), 2005 (30), 2004 (20), 2003 (30). Opptreden skjedde i hovedsak i to perioder. I perioden 3.3-25.3 ble 53 ind. registrert, hvorav mesteparten ble utgjort av to større flokker på 15 og 29 ind. i hhv. Stjørdalsområdet og Nesset, Lev. Begge flokkene besto av underarten *A. a. albifrons*. Dette kan være fugler som har overvintret på Ørlandet, ST, og som etter hvert har trukket inn fjorden. Det er trolig noen av disse fuglene (16 ind.) som ble sett på Frosta i begynnelsen av desember 2011. På Ørlandet var det 119-133 ind. (blanding av begge u.a.) som overvintret fra november 2011 og fram til mars 2012 (Winnem m.fl. 2013 + data fra AO). Neste influx skjedde i perioden 4.4-13.5, men da i mer normale antall og som regel i samband med kortnebbgåstrekket. Antall tundragjess i denne perioden er estimert til minst 38 ind. med største enkeltantall på 4 ind. Siden det ikke ble sett større flokker i den andre perioden, med unntak av 10 ind. 11.4, indikerer det at fuglene fra første periode ikke er de samme som er blitt sett senere på våren. Totalt ble 73 ind. bestemt til u.a. *albifrons*, med min. 67 på vårtrekk og 6 ind. på høsttrekk, og 5 ind. til u.a. *flavirostris*, med 3 om våren og 2 om høsten. **Funn i perioden 3.3-25.3:** 1 ind. Langøra nord, Halsøen, Stj. 3.3 (DOB, TBo). 15 ind. (*albifrons*) Ersgård nord - Prestmoen - Vinge-Velvang - Notenget - Hognes, Stj. 13.3-24.3 (*KTL m.fl.). 1 ind. sammen med 38 sædgjess, Eidesøra,

Eidsbotn, Lev. 15.3 (OMS). 7 ind. sammen med sangsvaner og kanadagjess, Mære landbruksskole, Ste. 17.3 (THy, ASA). 29 ind. (*albifrons*) Granlund, Håa, Nesset, Lev. 21.3-25.3 (*OMS, ALo, RTK, IBu). **Funn i perioden 6.4-13.5:** 1-3 ind. Fiborgtangen, Lev. 6.4-13.5 (ALo, KKr m.fl.). 1 ind. (*albifrons*) Vinge-Velvang - Auran, Stj. 8.4-12.4 (TRØ, ESæ, KKr, JAA). 2 ind. (*albifrons*) Falstadbukta, Lev. 9.4-17.4 (RTK, IBu, OMS m.fl.). 10 ad (*albifrons*) Mære sørøst - Sparbu, Mære, Ste. 11.4 (PSh, TRØ, JEØ, RTK). 2 ind. (*albifrons*) Frøsetvågen, Ste. 12.4-13.4 (GBo, RTK, IBu). 2 ind. (*flavirostris*) Russgården, Håa, Nesset, Lev. 13.4 (OMS). 2 ind. Kåra, Ørin, V. 13.4-12.5 (TKo, KTh m.fl.). 1 ind. Alnesfjæra, Lev. 14.4 (OMS). 2 ind. Vellamelen, Ste. 15.4 (AVa, OKA, JHa). 1 ind. (*flavirostris*) Valøya, Leksdalsvatnet sør, V. 19.4 (TSø). 1-3 ind. Mære, Ste. 20.4-27.4 (SMo, HOJ). 4 ind. (2 *albifrons*) Valøya-Bunes, Leksdalsvatnet sør, V. 21.4-3.5 (IJI, HSø m.fl.). 1 ind. Flekstadbukta, Klingsundet, Ste. 29.4-7.5 (PIN, Eba, PWB, MMA). 1 ind. (*albifrons*) Vikanbukta, Stj. 29.4 (PIV). 1 ind. (*albifrons*) Lundleiret, Ste. 1.5-12.5 (EMo, AVa). 1 ind. Viosen-Semsøra, Sn. 1.5-5.5 (BBø, PMø). 1 ind. (*albifrons*) Kattangen, Tynesfjæra, Lev. 5.5 (RTK, IBu, Kristine B. Williksen). 1 ind. Vellamelen, Ste. 6.5 (AVa). **Høst:** 1 ind. (*albifrons*) Alnesfjæra-Eidsbotn, Lev. 7.9-10.9 (FGr, ESæ, TON m.fl.). 3 ind. Fiborgtangen, Lev. 9.9-12.9 (ESæ, DGL, FGr m.fl.). 1 ad (*flavirostris*) Alnesfjæra - Håa, Nesset - Eidsbotn, Lev. 26.9-24.10* (*PSh, OMS, TRe). 1 ad (*flavirostris*) Vollan, Skogn 3.10-4.10* (PSh). 1 ind. (*albifrons*) Tautra, Fr. 14.10-17.10 (MVA, TRe, RPe). 1 ind. Strand, Falstadbukta, Lev.

Dverggås (til venstre) sammen med grågås Falstadbukta, september. Foto: Terje Kolaas/www.naturspesialisten.no

Dverggås (bakerst) og grågjess, Falstadbukta, september. Foto: Terje Kolaas/www.naturspesialisten.no

20.10 (KKr). 1 ind. Storleiret, Fr. 21.10 (EHu).
2 ind. overflygende Vikaleiret, Fr. 3.11 (RPe). 1
ad (*albifrons*) Alnesfjæra - Håa, Nesset, Lev. 7.10-
19.10 (PSh).

Dverggås *Anser erythropus*

Det 9. funnet i fylket etter 1970. Forrige funn var
1 ind. Fiborgtangen, Lev. 3.9.2010. Om årets fugl
har sin opprinnelse i den ville norsk-finske
bestanden i Finnmark eller fra utsatte svenske
fugler som hekker i Ammarnäs-området i
Lappland er i utgangspunktet vanskelig å avgjøre.
Samme fugl ble også sett i Gaulosen, Melhus/
Trondheim (ST) 11.9-12.9 (Artsobs).

Alle funn: 1 ad rastende Alnesfjæra -
Falstadbukta - Fiborgtangen, Lev. 3.9-9.9* (*TRe,
OMS, IBu, RTK m.fl.). Fuglen var ikke
ringmerket.

Grågås *Anser anser*

Desember 2011 var det flere grågjess som ble
observert på kysten, og fuglene fra Leka er nok av
de samme som ble sett her før jul.

Vinterfunn: 6 ind. Skei, Leka, Lk. 7.2 (Claus
Bech). **Første vårfunn:** 18 ind. Eidsbotn, Lev. 2.3
(TMy). 4 ind. Storleiret, Fr. 3.3 (RPe). 1 ind.
Tautra, Fr. 3.3 (RPe, AWi, Rolf Sandven). 1 ind.
Langøra nord, Halsøen, Stj. 3.3 (DOB, TBo).

Store antall (høyeste antall pr. lokalitet): 1100
ind. rastende Tautra, Fr. 31.8 (RPe). 3600-4000
ind. Alnesfjæra, Lev. 16.9 (TRe, KKr). 2500 ind.
rastende Fiborgtangen, Lev. 9.9 (ETh). 2000 ind.
Ørin, V. 10.9 (HSø). 2000 ind. rastende
Falstadbukta, Lev. 20.9-21.9 (DGL). 1600 ind.
Håa, Nesset, Lev. 13.10 (PSh).

Stripegås *Anser indicus* C/E

Tre fugler i 2012 og trolig de samme fuglene som
er sett på alle lokalitetene. Holdt sammen med
grågjess. Antall stripegjess i foregående år: 2011
(8+), 2010 (14), 2009 (22), 2008 (30), 2007
(22+), 2006 (17), 2005 (34).

Alle funn: 3 ind. Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 8.5 og
1 ind. 16.5-18.5* (HJo, KTh, MFA m.fl.). 3 ind.
Fiborgtangen, Lev. 12.5* (ESp, BAS, TON,
OMS, JHe) og deretter 1 ind 22.5 (TRe) og
30.8-22.9 (OMS, GSæ m.fl.). 1 ind. Tautra, Fr.
8.6-13.6 (TRe, ESæ, KLa, RPe m.fl.). 1 ind.
Sætersmyra, Lev. 4.9-5.9 (OMS, KTL, REs,
Endre Hugdal m.fl.). 1 ind. Alnesfjæra, Lev. 10.9
(TON, ALo, OMS). 1 ind. rastende
Falstadbukta, Lev. 11.9 (RTK, IBu, TMy, JEØ).
1 ind. Ronglan, Lev. 23.9 (TRØ).

Ringgås *Branta bernicla*

Trolig samme ind. av underarten *B. B. brota* som
ble sett på tre lokaliteter i Trondheimsfjorden i
april, samt et ind av underarten *B. b. bernicla* i
midten av juni. Den eneste fuglen fra kysten,
Burøya, er ikke underartsbestemt, men tilhører
med stor sannsynlighet *B. b. brota*, da underartens
trekkruiter går langs norskekysten.

Alle funn: 1 ind. (*brota*) Falstadbukta, Lev. 15.4-
17.4 (*OMS, TRe, KKr). 1 ind. (*brota*)
Fiborgtangen, Lev. 16.4-19.4 (BAS, HJo, KTh,
OMS). 1 ind. (*brota*) Vellamelen, Ste. - Hjellosen,
Vr. 21.4-24.4* (JHa, AVa, EJo, OKA). 1 ind.
Burøya, Leka 9.5 (Birger Aarmo). 1 ind. (*bernicla*)
Vellamelen, Ste. 17.6-18.6 (*AVa, JSc, HOJ).

*Hybrid hvitkinngås x kanadagås i midten mellom hvitkinngjessene. Fiborgtangen.
Foto: Arnold Lorentsen.*

Hvitkinngås *Branta leucopsis*

Vårtrekk: 85 ind. observert i perioden 24.3 - 3.6 på 24 lokaliteter i Trondheimsfjorden fra Stjørdal og opp til Snåsa. **Første vårfunn:** 2 ind.

Alnesfjæra - Håa, Nesset, Lev. 24.3 (TMy).

Lokaliteter med større antall: 15 ind.

Fiborgtangen, Lev. 15.4 (TRe). 12-13 ind. sone 2 - Tjelderengen/Valøya/Bunestangen, Leksdalsvatnet sør, V. 10.5-13.5 (DGL m.fl.).

Det er ikke rapportert vårobservasjoner fra kysten, noe som skyldes manglende dekning.

Høsttrekk: 35 ind. i perioden 29.8 - 24.10, alle fra 7 lokaliteter i Levanger. Lokaliteter med større antall: 9 ind. Alnesfjæra, Lev. 12.10 og Håa, Nesset, Lev. 14.10 (PSH). Fra kysten foreligger kun en høsttrekkobs fra Sklinna, Lk., med 720 ind. ptS 26.9-27.9 (RTK, IBu, JHa, OMS, OKA, TRe). **Andre nevneverdige funn:** 1 ind. Almovatnet, Stj. 19.4 (KTL). Første funn for lokaliteten, som ligger utenfor normal trekkroute for hvitkinngås.

Hvitkinngås x kanadagås *Branta leucopsis* x *Branta canadensis*

Alle funn: 1 ind. Fiborgtangen - Håa, Nesset - Engstad, Skogn, Lev. 9.9-28.9* (*OMS, *GSæ m.fl.).

Gravand *Tadorna tadorna*

Vårtrekk, første funn: 1 ind. Børøya, Tynesfjæra, Lev. 25.2 (Ole Johan Ramfjord). **Større antall:** 52 ind. rastende Storleiret, Fr. 24.5 (RPe). 28 ad Molobukta, Tautra, Fr. 21.6 (KKr). 51 ad Halsøen, Stj. 2.7 (JLW). 27 ad Alnesfjæra, Lev. 9.7 (TRe). **Ferskvannsfunn:** 2 i par Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 11.5 (TRe). 1 par Brattlandsvatnet, Nordli, Li. 18.5 (Per Gustav Thingstad via TRØ) er første funn i Lierne kommune.

Mandarinand *Aix galericulata* C

2 funn i 2012. Foregående år ble følgende antall registrert: 2011 (3), 2010 (3), 2009 (2), 2008(2), 2007 (2), 2005/2006 (1), 2004 (3), 2003 (0).

Alle funn: 1 M Notengen, Stj. 15.4* (PSH) og Bjertemsøra, Hegra, Stj. 6.5* (Arnfinn Bjugan). 1 M Rambergholmen, Vr. 16.5* (OKA, EJo, JHa, HSk) og Vellamelen, Ste. 17.5* (Odd Rygh, JHa).

Brunnakke *Anas penelope*

Vinterfunn: Januar-februar: 3 M + 3 F Halsøen, Stj. 1.1-26.2 (KTL, PIV, TRe m.fl.). 6 ind. Ørin, V. 1.1 (HSØ). 6 ind. Eidsbotn, Lev. 8.1-8.2 (OMS, TRe m.fl.). 1 M Bogen, Ste. 14.1 (AVa). 1 M Straumen, Børgin, I. 14.1-21.1 (DGL, AVa). 1 M + Ff. Velvang, Vinge-Velvang, Stj. 7.2 (TRe). **Desember:** 4 ind. Halsøen, Stj. 1.12-31.12

Stripegås Eidsbotn 18. mai. Foto: Arvid Bredesen.

(DOB m.fl.). 12 ind. Ørin, V. 5.12-18.12 (HSØ, KHa). **Større antall:** 100-127 ind. Halsøen, Stj. 1.7-4.7 (JLW, KKr).

Snadderand *Anas strepera*

I 2012 ble 16 snadderender registrert, av disse 15 ind. på vår/sommer og 1 ind. om høsten.

Foregående år ble følgende antall notert: 2011 (35), 2010 (17), 2009 (18), 2008 (17), 2007 (15), 2006 (6), 2005 (27), 2004 (6), 2003 (13).

Alle funn: 1 par Kåra, Ørin, V. 26.4-18.5 (*DGL, HSØ, IJI m.fl.). 1 par sone 2 - Tjelderengen, Leksdalsvatnet nord, V. 29.4-23.6 (DGL, KAS, KKr m.fl.). 1 par + 1 M Måsdammen - Sjødammen, Tautra, Fr. 4.5-9.7 (*RPe m.fl.). 1 F Leksdalsvatnet, Ste. 5.5 (MFA). 1 par Hotterelva, Fiborgtangen, Lev. 5.5-7.5 (TRe, OMS, KAS, BES m.fl.). 1 par + 1 M Halsøen, Stj. 9.5 (TRe). 1 F Vellamelen, Ste. 1.6 (AVa). 1 M Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 12.7 (TRe). 1 F Storleiret, Fr. 27.10-30.10 (RPe).

Krikkand *Anas crecca*

Vinterfunn: Januar - februar: 5 ind. Halsøen, Stj. 1.1-26.2 (PIV, KKr, TRe). 7 ind. (4 M + 3 F) Tautra, Fr. 2.1 (MVa). 4 ind. Ørin, V. 21.1 (KTL, BEi). 1 M Hopla, Åsenfjord, Lev. 24.1 (KKr). 1 M Levangerbukta - Tynesfjæra - Eidsbotn, Lev. 29.1-27.2 (TRe, BAS, OMS). **Desember:** 13 ind. 1.12 Halsøen, Stj. (DOB) og 1-2 Ff. Halsøen, Stj. 3.12 - 31.12 (KKr, DOB, TRØ m.fl.). **Større ansamlinger:** 200 ind. rastende sone 2

- Tjelderengen, Leksdalsvatnet nord, V. 13.5 (KAS, BES).

Amerikakrikkand *Anas carolinensis*

Fylkets 12. og 13. funn. Tidligere funn er fra 1990, 1992, 1995, 1998 (2), 2000 (2), 2005, 2006, 2010 og 2011.

Alle funn: 1 ad M sone 2 - Tjelderengen, Leksdalsvatnet nord, V. 10.5-12.5* (*DGL). 1 ad M Storskogan naturreservat, Skogmo, O. 5.7* (TRe).

Stokkand *Anas platyrhynchos*

Store ansamlinger: Opptil 733 ind. Halsøen, Stj. mars-april, maksimum 7.4 (PIV m.fl.). 500 ind. Verdalsøra, V. 9.4 (Rolf Sandven).

Stjertand *Anas acuta*

Alle stjertandobservasjonene er gjort i områder i tilknytning til Trondheimsfjorden og omegn.

Vinterfunn: Januar-februar: 1 ind. Falstadbukta, Lev. 2.1-8.3 (*TRe, KKr, OMS, TSØ, ASØ).

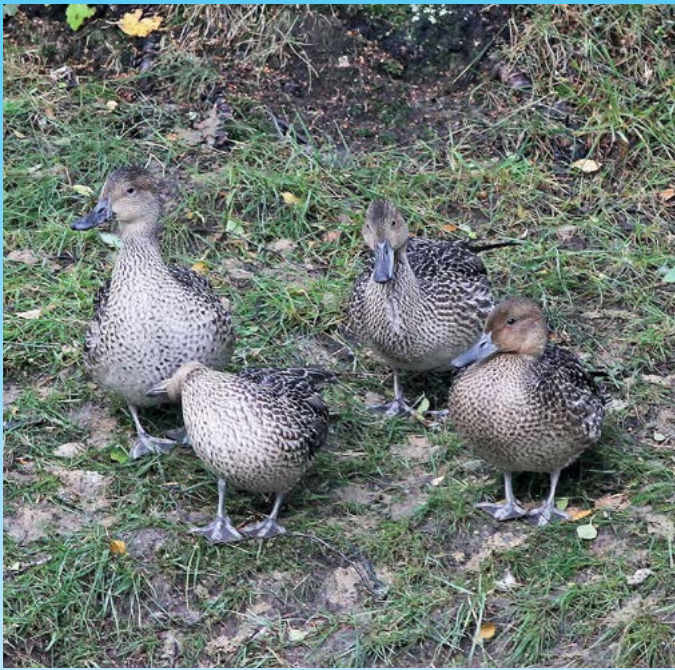
Desember: 1 1K M Halsøen, Stj. 16.12-31.12 (DOB, KAS, BES). **Første vårfunn:** 1 F Ørin, V. 15.3 (OMS). **Vårtrekk:** 27 ind. ble registrert på 11 lokaliteter i perioden 15.3-27.5.

Sommerfunn: Ingen hekkfunn eller indikasjoner på hekking, men 4 hanner registrert i juni-juli på fire fjordlokaliteter: Storleiret, Fr., Halsøen, Stj., Tautra, Fr. og Vellamelen, Ste.

Høsttrekk: 50 ind ble registrert på 16 lokaliteter

Amerikakrikkand, Leksdalsvatnet, Verdal, sammen med "europisk" krikkand. Det mest framtrædende kjennetegnet er den hvite vertikale stripa på siden av brystet, mens "vår" krikkand har en lang hvit horisontal stripe langs vingen. Foto: Jon Helle.

Fire stjertender, rastende i dammen på gården Reitan, Verdal, 7. september. Foto: Trygve Forberg.

i perioden 8.8-18.11. **Større antall:** 9-10 Ff. rastende Falstadbukta, Lev. 6.10-21.10 (TRe m.fl.). 6-7 Ff. Alnesfjæra, Lev. 7.9-10.9 (FGr, OMS m.fl.).

Knekkand *Anas querquedula*

2012 var et normalt år for arten med 6 ind. i motsetning til året før. Foregående 10 år ble disse antallene registrert: 2011 (46), 2010 (8), 2009 (10), 2008 (14), 2007 (7), 2006 (6), 2005 (6), 2004 (7), 2003 (6), 2002 (16).

Alle funn: 1 M Kåra, Ørin, V. 30.4 (TRe). 1 par Låtra, Rinnleiret, Lev. 13.5 (OMS, KAS, BES). 1 M Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 16.5-19.5 (GDy, Kari Groven, SMe m.fl.). 1 M Måsdammen, Tautra, Fr. 20.5-1.6 (*MVA, PIN, TRe m.fl.). 1 M Klingsundet, Ste. 25.5 (TRe).

Skjeand *Anas clypeata*

Ikke uventet er det gjort hekkfunn på Tautra, det eneste i 2012. Andre funn på potensielle hekkelokaliteter var fra Hammervatnet og Leksdalsvatnet. Totalt ble 27 ind. registrert, med 6 ind. på Tautra og 21 ind. fra øvrige lokaliteter. **Tautra, Fr:** Maks. 3 par Måsdammen 21.4-11.10 (mange observatører). **Hekkefunn:** 1 IK, nylig utflydd Måsdammen 26.7 (TRE). **Øvrige funn:** 1 par Halsøen, Stj. 7.5-19.5 (TRe, JHe, PIV). 1 par Hammervatnet, Lev. 16.5-23.5 (GDy, Kari Groven, SMe m.fl.). 1 par Leksdalsvatnet sør, V. 25.5 (EHu). 1-2 par sone 2 - Tjelderenget, Leksdalsvatnet nord, V. 26.5-24.6 (DGL, IBu, RTK m.fl.). Opptil 3 M - 3 F Halsøen, Stj. 4.7-27.7 (KKr, KTL, TRe). 1 Ff. Nordfjæra, Fr. 29.7 og 24.8 (TRe). Opptil 3 Ff. Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 5.9-4.11 (OMS, TRe m.fl.). 1 Ff. rastende Gråelva, Tangen, Halsøen, Stj. 24.11-26.11 (DOB, KKr, RTK, IBu).

Taffeland *Aythya ferina*

6 taffelender ble bokført i 2012, med 5 M og 1 F. Alle ble sett på våren. Siste års funn: 2011 (1), 2010 (7), 2009 (1), 2008 (4), 2007 (0), 2006 (1), 2005 (2), 2001-2004 (0).

Alle funn: 1 M Halsøen - Sandfærhus, Stj. 4.3

(OHe, Torjus Haukvik, TRe). 1 M Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 31.3-16.4 (*OMS, TSø, TRe m.fl.). 1 M Svarthamarvatnet, Mellom-Vikna, Vi. 12.4 (TRe, Ørjan W. Jenssen). 1 F Nesvatnet, Lev. 21.4-28.4 (*TRe, EBa). 1 M Hundlo, Fossemvatnet, Ste. 5.5-6.5 (*ALo, AVa, EJo, OKA, PIN). 1 M Øytjønna, H. 10.5 (JEO, RTK).

Ringand *Aythya collaris* NSKF

Dette er det 2. funnet i fylket, og ble oppdaget av en nederlandsk fuglekikker. Første funn var 1 M Sandfærhus, Stj. 12.5.2001. Ringanda som har sin utbredelse i Nord-Amerika, er registrert 21 ganger i Norge t.o.m. 2008.

Alle funn: 1 M Klingsundet - Nordbergbukta, Snåsavatnet, Ste. 4.5-12.5* (*Lieven Nachtergale, TRe, AVa, TRØ, BNy, OMS m.fl.).

Toppand *Aythya fuligula*

Lømsen er Nord-Trøndelags viktigste lokalitet for toppanda, med jevnt over høye antall.

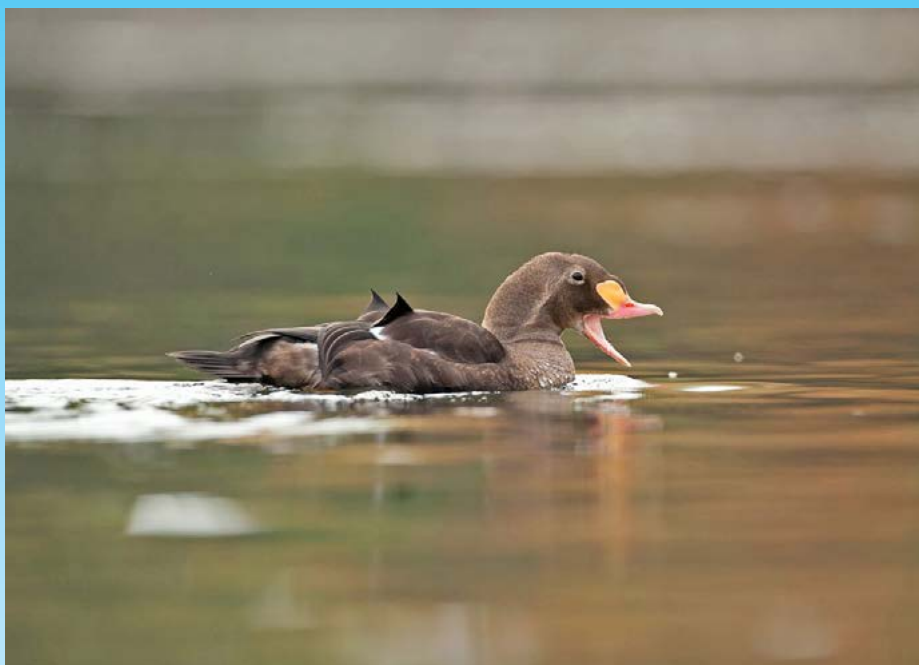
Vinterfunn: 1 F Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 2.1 (TRe). 2 F Eidsbotn, Lev. 20.1 (OMS). 4 ind. Ørin, V. 21.1 (KTL, BEi). 5 ind. Steinkjerelva, utløpet, Ste. 29.1-10.3 (ALo). **Større antall (over 50 ind.):** **Vår:** Maksimum 185 ind. Lømsen, Ste. 3.5 (TRe, AVa m.fl.). 55 ind. Klingsundet, Ste. 5.5-13.5 (KAS, BES). 61 ind. Vesterdyen, Binde, Ste. 27.5 (THa). **Høst:** Maksimum 165 ind. Lømsen, Ste. 18.8 (AVa m.fl.).

Toppand x bergand *Aythya fuligula x marila*

Denne hybridkombinasjonen er svært lik purpurhodeand *Aythya affinis*, og krever inngående studier av detaljer i nebbtegninger og fjærdrakt for å være sikker. Fuglen fra Lømsen var

Skjeand Tautra. Foto: Bjørn S. Tanem.

Praktærfugl hann i eklipsedrakt. Børgin, oktober 2012. Foto: Roar Rismark.

ikke noe unntak og skapte mye hodebry før den ble vurdert til å være en hybrid. Purpurhodeand er en nordamerikansk art som er registrert minst tre ganger i Norge, og med første Norgesfunn på Vellamelen, Ste. i mai 1999.

Alle funn: 1 M rastende Lømsen, Ste. 19.5-20.5* (*AVa m.fl.).

Bergand *Aythya marila*

I alt ble 44 ind. funnet i 2012, med 14 ind. om våren, fra 17.3, 13 ind. i sommermånedene og 17 ind. på høsten/vinteren fram til 26.12. Kun to observasjoner i hekkeområder, fra Steinfjellet, Nsk. Øvrige sommerfunn er gjort i fjord- og kystområder.

Funn i hekkeområder: 5 ind. Litjlangtjønna, Steinfjellet, Nsk. 8.6-11.6 (TRØ, OMS, GSæ,

TRe). 1 par Spunstjønna, Steinfjellet, Nsk. 8.6-11.6 (OMS, GSæ, TRe). **Større antall:** 7 ind. Alnesfjæra, Lev. 21.10-15.11 (TRe, OMS, PSh). **Vinterfunn:** 1 Ff. Steinkjerelva, utløpet, Ste. 11.11-7.12 (PMø, AVa). 2 ind. Halsøen, Stj. 25.11-26.12 (DOB, KKr).

Ærfugl *Somateria mollissima*

Større antall: 1000-1500 ind. Straumen, Børgin, I. januar-februar (RTK, IBu, EHu, DGL m.fl.). 1159 ind. Svaet sør molo, Tautra, Fr. 5.2 (PIN, IBu, RTK, TMy). 1000 ind. Giplingøya, Framverran, Mo. 28.2 (ALo). 2500 ind. Hellstranda, Stj. 19.3 (TRe). 1000 ind. Svaet sør molo, Tautra, Fr. 16.9 (KAS, BES). 1400 ind. Kåra, Ørin, V. 18.9 (DGL m.fl.).

Praktærfugl *Somateria spectabilis*

Hannen fra Børgin og Korsholmen er trolig samme fugl som har vært i fjorden i mange år.

Alle funn: 1 F Tautra, Fr. 1.1-10.2 (*TRe, MVa, OMS). 1 M Straumen - Rolsøya, Børgin, I. 1.1-9.3 (RTK, IBu, GSæ, OMS m.fl.). 1 ad M Korsholmen, Letnes, I. 16.5 (TRe, ESk, TMy). 1 ad F Svaet, Tautra, Fr. 16.9 (TBo). 1 M Børgin, I. 19.9-23.11 (*ALo, Roar Rismark, TSø m.fl.).

Havelle *Clangula hyemalis*

Det ble ikke gjort noen hekkefunn, men observasjoner i potensielle hekkelokaliteter ble gjort i Røyrvik (3), Namsskogan (2), Lierne (1), Grong (1), Steinkjer (1), Levanger (1) og Meråker (1).

Store antall: 217 ind. Velvang, Vinge-Velvang, Stj. 31.3 (TBo). **Nevneverdige funn:** 12 ind. rastende Gjefsjøen, Sn. 10.5 (Nils Christian Gjefsjo). 1 par i parring, Snåsavatnet, Ste. 25.5 (Tom Guin).

Svartand *Melanitta nigra*

Større flokker som samler seg på trekk i fjord-/kyststrøk er normalt, mens større ansamlinger i innlandet er noe uvanlig, som flokken på 102 ind. i Rengen.

Større antall: 100 ind. Kåra, Ørin, V. 9.5 (HSø). 120 ind. Svaet nord molo, Tautra, Fr. 23.5 (JEØ, RTK). 102 ind. rastende Rengen utenfor Skogmo, Li. 23.5 (TRe). 140 ind. Kuøra, Tautra, Fr. 8.6 (TRe, ESæ). 120 ind. Holmbukta, Tautra, Fr. 20.6 (RPe).

Sjorre *Melanitta fusca*

Større ansamlinger: Opptil 344 ind. Vinge-Velvang, Stj. 26.2-25.4 (TRe, PSh, EHu m.fl.). **Vårtrekk i ferskvann:** 6 M rastende Grønbergdammen, Teveldalen, Me. 29.4 (MVe). 2 ind. Lømsen, Ste. 6.5-21.5 (AWi m.fl.). 2 ind. Klingsundet, Ste. 6.5 (AVa, AWi m.fl.). 5 ind. rastende Veresvatnet, Vera, V. 20.5 (ALo). 1 M rastende Ulen, Li. 22.5 (TRe).

Kvinand *Bucephala clangula*

Større ansamlinger: Maks. 131 ind. Vinge-Velvang, Stj. 18.4 (TRe).

Kvinand x lappfiskand

Bucephala clangula x Mergus albellus

Hybrid mellom disse artene ("kvinfiskand") er kun funnet to ganger i Nord-Trøndelag, 1 M Hammervatnet 16.4 og trolig samme fugl Sandferthus 23.4.

Alle funn: 1 2K M rastende Brattlandsvatnet, Li. 22.5* (TRe).

Lappfiskand *Mergus albellus*

Utenom Vikna, var forekomsten i fylket som forventet, med 4 ind. i første halvår (januar - mai) og 4 ind. i andre halvår (oktober - november).

Vikna kommune (nærmere detaljer om hekkeplasser blir ikke publisert): Første vårfunn: 1 par 11.4 (TRe, Ørjan W. Jensen). I mai ble 12 M og 13 F registrert, og i juni ble tre kull og fire enslige hunner registrert (Østnes m.fl. 2013).

Øvrige funn: 1 ad M Levangersundet, Lev. 29.1-11.3 (*TRe, RTK, OMS, IBu m.fl.). 1 M Hammervatnet, Lev. 31.3-6.5 (*PIV, TRe m.fl.). 2 M Hammervatnet, Lev. 6.4 (OMS). 1 M Lømsen, Ste. 5.5-6.5 (AVa m.fl.). 1 Ff. Nesvatnet,

Lappfiskand Levangersundet februar 2012. Foto: Erik Bangjord

Lev. 16.10 (TRe). 1 F Sundsøya, Straumen, Børgin, I. 30.10 (ALo). 1-2 ind. Hammervatnet, Lev. 1.11-15.11 (*KJo, PSh, OMS m.fl.).

Vaktel *Coturnix coturnix*

8 vaktler ble hørt i 2012. Siste 10 år ble følgende antall notert: 2011 (19), 2010 (3), 2009 (1), 2008 (1), 2007 (13), 2006 (1), 2005 (1), 2004 (3), 2002 (10).

Alle funn: 1 ind. Gravol, nord for Gråbrek mølle, Stj. 25.5-9.6 (*TRØ, TRe, JLW, KTL). 1 ind. Nordseth, Ogdalen, Ste. 3.6-4.6 (*Thomas Smith, RTK, IBu). 1 ind. Ner-Trana, Ste. 17.6-3.7 (MFA, RTK, IBu). 1 ind. Mobekk, Buran, Lev. 17.6-26.6 (*OMS, GSæ, TRe). 1 ind. Vikanvegen, Stj. 3.7-20.8 (Søren Folvik, TRØ, John Stenersen, Arne Moksnes). 1 ad M Grasenga, Rinnleiret, Lev. 24.7 (THa). 1 ind. Rostad, I. 30.7 (EMo, SMo). 1 ind. Storleiret - Vikaleiret, Fr. 5.8-13.8 (*RPe, TRØ).

Fasan *Phasianus colchicus* E

Alle funn: 1 M Ulve, Levanger, Lev. 27.10-28.10 (Tone Krane via TRe). 1 M Sykehuset Levanger, Lev. 5.11 (OMS). 1 M Klostergården, Tautra, Fr. 4.12 (NKG).

Smålom *Gavia stellata*

Hekkefunn er rapportert fra Stjørdal (1), Meråker (1), Verran (2) og Røyrvik (1).

Større antall januar-mai (maksimumsantall): 39 ind. Svaet, Tautra, Fr. 25.2 (KKr). 48 ind. Vingebukta, Vinge-Velvang, Stj. 25.3 (DOB).

Større antall august-desember (maksimumsantall): 124 ind. fjorden utenfor Sundnes, I. 25.8 (NKG, Øystein Grønvik Kopreitan). 38 ind. Vikanbukta, Stj. 9.9 (KKr). 213 ind. Svaet, Tautra, Fr. 16.9 (TBo).

Storlom *Gavia arctica*

Hekkefunn er rapportert fra Frosta (1), Levanger (1), Leksvik (1), Namdalseid (1) og Røyrvik (1). **Vinterfunn og seine funn:** 1 ind. Stjørdal havn, Stj. 13.1-22.1 (TRe, KTL, BEi, Sigrid Slungaard). 2 ind. Flågrunnen, Åtlosanden, Fr. 10.2 (RPe). 2 ind. Svaet, Tautra, Fr. 1.11 (KJo). 2 ind. Falstadbukta, Lev. 4.11-6.11 (TRe, OMS). 1 ind. Ørin, V. 22.11 (TSø). 1 ind. Halsøen - Stjørdal havn, Stj. 26.12-30.12 (PIV, KKr, REs, Andreas Hessvik-Trøite). **Større antall (maksimumsantall):** 24 ind. Svaet, Tautra, Fr. 23.5 (JEØ, RTK). 22 ind. Kvamsholman-Vikaholmen, I. 27.8 (ALo).

Islom *Gavia immer*

Det var forholdsvis mange observasjoner av islom inne i fjorden dette året. Et uvanlig sommerfunn fra august i Alnesfjæra er også nevneverdig. **Alle funn:** 1 ind. Svaet nord molo, Tautra, Fr. 1.1-10.2 (TRe, MVa, RTK, IBu, OMS). 1 ind. Børgin, I. 1.1 (TMy, OMS, GSæ). 4 ind. Rinnleiret, Lev. 5.1 (TMy). 1 ind. Alnesfjæra, Lev. 7.1 (OMS). 1 ind. Sandgrunnen, Orsand, Fr. 10.2 (RPe). 1 ind. Åtlosanden, Fr. 10.2-18.3 (RPe, BAS, OMS). 1 ind. Leknessjøen, Lk. 18.2 (KKr). 1 ind. Bremneset, Lk. 18.2 (KKr). 1 ind. Svaet nord molo, Tautra, Fr. 20.5-21.5 (MVa, RPe). 1 ind. Lundleiret, Ste. 26.5 (AVa). 1 ad. Alnesfjæra, Lev. 28.8-30.8 (TKo, OMS, TRe, KTL, DGL, GSæ). 1 ind. Falstadbukta, Lev. 28.10 (OMS). 1 ad. Svaet, Tautra, Fr. 1.11 (KJo).

Ub. Is-/gulnebbblom *Gavia immer/adamsii*

Alle funn: 1 ind. Svaet nord molo, Tautra, Fr. 1.1 (TRe). 1 ind. Valøya, Ytter-Vikna, Vi. 11.4 (TRe, Ørjan W. Jenssen). 1 ind. ptNØ Sklinna, Lk. 22.9 (RTK, IBu, OKA, TRe, JHa, OMS). 1 ind. ptN Sklinna, Lk. 26.9 (RTK, OKA, IBu, TRe, JHa, OMS). 2 ind. Åtlosanden, Fr. 24.11 (TRe).

Gulnebbblom *Gavia adamsii*

Årets antall inne i fjorden var som normalt, og med kun observasjoner fra Frosta dette året. Ved kysten er nok arten kraftig underrapportert pga manglende dekning. **Alle funn:** 2 ind. Svaet, Tautra, Fr. 2.1-18.4 (MVa m.fl.). 1 ind. Leknessjøen, Lk. 18.2 (KKr). 1 ind. Kvaløya, Lk. 18.2 (KKr). 3 ind. Åtlosanden, Fr. 14.4 (RTK, IBu). 4 ind. Burøya, Hortaværet, Lk. 9.5 (Birger Aarmo). 1 ad. Svaet, Tautra, Fr. 24.11-30.12 (TRe, ALo m.fl.).

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis*

Det ble observert 7 ind. i januar-mai og 5 ind. i september-desember. Dette er en forekomst innenfor normalen de siste åra. Et anerkenningsverdig funn ble gjort i Snastjønnen på Rinnbustadmyrin i mai og var trolig et østtrekkende individ.

Alle funn: 1 ind. Rolshamn, Børgin, I. 1.1-31.3 (RTK, IBu m.fl.). 1 ind. Holmbukta, Lev. 2.1-15.3 (TRe m.fl.). 1 ind. Halsøen, Stj. 9.1-9.4 (KTL m.fl.). 1 ind. Åvika, Åsenfjord, Lev. 3.2 (TRe). 1 ind. Hernesøra, Tautra, Fr. 3.3 (RPe). 1 ind. Notenget, Stj. 14.4 (TRe). 1 ad. Snastjønnen, Rinnbustadmyrin, Lev. 21.5-22.5 (*TKo, HSø, OMS). 1 ind. Svaet, Tautra, Fr. 9.9-19.10 (MMa, Gunnar Stenhaus). Opptil 2 ind. Falstadbukta-Holmbukta-Valumsberga, Lev. 12.9-29.12 (TRe, OMS, TSø). 1 ind. Stjørdal havn, Stj. 17.11 (DOB). 1 ind. Rolshamn, Børgin, I. 30.11 (ALo).

Toppsykker *Podiceps cristatus*

Det ble sett 33 ind. i januar-april og 28 ind. i august-desember. Dette er noen flere enn fjoråret både forår og etterår.

Alle funn: 22 ind. Svaet, Tautra, Fr. 1.1-14.4 (TRe m.fl.). 1 ind. Vinge-Velvang, Stj. 22.1 (BFu). 8 ind. Børgin, I. 28.1-31.3 (HSø, ALo, AVa, TMy). 1 ind. Falstadbukta, Lev. 5.3-6.3 (GBo, TRo, JSc, KKr). 1 ind. Langøra nordvest, Stj. 6.4 (PIV). 23 ind. Svaet, Tautra, Fr. 16.8-30.12 (TRe, MVa m.fl.). 4 ind. Eidsbotn, Lev. 16.9 (KKr). 1 ind. Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 13.10 (HSø).

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena*

Også dette året ble det observert et par gråstrupedykker i Lømsen om sommeren. Dette paret fikk selskap av en 1K-fugl 31.7, men det er usikkert om den er klekket ut av paret i Lømsen eller er kommet på trekk østfra.

Innlandsfunn: 2 ad. Lømsen, Ste. 29.4-7.8 (AVa m.fl.). 1 ad. Sone 3 - Figgaoset, Leksdalsvatnet, Ste. 3.5-5.5 (TRe, ALo). 1 ind. Klingsundet, Ste. 16.5 (GDy, Kari Groven, SMe). 1 1K Lømsen, Ste. 31.7 (KKr). 1 ind. Hammervatnet, Lev. 9.9 (MMa). 1 ind. Granabukta, Gran, Sn. 22.9 (PMø). **Større ansamling:** 12 ind. Vikanbukta, Stj. 29.4 (PIV, KTL).

Horndykker *Podiceps auritus*

Større ansamlinger januar-juni

(maksimumsantall): 40 ind. Svaet, Tautra, Fr. 3.3 (KAS, BES, Gunnar Aadne Solbakken). 23 ind. Askundvatnet, Fr. 22.4-17.6 (Eba m.fl.). 22 ind. Bunesbukta, Leksdalsvatnet sør, V. 24.4 (GBo, Bjørn Sæther, TRo). 21 ind. Vellamelen, Ste. 28.4 (AVa). 20 ind. Klingsundet, Ste. 5.5 (Raymond Birkelund). 20 ind. Lømsen, Ste. 22.5 (AVa).

Funn i hekkeområder: I perioden april-primo august ble ca 327 voksne ind. registrert på 49 lokaliteter/superlokaliteter (Leksdalsvatnet delt opp på dellokaliteter) i 13 kommuner: Steinkjer (13), Levanger (8), Verdal (5), Frosta (5), Snåsa (4), Stjørdal (3), Lierne (3), Høylandet (2), Verran (2), Leksvik (1), Inderøy (1), Nærøy (1), Namsskogan (1). Dette omfatter maksimaltall på hver lokalitet, og noen fugler tidlig i perioden kan dreie seg om trekkende fugler. I hekkefunn er ungfugler ikke regnet med. I forhold til tidligere år er følgende nye: 1 par Strådalstjønnin, Vera, V. 27.5-3.6 (TMy, IJI). 1 par Litlholmen, Namsen, Nsk. 8.6 (TRØ). **Større antall juli-desember (maksimumsantall):** 27 ind. Hammervatnet, Lev. 14.7 (TRe). 69 ind. Lømsen, Ste. 18.8 (AVa). 50 ind. Svaet, Tautra, Fr. 30.9 (TRe).

Havhest *Fulmarus glacialis*

I år som i fjor ble det registrert 6 par på Sklinna i hekketida, og også alle høstfunnene stammer fra Sklinna dette året.

Alle funn: 6 par Sklinna, Lk 9.6-10.6 (Torgeir Nygård m.fl.). 20 ind. Sklinna, Lk 21.9-26.9 (TRe, JHa, RTK, IBu, OKA, OMS).

Grålire *Puffinus griseus*

Arten ble også i år sett kun på Sklinna, og da svært så moderate 2 ind. Foregående fem år ble følgende antall ind. sett: 2011 (10), 2010 (2), 2009 (12), ingen funn i perioden 2003-2008. **Alle funn:** 1 ind. ptN Sklinna, Lk. 21.9 (OMS). 1 ind. ptNØ Sklinna, Lk. 22.9 (RTK, IBu).

Havsvale *Hydrobates pelagicus*

Også denne høsten ble det gjort fangstforsøk på Sklinna, men over en noe kortere periode enn i 2011. Dette resulterte i 5 nymkeringer og en kontroll av 1 ind. ringmerket her høsten 2011. I tillegg ble det registrert 2 ind. som responderte på lydprovokasjon på dagtid fra to nærliggende lundeganger.

Alle funn: 5 ind. rm + 1 ind. kontroll Sklinna, Lk . 21.9-26.9 (TRe, JHa, RTK, IBu, OKA, OMS). 2 ind. responderte på lydprovokasjon ved lundeganger Sklinna, Lk. 24.9 (TRe).

Ub. havsvale/stormsvale

Et svært uvanlig funn av en ubestemt hav-/stormsvale ble gjort i Trondheimsfjorden i september etter kraftig vestavind i dagene før. **Alle funn:** 1 ind. Lorentsenfjæra, Mo. 6.9 (ALo).

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Innlandsfunn: 1 ind. Reinsvatnet, Ste. 10.1 (KKr). 2 ind. Hammervatnet, Lev. 2.4-21.4 (TRe, KKr m.fl.). 1 ind. Lømsen, Ste. 19.5 (AVa). 1 ind. Tømmersjøen, Tromsdalen, V. 28.7 (THy). Opptil 8 ind. Hammervatnet, Lev. 7.8-27.11 med makstall 3.10 (TRe m.fl.). Opptil 3 ind. Leksdalsvatnet, V./Ste. 10.10-25.11 (TMy, RTK,

Svartglente Holmen gård, Verdal.
Foto: Inge J. Indahl.

IBu, Per Øystein Fiskenes). 2 ind. Reinsvatnet, Ste. 11.11 (PMØ).

Storskarv, underarten sinensis *Phalacrocorax carbo sinensis*

Det ble observert 5 ind. av mellomskarv dette året, og underarten er observert årlig nå siden førstefunnet i 2009.

Alle funn: 1 2K Fiborgtangen, Lev. 28.7* (TRe). 1 1K Velvang, Vinge-Velvang, Stj. 9.9 (PIV). 1 1K Figgaelva, Ste. 13.10* (HSØ). 1 ind. Nesvatnet, Lev. 16.10 (TRe). 1 ind. Kåra, Ørin, V. 25.10 (RTK, JEØ).

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Funn fra Trondheimsfjorden: 3 ind. moloen i Vanvikan, Lks. 26.2-3.3 (ALØ).

Gråhegre *Ardea cinerea*

Større ansamlinger: 32 ind. Vik, Fl. 18.3 (AVa). 32 ind. Straumen, Børgin, I. 19.11 (ALØ).

Vepsevåk *Pernis apivorus*

I år som i fjor ble det gjort ett funn av arten i Sørli, Li. Antallet er høyst normalt, da flere år er blitt stående uten funn av arten. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (1), 2010 (0), 2009 (1), 2008 (2), 2007 (2).

Alle funn: 1 ind. Sørli, Li. 8.6 (MVe, Daniel Lien, LAL).

Svartglente *Milvus migrans* NSKF

Det antas at to svartglenter er involvert i årets funnmasse, selv om det ikke kan utelukkes at det er snakk om samme ind. som er sett på to lokaliteter. Disse er funn nr. 5-6 og foregående funnår var 1997, 2003, 2009 og 2010.

Alle funn: 1 ind. Velvang, Vinge-Velvang, Stj. 29.4* (PIV, TBo). 1 ind. Holmen Gård, Vuku, V. 7.5* (IJI, AIn, KIn, BRe).

Sivhauk *Circus aeruginosus*

I årets funnmasse antas 7 ind., men det understrekes at noen obs. fra ulike vatn kan være samme ind. Det er uvisst i hvor stor grad sivhauken vandrer mellom de ulike lokalitetene på Innherred. Dette er den beste forekomsten av sivhauk i fylket på flere år. Foregående fem år ble følgende ant. ind. antatt: 2011 (3), 2010 (6), 2009 (4), 2008 (4), 2007 (1).

Alle funn: 1 M ptNØ Lynvatnet, Lev. 8.5 (TRe). 1 Ff Klingsundet, Ste. 13.5 (KAS, BES). 1 F Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 17.5-25.5* (DGL, KTL m.fl.). 1 M Hammervatnet, Lev. 27.5-15.8* (Peter Johan Schei, KTL, MHu, Hans B Ristad). 1 F Ausa, Leksdalsvatnet sør, V. 22.6 (RTK, IBu). 1 ad M Seli, Leksdalsvatnet, Ste. 23.6* (OMS). 1 2K M Lømsen, Ste. 29.6-3.8 (OKA, AVa).

Myrhauk *Circus cyaneus*

Det var en veldig god forekomst på hele 10 ind. i perioden 20.4-15.7. Forholdene for hekking var pga en meget lav forekomst av smågnagere i fjellet dårlig, og ingen hekkefunn ble gjort. Heller ikke høsten ga registreringer av arten. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert (eksl. ungfugler fra hekkefunn): 2011 (11), 2010 (5), 2009 (3), 2008 (5), 2007 (0).

Alle funn: 1 ad. M Skorgadalen, Li. 20.4 (Tore Solstad). 1 Ff Sul, V. 28.4 (TSØ, Hanna Sørhuus). 1 F Klingsundet, Ste. 10.5 (BAS, Per Hallem). 1 F Finnvollen, Vera, V. 13.5 (IJI). 1 F Helgåsberget, Tromsdalen, V. 19.5* (HSØ). 1 F Storlunet, Vera, V. 20.5 (RTK, IBu). 1 F Gran, Sn. 22.5 (PMØ). 1 M Aunet, Holden, Li. 4.6 (GDy, SME, Kari Groven). 1 F Lømsen, Ste. 23.6* (OKA). 1 F Leirådal, V. 15.7 (IHa).

Stepphauk *Circus macrourus* NSKF

Årets funn er det tredje i fylket, og de to forrige funnene var fra hhv. Vera og Leksdalsvatnet i 2010. Arten hekker i områdene nord for Svartehavet og videre østover mot Kaspiahavet. Det har vært en økning i funnmassen i Norge de senere årene.

Alle funn: 1 2K M Grønbergdammen, Teveldalen, Me. 9.6* (Geir Ove Hagen).

Sivhauk, Hammervatnet, 2. august. Foto: Kjell Thore Leinhardt.

Steppehawk Grønbergdammen, Teveldalen, Meråker. Kjerrhauker i hunn- eller ungfugldrakter kan være vanskelige å artsbestemme. Steppehawk skilles fra myrhauk ved at de har fire "fingre" i stedet for fem, og fra enghauk ved at de har en mørk halsboa.
Foto: Geir Ove Hagen.

Ubest. kjerrhauk *Circus sp.*

1 ind. overflygende Tangeråsen, Ogndal, Ste. 16.8* (*Torstein Myhre, Hans Brede). Fuglen ble fotografert, men vanskelig å avgjøre hvilken art det dreier seg om ut fra bildene.

Musvåk *Buteo buteo*

Tilsammen 5 ind. ble observert i 2012, hvorav ett vinterfunn, to vårtrekkfunn, ett sommerfunn og ett høsttrekkfunn. Individet sett i januar er trolig det samme som ble fanget i kråkefelle på Volden i desember 2011. Foregående fem år ble følgende ant ind. observert: 2011 (7), 2010 (4), 2009 (2), 2008 (2), 2007 (1).

Alle funn: 1 ind. Ulvill, V. 1.1 (IJI). 1 ind. ptS Husbylia, Stj. 16.4 (TRe). 1 ind. Henning, Ste. 14.5 (IHa). 1 ind. Lierne skiferbrudd, Kingen, Li. 5.6 (GDy, SMe, Kari Groven). 1 ind. Grøndalstunet, Nsk. 14.8* (Harald Førdedal).

Fjellvåk *Buteo lagopus*

Første vårfunn: 1 ind. Leirfall, Stj. 29.3 (Kåre B Sunde).

Storskrikørn *Aquila clanga* NSKF

Den satellittmerkede storskrikørna Tønn fra Estland var innom fylket også i år, og denne gang i tre hovedbolker. Til forskjell fra de to foregående årene var den stabil i to kortere perioder i Namsskogan medio juni og medio juli. 1. Første besøk var i midten av mai. Da kom den inn ved Tunnsjøen (Li.) 14.5 i vestlig fluktrekning til Trones (Nms.), hvorfra den dreide mot SV og overnattet ved Lassemofoellet (G.). Dagen etter fløy den mot NV, krysset R17 ved Rosendal (H.) og fløy ut til Nordtun v/Fjølvikindan (Nø.). Herfra fløy den sørover til Trollborga sør av Kolvereid, hvor den snudde og fløy nordover langs Austra og forsvant ut av fylket nord av Gutvik (Lk.). 2. Den 10.6 kom den på ny inn i fylket i NNV fluktrekning ved Innsvatnet (V.). Den krysset så Snåsavatnet ved Klingsundet (Ste.) og fløy nedover Bangdalen til Selnes (Na.). Her dreide den kursen mot ØNØ og krysset Kvatningen (O.) og Høylandet til Tjønnyrtjønn (Nms.). I dette området holdt den seg til 16.6 da den fløy vestover helt til Inner-Vikna (Vi.), hvorfra den dreide sørover og fløy via

Abelvær (Nø.), Steinan (Fo.), Otterøya (Na.) og Innvorda (F) før den fløy inn i Sør-Trøndelag SSV for Jøssund. 3. Den 11.7 kom den for tredje gang inn i fylket. Denne gang kom den inn i NV fluktrekning ved Rengen (Li.) og fløy til Otersjøen (Li.) hvor den overnattet. Den 12.7 fortsatte den mot VNV til Finntjøndalen (G.), hvor den dreide mot NØ og forsvant ut av fylket ved Smalåsen. Ved Majavatnet i Grane kommune, Nordland var den stabil fram til 16.7, og fra 17.7-20.7 turnerte den de nordligste delene av Namsskogan. Den 21.7 trakk den sørover over Vektaren (R.), Limingen (R.), Kvesjøen (Li.), Sandsjøen (Li.), Rengen (Li.) før den forlot oss for siste gang ved Kingen (Li.).

Kongeørn *Aquila chrysaetos*

2012 var fjerde feltsesong for et kongeørnprosjekt i regi av NINA. Totalt 88 ulike reir eller potensielle reirplasser ble undersøkt i 2012. Disse var fordelt på 58 lokaliteter ("territorier"), hvorav 35 ble vurdert som okkuperte. Minst 11 unger ble produsert, og det var ingen påviste tvillingkull. Det ble påvist ungeproduksjon kun i Flatanger (1), Leksvik (1), Levanger (1), Lierne (1), Nærøy (1), Namsos (1), Namsskogan (2), Røyrvik (2) og Verdal (1) (Nygård 2012).

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Hekkefunn (lokaliteter pr. kommune):

Steinkjer (1), Snåsa (1), Lierne (2). Øvrige funn i hekketida fra potensielle hekke-lokaliteter angis kun med antall funn pr. kommune: Verdal (2), Namdalseid (1), Snåsa (7), Lierne (3), Namsskogan (1). **Øvrige funn:** 1 ind. Seemsøra, Sn. 1.5 (BBE, PMø, OMø). 1 ind. pt SV Eidsbotn, Lev. 1.5 (TKo). 2 ind. Lømsen, Ste. 5.5-4.8 (IJI, AVa m.fl.). 1 ind. sone 2 - Tjelderengen, Leksdalsvatnet nord, V. 6.5-22.5 (AWi, Ståle Prestøy, Rolf Sandven m.fl.). 1 ind. Molo-E6, Ørin, V. 10.5 (IHa). 1 ind. Strindmoen, Sn. 12.5 (Magne Stavrán). 1 ind. Rosneset, Malm, Vr. 18.5 (JHa). 1 ind. Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 27.5 (TRe, DGL). 1 ind. pt NV Tautra, Fr. 28.5 (RPe). 1 ind. Gran, Sn. 6.6 (PMø). 1 ind. Vellamelen, Ste. 17.7 (AVa).

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

Første vårfunn: 1 ind. Dalatinden, Ytter-Vikna, Vi. 11.4 (TRe, Ørjan W. Jenssen). **Hekkefunn:** 2 ad. m/mat til unger Verdal kommune 27.5 (ALo). 1 reir Steinkjer kommune 27.5-2.6 (Arnt Erik Bratberg). 2 1K nylig utflydd Vikna kommune 4.7 (TRe). 1 reir Verran kommune 5.7 (JHa, OKa).

Dvergalk *Falco columbarius*

Vinterfunn: 1 ind. Alstad, Fr. 4.1 (RPe). 1 hann Vingebukta, Vinge-Velvang, Stj. 2.2 (TRe). 1 hann Lillemoien, Stjørdal, Stj. 22.2 (Sigrid Slungaard, BEi). 1 ind. ptSV Landfald, V. 28.2 (Aln). 1 ind. Eideskorsen, Eidsbotn, Lev. 23.12 (RTK, IBu).

Lerkefalk *Falco subbuteo*

Minst 8 ind. er antatt i perioden 1.6-15.9, og dette er ny årsrekord i fylket. Ved Lømsen ble det sett en voksen lerkefalk både 10.6 og 6.8 og kan være en indikasjon på hekking i nærområdet. Likeledes er en observasjon av voksenfugl fra Høylandet i slutten av juni spennende med tanke på mulig hekking. Den økende observasjonsfrekvensen de siste åra tyder på at lerkefalken er i ferd med å etablere seg som hekkefugl i fylket. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2011 (4), 2010 (4), 2009 (4), 2008 (0), 2007 (1).

Alle funn: 1 ad Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 1.6-2.6* (*TRe, OMS, JHe). 1 ad. Strømnes, Ulen, Li. 3.6 (KL, Esp, KHe). 1 ad. Lømsen, Ste. 10.6 (MVe, LAL, Daniel Lien). 1 ad. Brynntjønnklumpen, H. 26.6 (RTK, IBu, JEØ). 1 ad. Lømsen, Ste. 6.8 (OMS). 1 ind. Tautra, Fr. 11.8-31.8 (RPe). 1 ind. Skogn, Lev. 24.8 (Fuglekjennskap, BNy, DGL). 1 ind. Vikanvegen, Stj. 12.9 (*TRØ, TRe). 1 ind. Kartfallet, Hegra, Stj. 15.9 (KKr).

Jaktfalk *Falco rusticolus*

Funn utenom hekkeområdene: 1 2K F Storholmen, Tautra, Fr. 23.3 (RPe). 1 ind. Byavegen, Ste. 29.4 (Bjørnar Løkstad, L. Nathalie Jurs). 1 2K Sklinna, Lk. 9.6-10.6 (Torgeir Nygård).

Dverglo sammen med temmincksnipe, Almuvatnet, begge artene er første funn for lokaliteten. Foto: Aksel Ragnar Lindgren.

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Vandrefalkprosjektet i Trøndelag foretar kartlegging av hekkelokaliteter i Nord-Trøndelag, og i 2012 ble 34 av 40 kjente eller potensielle lokaliteter besøkt. Resultatet var 27 okkuperte territorier, og vellykket hekking ble konstatert på tilsammen 15 lokaliteter i Stjørdal (2), Levanger, Verdalen, Steinkjer, Verran, Snåsa, Grong, Overhalla, Namsos, Namdalseid, Flatanger (2), Fosnes og Nærøy kommuner (Nygård & Reinsborg 2013). **Vinterfunn:** 1 ad. Steinkjerelva, utløpet, Ste. 12.2 (AVa). 1 ind. Kjelsåsen, Fr. 24.12 (Roald Vang).

Vannrikse *Rallus aquaticus*

For femte året på rad ble vannrikse hørt syngende i hekketida på Hammervatnet. Det ble neppe hekking da de to individene registrert der ble hørt kun en kort periode i april og store vannstandsendringer om våren gjorde trolig forholdene dårlig. Ett ind. ble også hørt på Måsdammen og Lømsen uten videre indikasjoner på hekking. Høsten gav ingen observasjoner av arten og totalforekomsten endte på 4 ind. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (9), 2010 (7), 2009 (8), 2008 (1), 2007 (2). **Alle funn:** 1 sy. Måsdammen, Tautra, Fr. 13.4-21.4 (ESk, RPe). 2 sy. Fugletårnet Hammervatnet, Lev. 15.4-25.4 (OMS m.fl.). 1 sy. Lømsen, Ste. 5.5 (Raymond Birkelund).

Åkerrikse *Crex crex*

Ett ind. ble registrert og innebærer at året ble det dårligste siden 2008 da ingen åkerrikser ble notert. Dette ene individet var også trolig et returnerende ind. fra året før, da det også i 2011 ble hørt en åkerrikse på denne lokaliteten. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2011 (4), 2010 (3), 2009 (6), 2008 (0), 2007 (1). **Alle funn:** 1 sy. i grasåker Litlgården, Hov, Jøa, Fo. 11.6-12.6 (TRe).

Sivhøne *Gallinula chloropus*

Det ble observert 2 ind. dette året og må karakteriseres som en meget god forekomst. Funnene er nr 33-34 i fylket etter 1970. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (1), 2010 (2), 2009 (1), ingen funn 2007-2008. **Alle funn:** 1 ind. Asklundvatnet, Fr. 20.4-24.4 (*TRe m.fl.). 1 ind. Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 17.5-20.5 (*OMS m.fl.).

Sothøne *Fulica atra*

Vinterfunn: opptil 11 ind. Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 2.1-7.1 (TRe, Per Ole Syvertsen, KKr, KTL). **Hekkelokaliteter:** **Hammervatnet,** Lev.: opptil 15 ind. 23.3-25.11 (ALo, ESk m.fl.). Minst 5 kull med til sammen minst 17 pull. 17.5-12.9 (TRe m.fl.). Ingen hekkfunn fra Tautra dette året. **Funn fra potensielle hekkelokaliteter:** **Ausa, Leksdalsvatnet,** V.: opptil 5 ind. 28.4-22.5 (HOJ m.fl.). **Måsdammen, Tautra,** Fr.: 1 ind. 8.5 (RPe, ARL). **Lømsen,** Ste.: 1 ind. 20.5-26.8 (Emil

1K dverglo Tautra 8. august. Ingen hekkfunn ble gjort i fylket i 2012, men denne ungfuglen skulle indikere at arten har gjennomført vellykket hekking et eller annet sted i Nord-Trøndelag. Foto: Bjørn S. Tanem.

Krokan, Torgeir Krokan, Erling Vikan mfl.). opptil 15 ind. 31.8-28.10 (AVa m.fl.). **Øvrige funn:** 1 ind. Tautra, Fr. 2.4-7.4 (EHu, Trond Hervik m.fl.). 1 ind. Måsøra, Avelsgård, Stj. 3.5 (KTL). 1 ind. Mølnalsvatnet, Inner-Vikna, Vi. 9.5-10.5 (JEØ, TMy, TRØ, RTK). 1 1K Sunnan, Ste. 2.9 (AVa). 1 ind. Tuset sør, Leksdalsvatnet nord, V. 5.11 (RTK, IBu, JEØ).

Trane *Grus grus*

Tidlige vårfunn: 3 ind. overflygende Korsen, Gjærv, I. 21.3 (ESk). Utenom dette ble trane registrert på 9 andre lokaliteter fram til 31.3 i Verran, Steinkjer (4), Snåsa, Stjørdal, Høylandet og Verdalen. **Kystfunn i hekketida:** 1 ind. obs i h. tid, pass. biotop Svarthammarvatnet, Mellom-Vikna, Vi. 8.5 (JEØ, RTK). **Store antall vår:** 120 ind. Ekle, Stiklestad, V. 19.4 (Eirik Grønningsæter, Kjetil Schjølberg). **Maksantall rasteplasser høst:** 150 ind. overflygende Leirådal, V. 14.8 (IHa). 171 ind. Ner-Skjelvo, Binde, Ste. 25.8 (AVa). 250 ind. Tranmyra, O. 26.8 (AVa). 134 ind. Ronglan, Lev. 13.8 (TRe). 277 ad Klingsundet, Ste. 1.9 (AVa). 200 ind. overflygende Volen, Landfald, V. 2.9 (IJI). 155 ind. Vuku, V. 8.9 (DGL). 127 ind. rastende Haga, Raset, V. 9.9 (IJI). 88 ind. Øfsti/Moaneset, Stj. 9.9 (PIV). 130 ind. overflygende Bråten, Røli, Ste. 10.9 (Arnulf Oddbjørn Langli).

Tjeld *Haematopus ostralegus*

Vinterfunn: opptil 164 ind. Ørin/Rinnleiret, V./Lev. 1.1-26.2 (HSØ, ALo m.fl.). 1 ind. Falstadbukta, Lev. 8.1 (OMS, TSØ, ASØ). 4 ind. Tautra, Fr. 2.2-26.2 (TSØ, KTL m.fl.). Opptil 161 ind. Ørin, V. 1.12-28.12 (TSØ m.fl.). 2 ind. Alnesfjæra, Lev. 22.12 (OMS). **Større ansamlinger:** opptil 498 ind. Fugletårnet, Ørin, V. 25.7-27.7 (TRe, HSØ).

Dverglo *Charadrius dubius*

Det ble registrert totalt 3 ind., hvorav 1 ind. på vårtrekk og 2 ind. på høsttrekk. I likhet med de to foregående årene var det ingen hekkeindikasjoner. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2011 (4), 2010 (0), 2009 (2 + en hekkeindikasjon), 2008 (en hekkeindikasjon), 2007 (1).

Alle funn: 1 ad. Almovatnet, Stj. 28.5* (ARL). 1 ad. Seli, Leksdalsvatnet, Ste. 1.7* (Per Øystein Fisknes). 1 1K Tautra, Fr. 8.8* (Bjørn S. Tanem).

Sandlo *Charadrius hiaticula*

Første vårfunn: 1 ind. Molobukta, Tautra, Fr. 5.3 (NKG). **Større ansamlinger:** ca. 100 ind. Skagbukta, Tautra, Fr. 9.8 (TRe, RTK, OMS, IBu).

Boltit *Charadrius morinellus*

Det ble registrert 45 ind. på lavlandslokaliteter i forbindelse med vårtrekket. Dette skyldes nok en veldig sein vår med mye i snø i fjellet på den tiden boltitene ankom. Dette er den høyeste forekomsten i lavlandet siden 1998, da f.eks en enkelt flokk talte 143 ind. Fra hekkeområdene foreligger tre funn, hvorav alle i Meråker.

Alle funn: **Vårtrekk:** 5 ind. Avelsgård, Stj. 19.5-20.5 (TRe, KTL). opptil 22 ind. Buran-Reistad, Lev. 19.5-20.5 (OMS, RTK, IBu, TRe EBA). 5 ind. Bunes, Leksdalsvatnet sør, V. 20.5 (TRe, EBA). 6 ind. (5 F + 1 M) Raset, V. 20.5 (TSø, HSø, Hanna Sørhuus). 1 par Lyng, Stiklestad, V. 20.5 (TSø, HSø, IJL, ALø). 3 ind. Buran, Lev. 31.5-1.6 (BAS, Hanna Sørhuus, TSø). 2 ind. Bunesbukta, Leksdalsvatnet sør, V. 2.6 (TSø).

Funn fra hekkeområdene: 1 ind. Huva, Kopperå, Me. 14.6 (TMy). 1 F Kjerringfjellet, Kopperå, Me. 14.6 (TMy). 1 M Ramfjellet, Me. 6.8 (TRe).

Heilo *Pluvialis apricaria*

Første vårfunn: 1 ind. Storleiret, Fr. 11.4 (RPe). **Større ansamlinger:** 1500 ind. Minsås, V. 3.5 (TSø). 1500 ind. Sætersmyra, Lev. 3.5 (OMS). 1500 ind. Tynesfjæra, Lev. 4.5 (OMS). 1000 ind. Lyngås, Henning, Ste. 12.5 (Øyvind Soelberg, Jan Egil Larsen, Terje Gimnes, Sigurd Gimnes, Ørjan Soelberg, OHe).

Dobbeltbekkasin, spillende på innmark, Strådalen, Vera, 19. mai. Foto: Inge J. Indahl.

Tundralo *Pluvialis squatarola*

Det var ett vinterfunn av 4 ind. som har holdt seg på Tautra siden november 2011. Disse forsvant medio februar, så det spørs om det ble for tøft for de, og at de måtte trekke ut mot kysten for å fullføre overvintringen. Dette er trolig den første kjente reelle overvintringen av tundralo inne i Trondheimsfjorden.

Vinterfunn: 4 ind. Tautra, Fr. 1.1-10.2 (TRe m. fl.).

Vipe *Vanellus vanellus*

Første vårfunn: 1 ind. Eidsbotn, Lev. 2.3 (TON, Jan Erik Tangen). **Seint funn:** 2 ind. Storleiret, Fr. 22.11-24.11 (BAS, TRe).

Polarsnipe *Calidris canutus*

Det var ett overvintrende ind. på Tautra denne vinteren, og som har vært her siden november 2011. Dette er kun det fjerde vinterfunnet av polarsnipe i fylket. Forrige vinterfunn var i februar 2008. Det var få registreringer fra vårtrekket.

Vinterfunn: 1 ind. Tautra, Fr. 1.1-7.4 (TRe m.fl.). **Vårtrekk:** 3 ind. Kalvøya, Ste. 17.5-18.5 (SMo). 1 ind. Lundleiret, Ste. 17.5 (AVa). 1 ind. Skagbukta, Tautra, Fr. 20.5 (MVa).

Sandløper *Calidris alba*

I motsetning til de aller fleste vadefuglartene, ble det sett flere sandløpere enn vanlig på høsttrekk i Norge dette året. Også i vårt fylke ble det sett flere sandløpere enn normalt. Det var ingen funn fra vårtrekket.

Alle funn: 1 ad. Tautra, Fr. 24.7-2.8 (*TRe, KTL, MVa, RPe, KKr). 1 ind. Kåra, Ørin, V. 27.7-28.7 (*HSø, OMS, DGL). 1 ad. Tautra, Fr. 8.8-9.8 (*Bjørn S. Tanem, OMS, IBu, TRe, RTK). 2 ind. Lundleiret, Ste. 12.8 (*AVa, PIN). 2 1K Tautra, Fr. 12.8-14.8 (*IJL, KKr). 1 1K Skagbukta, Tautra, Fr. 24.8 (TRe). 1 ad. Rinnleiret, Lev. 28.8-29.8 (*TKo, OMS). 1 ind. Fosslandsosen, Otterøy, Na. 8.9 (AVa, TSø). 1 ind. Vellamelen, Ste. 8.9 (AVa). 1 ind. Tautra, Fr. 16.9-18.9 (*TBo, RPe). 20 ind. Sklinna, Lk. 22.9-25.9 (TRe, JHa, RTK, IBu, OKa, OMS).

Dvergsnipe *Calidris minuta*

Dvergsnipe blir sjelden registrert på vårtrekk og dette året var det ett funn fra Otterøya. **Vårtrekk:** 1 ind. Fosslandsosen, Otterøy, Na. 2.6 (TSø, AVa).

Temmincksnipe *Calidris temminckii*

Den seine våren og mye snø i fjellet i trekkperioden førte til mange observasjoner på rasteplasser i lavlandet. I perioden 19.5-6.6 er minst 157 ind. antatt. Forekomsten på høsttrekk var svak med 18 ind. i perioden 30.6-29.8. Hekkeindikasjon ble observert på kun en kjent lokalitet i lavlandet.

Første vårfunn: 1 ind. Gråelva, Tangen, Halsøen, Stj. 19.5 (PIV). **Største ansamlinger på vårtrekk:** 15 ind. Litjbotnet, Huddingselva, R. 24.5-28.5 (TRe, RTK, OMS, IBu). 25 ind. Storhusvika, R. 25.5 (TRe). 17 ind. Setervika, Tunnsjøen, R. 25.5-8.6 (TRe, RTK, OMS, IBu). 18 ind. Tunnsjørvika, R. 28.5 (RTK, IBu, OMS). 12 ind. Vellamelen, Ste. 1.6-3.6 (AVa, TSø). **Hekkeindikasjoner:** 1 par Namsos flyplass, Na. 12.6 (TRe).

Tundrasnipe *Calidris ferruginea*

Vårfunn er meget sjelden av tundrasnipe, og i år ble det gjort ett funn som er det første siden 2008. På høsttrekk er kun 18 ind. antatt i perioden 10.7-18.9 og ingen steder ble mer enn 2 ind. sett sammen.

Vårtrekk: 1 ind. Vellamelen, Ste. 1.6 (AVa).

Fjæreplytt *Calidris maritima*

Større ansamlinger (maksimumsantall): 65 ind. Ørin, V. 8.2 (GBo, TRo, JSc). 81 ind. Molobukta, Tautra, Fr. 5.3 (NKG). 48 ind. Kåra, Ørin, V. 25.11 (TRe, TSø, DGL). ca. 100 ind. Svaet, Tautra, Fr. 30.12 (TBo). **Hekkeindikasjoner:** 1 ad. varslende m/avledningsmanøver Ramfjellet, Me. 6.8 (TRe).

Myrsnipe *Calidris alpina*

Vinterfunn: 2 ind. Tautra, Fr. 1.1-11.4 (TRe m.fl.). opptil 10 ind. Ørin, V. 1.1-3.4 (HSø, DGL m.fl.). opptil 13 ind. Ørin, V. 1.12-28.12 (TSø, HSø, KKz). **Hekkeindikasjoner:** 2 sy. Skillingsmyrin, Forramyrene, Lev. 30.5 (TRØ). 6 ind. Storfloen, R. 6.6 (OMo, KTL). 2 ind. Storfloen, R. 8.6-11.6 (TRØ, TRe). 1 ind. Øvre Torsbjørkmyrene, Øvre Torsbjørkdalen, Me. 15.6 (TRØ, KIU).

Fjellmyrløper *Limicola falcinellus*

I trekketidene ble det kun observert 1 ind. på høsttrekk, mens det var funn på tre lokaliteter i hekkeområdene, hhv. 2 + 1 spillende ind. på to lokaliteter i Meråker og 1 par + 1 spillende ind på en lokalitet i Røyrvik. Detaljer fra hekkeområder presenteres ikke.

Høsttrekk: 1 ad. Leknessjøen, Lk. 29.7 (HLi).

Brushane *Philomachus pugnax*

Første vårfunn: 1 hunn Eidsbotn, Lev. 3.5 (DGL, TRe, OMS). **Funn fra hekkeområder og antatt nærtliggende hekkeområder:** 3 M Gaundalen, Sn. 17.5-18.5 (Steinar Gaundal). 1 M Finnvollen, Vera, V. 20.5 (ALo). 7 M + 20 F Strømnes, Ulen, Li. 22.5-8.6 (TRe, MVe, ES, KLa). 4 M + 5 F Ingerstangen, Ulendeltaet, Li. 23.5-3.6 (TRe, ES, KLa, KHe). 3 M + 2 F Litljønna, Berglimyra, Li. 23.5 (TRe). 1 M Litjbotnet, Huddingselva, R. 24.5-28.5 (TRe, RTK, OMS, IBu). 1 M + 1 F Devika, Limingen, Li. 24.5 (TRe). 1 F Seteråsen, Hudningselva, R. 28.5 (RTK, IBu, OMS). 9 M + 3 F Storfloen, R. 28.5-11.6 (RTK, OMS, IBu, TRØ, TRe). 7 M + 9 F Sørlø, Li. 2.6-3.6 (ES, KLa, KHe). 3 M + 2 F Fjellheim, Li. 3.6-7.6 (ES, KLa, KHe, MVe). 4 M + 1 F Berglia, Li. 3.6-7.6 (ES, KLa, KHe, MVe). 2 M + 3 F Måsflohalla, Øvre Torsbjørkdalen, Me. 6.6 (TRØ, KIU). 7 M + 2 F Myr NV av Bjørkvatnet, Steinfjellet, R. 11.6 (TRe).

Kvartbekkasin *Lymnocyrtus minimus*

Det ble observert 4 ind., hvorav tre høsttrekkfunn og ett vinterfunn. Individet i Elvran ble påkjørt av bil, ringmerket og sluppet etter en liten stund i forvaring.

Alle funn: 1 ind. Bjertemsøra, Hegra, Stj. 23.10 (TRe). 1 ind. rm. Elvran, Stj. 29.10 (Arvid Myren, PIV). 1 ind. Gran, Sn. 9.11 (PMø). 1 ind. Vinge-Velvang, Stj. 25.12-31.12 (TRØ m.fl.).

Enkeltebekkasin *Gallinago gallinago*

Første vårfunn: 2 ind. Notenget, Stj. 4.4 (TRe).

Dobbeltbekkasin *Gallinago media*

Sein vår og mye snø i fjellet er trolig grunnen til at minst 10 ind. ble observert ved dyrka mark på flere lokaliteter i mai. De fleste av disse avslørte seg ved å trå til med spilling.

Vårtrekk: 1 ind. Sessilvollen, Vera, V. 13.5 (IJI). 6 ind. Sveet, Vera, V. 13.5-20.5 (IJI, RTK, IBu, HSø). 2 ind. Strådalen, Vera, V. 19.5 (IJI). 1 ind. Strømnes, Ulen, Li. 22.5-23.5 (TRe). **Funn fra hekkeområdene:** Meråker (4 ind./2 lok.), Levanger (24 ind./4 lok.), Lierne (6 ind./1 lok.), Røyrvik (4 ind./1 lok.).

Svarthalespove Halsøen, 28. mai. Foto: Morten Vang/www.fuglefoto.net

Rugde *Scolopax rusticola*

Vinterfunn/tidlig vårfunn: 1 ind. Figgaoset, Steinkjerfjorden, Ste. 9.2 (IHa). 1 sy. Sellia, Bergbygda, Lks. 8.3 (TRe).

Svarthalespove *Limosa limosa*

Totalforekomsten er antatt til å bestå av 12 ind., hvorav 6 ind. på vårtrekk og 6 ind. på høsttrekk. Dette er en forekomst som er den svakeste siden 2008 da 11 ind. ble registrert. Funnet fra Ørin i slutten av november er den seineste observasjonen av arten i fylket. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (23), 2010 (17), 2009 (15), 2008 (11), 2007 (10).

Alle funn: Vårtrekk: 1 ind. Falstadbukta-Alnesfjæra, Lev. 7.4-9.4 (TRe, OMS). 2 ind. Kuøra, Tautra, Fr. 6.5 (RPe). 1 ind. (*islandica*) Halsøen, Stj. 10.5-15.5 (TRe m.fl.). 1 ind. (*islandica*) Halsøen, Stj. 26.5-30.5 (JLW m.fl.). 1 ind. (*islandica*) Eidsbotn, Lev. 1.6-4.6 (TRe, OMS, DGL). **Høsttrekk:** 1 ind. Fiborgtangen, Lev. 28.7-29.7 (OMS m.fl.). 1 ind. Langøra nord, Halsøen, Stj. 28.7 (Claus Bech). 1 3K+ F Leknessjøen, Lk. 29.7 (HLi). 1 3K+ M (*islandica*) Leknessjøen, Lk. 2.8 (HLi). 1 ind. Kåra, Ørin, V. 18.9 (DGL). 1 ind. Kåra, Ørin, V. 18.11-25.11 (*KKz m.fl.).

Lappspove *Limosa lapponica*

Første vårfunn: 1 ind. Alnesfjæra, Lev. 23.3 (OMS). **Innlandsfunn:** 2 ind. Gilten, Ste. 6.8 (Arnt Erik Bratberg). **Seint funn:** 1 ind. Tautra, Fr. 4.11 (KTL).

Småspove *Numenius phaeopus*

Første vårfunn: 1 ind. Tronesbukta, V. 4.5 (HJo). 1 ind. Ørin, V. 4.5 (DGL, KTh).

Storspove *Numenius arquata*

Vinterfunn: opptil 5 ind. Kvamsholman, I. 28.1-8.3 (HSø, TRe). 1 ind. Halsøen, Stj. 28.10-16.12 (KKr m.fl.). opptil 2 ind. Tautra, Fr. 1.11-16.12 (KJo m.fl.). **Større ansamlinger:** 54 ind. Vellamelen, Ste. 19.4 (RTK, IBu, JHa, OKA,

AVa). 82 ind. Bunes, Leksdalsvatnet sør, V. 22.4 (IJI).

Sotsnipe *Tringa erythropus*

Årstotalen kom opp i 10 ind., hvilket er mer enn en halvering av funnmassen fra de siste to åra. Det var ett mer uvanlig funn fra vårtrekket. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2011 (28), 2010 (22), 2009 (7), 2008 (3), 2007 (4).

Alle funn: Vårtrekk: 1 ind. Halsøen, Stj. 9.5-10.5 (*Kåre B Sunde m.fl.). **Høsttrekk:** 1 ad. + 2 1K Tautra, Fr. 29.7-8.8 (OMS, ALo, Bjørn S. Tanem m.fl.). 1 ind. Storleiret, Fr. 7.8 (RPe). 1 1K Fiborgtangen, Lev. 9.8 (OMS, DGL). 1 ind. Sjødammen, Tautra, Fr. 12.8 (KTL). 1 ind. Leknessjøen, Lk. 12.8 (HLi). 1 1K Storleiret, Fr. 16.8 (TRe). 1 1K Alnesfjæra, Lev. 28.8 (TKo).

Rødstilk *Tringa totanus*

Vinterfunn: opptil 5 ind. Tautra/Nordfjæra, Fr. 1.1-6.4 (TRe m.fl.). 1 ind. Sundneshamn, Sundnes, I. 28.1-12.2 (HSø, AVa). opptil 5 ind. Tautra, Fr. 14.10-30.12 (Arvid Bredesen). 1 ind. Ørin sør for Verdalselva, V. 1.12 (TSø). **Større ansamlinger:** 155 ind. Halsøen, Stj. 13.5 (DOB). 104 ind. Lundleiret, Ste. 18.5 (SMo).

Gluttsnipe *Tringa nebularia*

Første vårfunn: 1 ind. Halsøen, Stj. 25.4 (TRe).

Skogsnipe *Tringa ochropus*

Første vårfunn: 1 ind. Strandabukta, Vellamelen, Ste. 15.4 (*JHa, AVa, OKA).

Grønnstilk *Tringa glareola*

Første vårfunn: 1 ind. mellom Stavika og Hatten, Fl. 20.4 (PSh, PIN). **Større ansamlinger:** 21 ind. Sessilvollen, Vera, V. 17.5 (IJI).

Strandsnipe *Actitis hypoleucos*

Første vårfunn: 1 ind. Bjertemsøra, Hegra, Stj. 18.4 (PIV). 1 ind. Almovatnet, Stj. 18.4 (PIV).

Steinvender *Arenaria interpres*

Funn fra Trondheimsfjorden: 1 ind. Vellamelen, Ste. 20.5 (*AVa, EBa, TRe). 1 ind. Karløra, Tautra, Fr. 19.7 (Tore Vang). 1 ad. Tautra, Fr. 25.7-31.7 (*KTL, TRe). 1 1K Tautra, Fr. 9.8-12.8 (TRe, RTK, OMS, IBu, KTL). 2 ind. Lundleiret, Ste. 25.8 (AVa).

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus*

På grunn av den seine våren ble så mange som 52 ind. sett på lokaliteter i lavlandet i mai/juni. Det var ingen funn fra hekkelokalitetene i fjellet dette året, og på høsttrekk ble 2 ind. registrert.

Vårtrekk: 17 ind. Ulen, Li. 23.5-4.6 (TRe, SME, GDy, Kari Groven). 32 ind. Litjbotnet, Huddingselva, R. 24.5-16.6 (TRe, RTK, OMS, IBu, TRØ m.fl.). 1 ind. Ml. Bakken og Eidet, Stugguvatnet, Li. 7.6 (MVe, Daniel Lien, LAL). 1 ind. Sjødammen, Tautra, Fr. 9.6 (RPe). 1 ind. Bjørkmo, Storfloen, R. 11.6 (TRe). **Høsttrekk:** 1 ind. Halsøen, Stj. 3.8 (REs). 1 1K Sjødammen, Tautra, Fr. 22.8 (RTK, IBu).

Tyvjo *Stercorarius parasiticus*

Funn fra Trondheimsfjorden: Opptil 7 ind. (4 mørk- og 3 lysfaset) i området Åsenfjord-Storleiret-Tautra, Lev./Stj./Fr. 16.5-31.7 (TRe, ESk, TMy, RPe m.fl.). 1 ad. Skålhammaren, Hindrem, Lks. 17.5 (Reidar Hindrum). Opptil 5 ind. Tronesbukta, V. 25.5-25.6 (HJo, HSø, TSø). 1 ind. Stjørdal havn/Langøra, Stj. 7.7-17.7 (KKr, Bente og John Elveland).

Fjelljo *Stercorarius longicaudus*

Kun 9 ind. ble observert dette året, og ingen hekkefunn er rapportert. Bunnåret i smågnagerbestanden og mye snø i fjellet må nok ta skylda for den labre forekomsten. Det ble sett 3 ind. på to lavlandslokaliteter i forbindelse med vårtrekket. De øvrige observasjoner er fra hekkeområder og ind. på streif evt returtrekk til havet.

Alle funn: **Vårtrekk:** 2 ind. Lømsen, Ste. 20.5 (OKA, JHa). 1 ind. Stugguvatnet, Li. 23.5 (TRe).

Funn fra hekkeområder/sommerfunn: 1 ad. Onne-Giebne, Blåfjella, Li. 23.5 (Tord Åberg, Tore Solstad). 2 ad. Fiskløysdalen, Hestkjølen, Li. 30.5 (Nils Vidar Bratlandsmo). 1 ind.

Årsunger av dvergmåker, født ved Leksdalsvatnet, juli.

Foto: Terje Kolaas/ www.naturspesialisten.no

Måsflohalla, Øvre Torsbjørkdalen, Me. 6.6 (TRØ, KIU). 1 ind. Storfloen, R. 8.6 (OMS, GSæ). 1 ind. Hårskallen, Lev. 17.7 (RTK, IBu).

Storjo *Stercorarius skua*

Det ble observert 2 ind., hvorav ett funn fra et potensielt hekkeområde i Flatanger og ett høsttrekkfunn fra Sklinna.

Alle funn: 1 ind. Grunnan, Hasvåg, Fl. 10.7-13.7 (Anders Westerlund). 1 1K ptS Sklinna, Lk. 22.9 (RTK, IBu, TRe, JHa, OMS, OKA).

Dvergmåke *Hydrocoloeus minutus*

Årstotalen for 2012 kom opp i 24 ind., hvorav 19 3K+, 1 2K og 4 1K. Det ble gjort to uvanlige vinterfunn, trolig av samme fugl, og på Leksdalsvatnet ble hekking konstatert da 4 årsunger ble sett her ultimo juli. Årets forekomst innebar dobbelt så mange ind. som i 2011, men noen færre ind. ble sett enn i 2010 (33 ind.).

Alle funn: **Vinterfunn:** 1 3K+ Langøra nordvest, Stj. 21.2 (Heiko Liebel). 1 ad. Valumsberga, Fiborgtangen, Lev. 8.3 (RTK, IBu). **Vårtrekk/**

sommerfunn: 1 2K Nordfjæra, Fr. 7.4 *(MVa, KTL). Opptil 12 3K+ Ausa - Tjelderenget, Leksdalsvatnet, V. 22.5-26.7 (DGL m.fl.) og maks.tall registrert med 12 ind. 6.6 (EMo, SMO). 3 ad. Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 26.5 (TRe). 1 3K Litleiret, Storleiret 3.6 (RPe). 1 ad. Sjødammen, Tautra, Fr. 12.6 (RPe). **Hekkefunn:** 4 pull/1K sone 2 - Tjelderenget, Leksdalsvatnet nord, V. 20.7-26.7 (Arvid Bredeesen, THa m.fl.).

Hettemåke *Larus ridibundus*

Større ansamlinger (maksimumstall) på trekk:

600 ind. Vinge-Velvang, Stj. 3.4 (KTL, ARL). 900 ind. Måsdammen, Tautra, Fr. 29.4 (RPe).

Funn fra hekkelolonier (> 20 ind.): 150 ind. Alnesholmen, Alnesfjæra, Lev. 16.5 (TRe, ESk, TMy). 190 ind. Sandvikholman, Åsenfjord, Lev. 16.5 (TRe, ESk, TMy). 26 ind. Hustadøya, I. 16.5 (TRe, ESk, TMy). 282 ind. Kvamsholman, I. 16.5 (TRe, ESk, TMy). 150 ind. Måsdammen, Tautra, Fr. 8.6-10.6 (TRe, ESæ, KLa m.fl.).

Fiskemåke *Larus canus*

Større ansamlinger: 1000 ind. Vinge-Velvang, Stj. 9.4 (ESæ, KKr). 1000 ind. Storleiret, Fr. 20.4 (TRe). 8000 ind. Falstadbukta, Lev. 29.4 (TRe).

Større ansamlinger vinter: 70 ind. Ørin, V. 28.1 (TSø). 30 ind. Falstadbukta, Lev. 29.1 (TRe).

Sildemåke *Larus fuscus*

Første vårfunn: 1 ad. Salsnes, Fo. 21.3 (Inger Anita Aune).

Sildemåke, underarten *graellsii* *Larus fuscus graellsii*

7 ind. er rapportert inneholdene karaktertrekk til u.a. *graellsii*.

Alle funn: 3 ind. Fiborgtangen, Lev. 12.5-21.5 (BAS, OMS m.fl.). 2 ind. Måsøra, Avelsgård, Stj. 29.5 (TRe). 1 ind. Bunes, Leksdalsvatnet sør, V. 2.6 (IJI). 1 ind. Odelssneset, Værem, G. 8.7 (OMS).

Gråmåke *Larus argentatus*

Nevneverdige innlandsfunn: 1 ind. Veresvatnet, Vera, V. 20.5 (ALo). 1 ad. + 2 1K Skogmo,

Voksen dvergmåke Leksdalsvatnet.

Foto: Morten Vang/www.fuglefoto.net

Rengen, Li. 9.9-10.9 (MMy, TRe). 2 1K Ulen, Li. 9.9 (MMy, TRe). 1 ad Sundvik, Rengen, Li. 10.9 (TRe, MMy).

Grønlandsmåke *Larus glaucoideus*

I januar opplevde Sør-Norge en historisk stor influx av grønlandsmåker, og også vårt fylke ble berørt i rekordartet stor grad. De fleste ind. i hele landet besto av aldersklassene 3K, 4K samt en del ad. Slik var bildet i vårt fylke også. Det er utfordrende å vurdere de eksakte antall på grunn av en del sannsynlige forflytninger av ind. mellom nærtliggende lokaliteter. Det antas likevel at minst 31 ind. ble observert i perioden medio januar til medio april. Det har i tillegg også blitt observert hvitmåker på noen kystlokaliteter, og det er stor sannsynlighet for at også disse var

grønlandsmåker. Observasjonene fra Levanger og Verdal havn vurderes å bestå av de samme ind., da individene følger fiskebåter som går til respektive havner her, og mye av fiskingen foregår rundt kommunegrensa. Invasjonen i Trøndelag denne vinteren er nærmere beskrevet i Winnem (2012). Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2011 (3), 2010 (2), 2009 (2), 2008 (4), 2007 (4).

Alle funn: 10 ind. Ørin-Verdal havn-Rinnleiret-Levanger, V./Lev. 14.1-11.4* (TKo, HSø m.fl.). 4 ind. Halsøen-Stjørdalsfjorden, Stj. 19.1-15.4* (TRØ, TRe m.fl.). 1 ind. Steinkjerelva, utløpet, Ste. 20.1-3.2* (AVa m.fl.). 1 ind. Falstadbukta, Lev. 22.1-25.2 (OMS, AVa). 2 ind. Storleiret-Tautra, Fr. 25.1-1.3 (RPe m.fl.). 1 ind. Straumen, Børgin, I. 18.2 (AVa, IJI). 12 ind. Flerengstranda-

Rørvik, Inner-Vikna, Vi. 2.3-11.4* (TMy, TRØ, RTK, IBu m.fl.).

Polarmåke *Larus hyperboreus*

Tilsammen 6 ind. ble observert i 2012 og er dermed den beste forekomsten siden 1996 da 7 ind. ble observert. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (2), 2010 (1), 2009 (3), 2008 (3), 2007 (0).

Alle funn: 1 2K + 1 3K Verdal havn-Ørin-Rinnleiret, V./Lev. 14.1-16.2* (HSø m.fl.). 1 ad. Skagbukta, Tautra, Fr. 7.2 (RPe). 2 ad. Nordfjærabukta, Nordfjæra, Frosta 23.11 (RPe). 1 1K Stjørdal havn, Stj. 28.12 (*PIV, KKr, KTL).

Krykkje *Rissa tridactyla*

Hekkefunn: Opptil 400 ind. 10.3-11.3 (PIV) og 104 reir 4.7 (TRe) Rørvik, Vi. Det var ingen observasjoner fra Trondheimsfjorden dette året.

Makrellterne *Sterna hirundo*

Første vårfunn: 1 ind. Kastvollen/Skjelvgåen, Sandvollan, I. 14.5 (ALo). **Seint funn:** 1 ind. Steinkjerelva, utløpet, Ste. 16.10 (AVa).

Rødnebbterne *Sterna paradisaea*

Første vårfunn: 2 ind. Hoøya, Ste. 15.5 (JSc).

Svartterne *Chlidonias niger*

Årets funn er nr. 13 i fylket. Foregående funnår er 1958, 1966, 1968, 1969, 1973, 1983 (2), 1984, 1997, 2006, 2007 og 2011.

Alle funn: 1 ad. Måsdammen, Tautra, Fr. 18.6 (*TKo, TRe).

2K grønlandsmåke Halsøen. Foto: Per Inge Værnesbranden.

Lomvi *Uria aalge*

Det ble gjort to uvanlige innlandsfunn dette året, mens forekomsten i fjorden var som normalt med relativt få funn.

Innlandsfunn: 1 ind. Tjønnsvatnet, Nd. 18.9 (TRe). 1 ind. Hammervatnet, Lev. 8.10 (ETh).

Funn fra Trondheimsfjorden: opptil 6 ind.

Langøra - Stjørdal havn, Stj. 1.1-6.3 (PIV m.fl.).

5 ind. Svaet nord molo, Tautra, Fr. 8.2 (KTL).

opptil 6 ind. Vinge-Velvang, Stj. 10.2-4.3 (KTL

m.fl.). 1 ind. Langstein, Stj. 25.2 (KKr). 2 ind.

Valumsberga, Fiborgtangen, Lev. 8.3 (RTK, IBu).

1 ind. Halsøen, Stj. 10.9-13.9 (KKr). opptil 6

ind. Stjørdalsfjorden, Stj. 28.10-17.11 (KKr,

DOB). 1 ind. Straumen, Børgin, I. 11.11 (AVa). 1

ind. Rinnleiret, Lev. 18.11 (OMS). 1 ind. Velvang,

Vinge-Velvang, Stj. 18.11-23.11 (KKr, DOB). 1

ind. Skagøra, Tautra, Fr. 30.11 (RPe).

Polarlomvi *Uria lomvia*

Årets funn fra Sklinna er interessant da det var fra hekketida i et potensielt hekkeområde. Funnnet var det første for Sklinna og kun det tredje i fylket. De forrige var begge fra 1996 da 1 ind. ble observert i Nærøysundet, Vi./Nø. 28.1 og 3 ind. på Tautra 18.4-20.4.

Alle funn: 1 ad. Sklinna, Lk. 15.6* (SHL).

Christophe de Fransceschi m.fl.).

Nord-Trøndelags tredje polarlomvi ble sett i hekketida på Sklinna. Her ses den artstypiske hvite streken på nebbet, som skiller den fra lomvi.

Foto: Christophe de Fransceschi.

Alke *Alca torda*

Større ansamlinger: 140 ind. Stjørdalsfjorden, Stj. 7.2 (TRe). 250 ind. Vinge-Velvang, Stj. 4.3

(BNy). 200 ind. Svaet nord molo, Tautra, Fr.

17.10 (RPe). 118 ind. Svaet nord molo, Tautra,

Fr. 24.11 (TRe, ALo).

Alkekonge *Alle alle*

Funn fra Trondheimsfjorden: 1 ind. Steinvik, Stj. 11.2 (VKr). 1 ind. Lørvikleiret, Børgin, I.

25.3 (AVa). 1 ind. Svaet, Tautra, Fr. 17.10 (RPe).

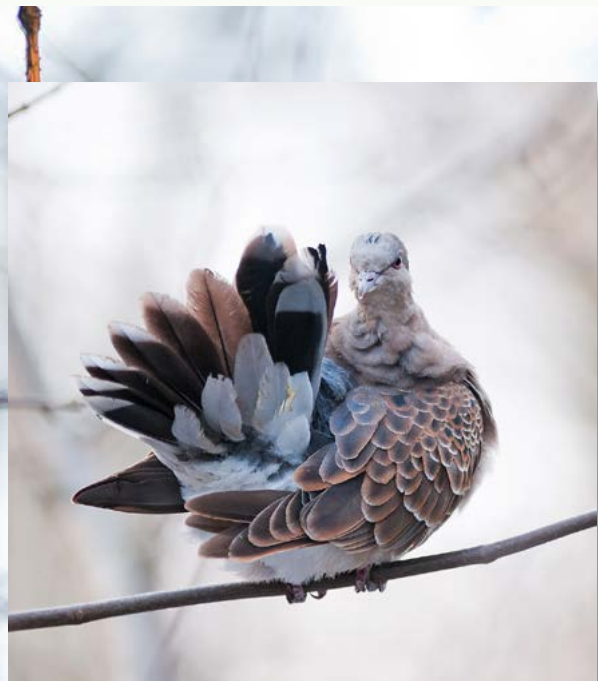
1 ind. Svaet, Tautra, Fr. 1.11 (KJo). 1 ind. Vinge-

Velvang, Stj. 18.11 (PIV). 1 ind. Svaet, Tautra, Fr.

24.11 (TRe, ALo).

Søndre Innherred er tydeligvis en magnet for mongolturtelduer. Bare 2 km unna forrige funn i Verdal i 2007, ble denne fuglen oppdaget, til glede for mange fuglekikkere. Mongolturteldue, av underarten *S. o. meena*, Kåra, Ørin.

Foto: Morten Vang/www.fuglefoto.net

Lunde *Fratercula arctica*

Funn fra Trondheimsfjorden: 1 ind. Halsøen, Stj. 15.1 (TBo).

Skogdue *Columba oenas*

Det er antatt 12 ind. i årets funnmasse, og er den neste beste årsforekomsten etter 2009 (26 ind.). Det er antatt at observasjoner fra Volhaugen og Holte er de samme individer. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (6), 2010 (4), 2009 (26), 2008 (6), 2007 (0).

Alle funn: 1 ind. Russgården, Håa, Lev. 16.3-17.3 (OMS). 1 ind. Oppvang, G. 3.4 (OMS). 1 ind. Håa, Nesset, Lev. 8.4 (TRe). 1 ind. Vera, V. 1.5 (KTL). 1 sy. Volhaugen, V. 26.5 (HSø, RTK, IBu). 2 ind. Spjørvasbekken, Bangdalen, Na. 6.7 (Hilmar Røthing). 1 ind. Storleiret, Fr. 6.8 (RPe). 1 ind. Finnvollen, Finnvollidalen, Nsk. 7.8 (Agnar Målsnes, Gunn Mjelde). 1 ind. Fuglehytta, Tautra, Fr. 12.8 (IJI). 2 ind. Holte, Verdalsøra, V. 10.10 (TSø). 1 ind. Vinnan, Vinge-Velvang, Stj. 19.10 (ESæ).

Ringdue *Columba palumbus*

Vinterfunn: 1 ind. nær Rolshamn, Børgin, I. 1.1 (TMy). 1 ind. Skjervoll, Vinge-Velvang, Stj. 14.1 (KKr). 1 ind. Riseth, Småland, Fr. 9.2 (Gunnar Stenhaus). 1 ind. Tautra nordre, nordjordet, Tautra, Fr. 26.2 (ALo). 2 ind. prØ Stiklestad, V. 29.2 (Aln). 1 ind. Klostergården, fjæra, Tautra, Fr. 16.12 (TSø). 4 ind. Nesheimvn 9, Eidsbotn, Lev. 22.12 (TKo). 1 ind. Momarka nedre, Halsan, Lev. 22.12 (OMS). 3 ind. Auran, Stj. 22.12-25.12 (TRØ, KTL). 2 ind. Steinvik, Stj. 23.12 (VKr). **Større ansamlinger:** 1500 ind. rastende Auran, Stj. 2.4-11.4 (PIV, TRØ, EHu m.fl.). minst 1000 ind. Håa, Nesset, Lev. 2.4-10.4 (TRe, RTK, IBu m.fl.). 800 ind. Vikaleiret industriområde, Vikaleiret, Frosta, Fr. 6.4 (Tore Vang). 600 ind. Ystines, Stj. 9.4 (PIV).

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*

Ved å bruke maksimumstallene fra de respektive leveområdene antas 19 ind. i 2012. Det er marginalt færre enn fjoråret (22 ind.).

Alle funn: opptil 6 ind. v/Verdalsøra, V. 1.1-9.12 (IBu, RTK, TFo m.fl.). opptil 4 ind. v/Levanger sentrum, Lev. 4.1-22.11 (OMS, TRe, KHa m.fl.). opptil 4 ind. Rørvik, Vi. 29.1-4.7 (Laila Olsvik Strand m.fl.). 1 ind. Holåsen toppen, Skogn, Lev. 25.3 (Lars Ove Reinås). 1 ind. Flatbostad, Sn. 5.6 (BBE). 1 ind. Momarka nedre, Halsan, Lev. 16.10 (OMS). 1 ind. Mediå, G. 13.11 (OMo). 1 ind. Straumen, Børgin, I. 29.12 (ALo).

Mongolturteldue, underarten meena

Streptopelia orientalis meena NSKF

Årets funn er det tredje i fylket, men det første av underarten *meena*. De foregående funnene var av underarten *orientalis*. Alle funn er gjort på etterjulsvinteren og de to første var fra Bruborg, Levanger 21.2-20.3.1978 og Ørmelen, Verdal 31.1-24.2.2007. Mongolturteldua har sin utbredelse i taiga/skogstepper i Sibir, Sentral-Asia, og er funnet minst 8 ganger i Norge.

Alle funn: 1 2K Kåra, Ørin, V. 17.1-5.2* (*JSc, *GBø, *TRo, *Bjørn Sæther m.fl.).

Gjøk *Cuculus canorus*

Første vårfunn: 1 ind. Sveet, Vera, V. 16.5 (IJI).

Haukugle *Surnia ulula*

Det ble observert 5 ind. i april og 14 ind. i perioden september-november. Dette er den svakeste forekomsten siden 2009 (14 ind.) og hele forklaringen ligger nok i sammenbruddet av smågnagerbestanden, samt at det kom påfyll østfra av fugler på næringstrekk om høsten. Det ble naturlig nok ikke påvist hekkinger.

Alle funn: 1 ind. Grøndalstunet, Nsk. 2.4 (Harald Førdedal). 1 ind. Berglia, Li. 19.4 (TKo). 1 ind. Hudningsvatnet, R. 28.4-29.4 (JEØ, TRØ, RTK, PSh, IBu). 1 ind. Vester-Vallervatnet, R. 29.4 (RTK, IBu, PSh, TRØ, JEØ). 1 ind. Ilbekken, G. 29.4 (OMS). 1 ind. Brandheia, Ste. 6.9 (KHa). 1 ind. Mikkjelholta nord, Na. 18.9 (TRe). 1 ind. Møssingvatnet Alstad omegn, Åsenfjellet, Lev. 22.9 (MHu). 1 ind. Høgåsen, Stj. 25.9 (Tor G M Eriksen). 2 ind. Framverran, Mo. 27.9 (THy, ASA). 1 ind. Olknuten, Kvm, Ste. 28.9 (TMy). 1 ind. Solem, Fr. 1.10-2.10 (Arnold Alstad). 1 ind. Tomashaugen, Vektaren, R. 3.10 (TON, Endre Hugdal). 1 ind. Hestdalsvatnet, Fl. 10.10 (TRe, TRØ). 1 ind. Røyskje, I. 20.11-22.11 (TMy, RTK, IBu). 1 ind. Myrvang, Jådåren, Ste. 29.11 (AVa). 2 ind. Tromsdalen, V. 29.11-9.12 (TSø, IJI, HSø).

Spurveugle *Glaucidium passerinum*

Det ble bare observert omtrent halvparten så mange spurveugler i 2012 (30 ind.) sammenlignet med fjoråret (55 ind.). Det er heller ikke rapportert noen hekkfunn. Kommunevis

fordeling (mange observatører): Verdal (6 ind.), Steinkjer (5 ind.), Stjørdal (5 ind.), Levanger (4 ind.), Inderøy (1 ind.), Mosvik (1 ind.), Verran (2 ind.), Snåsa (2 ind.), Grong (2 ind.), Namsos (1 ind.), Fosnes (1 ind.).

Kattugle *Strix aluco*

Funn nord for Steinkjer: 1 ind. Høknesåsen, Na. 10.4 (Ola Steen). 1 sy. Ryggvold Nedre, Sn. 22.4 (TRo). 1 ind. Tjønnsvatnet, Nd. 20.5 (Arnt Erik Bratberg). 1 ind. Grong, G. 26.5 (Jens Gaundal).

Slagugle *Strix uralensis*

Årets funn fra Staupshaugen er det første utenom Lierne siden januar 1993 da 1 ind. ble sett i Sandskogan, Stjørdal. Begge disse lokalitetene er overnattingsplass for kråke og pga av sammenbruddet i smågnagerbestanden har nok ugla blitt tiltrukket av dette matfatet. Ingen funn er rapportert fra Lierne i 2012.

Alle funn: 1 ind. Staupshaugen, Lev. 27.2-4.3* (*Ottar Reinsborg, TRe m.fl.) og 31.3 (Ottar Reinsborg).

Lappugle *Strix nebulosa*

Det ble gjort flere funn av lappugle utenom hekkeområdene i Norge de fire første månedene av 2012, og i vårt fylke ble 2 ind. observert. Dette er nok et resultat av god produksjon året før og sammenbrudd i smågnagerbestanden som har ført til at uglene har lagt ut på vandring. Årets

Slagugle Staupshaugen, Levanger. Foto: Morten Vang/www.fuglefoto.net

Lappugle Innaldalen, Verdalen. Foto: Morten Vang/www.fuglefoto.net

observasjoner utgjør funn nr. 18-19 etter 1970 i fylket. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (1), 2010 (0), 2009 (3), ingen funn 2007-2008.

Alle funn: 1 ind. Jøssåsmoen, Innaldalen, V. 11.3-18.3* (THy, ASA m.fl.). 1 ind. Grungstad, H. 14.3-16.3* (Jan Grande, Siri Grongstad).

Hornugle *Asio otus*

Det ble observert kun 6 ind. dette året, hvorav 2 ind. som ble funnet død. Ingen hekkefunn er rapportert og den labre forekomsten skyldes bunnåret i smågnagerbestanden.

Alle funn: 1 sy. Markavola, V. 23.2 (IHa), 1 ind. Moan, Eidsbotn, Lev. 12.4 (DGL), 1 ind. Ulvik, Fr. 15.4 (Gunnar Stenhaug), 1 ind. funnet død Fæby, V. 16.5 (Anton Rikstad), 1 sy. Homo, G. 28.5 (OMo), 1 ind. funnet påkjørt og død Stamnes, Fl. 20.10 (via TRØ)

Jordugle *Asio flammeus*

Tilsammen anslagsvis 50 jordugler ble observert i løpet av året. De aller fleste ble sett på lavlandslokaliteter i mai, og er nok et utslag av mye snø og lite smågnagere i fjellet. Det ble ikke rapportert hekking, og om høsten ble kun 6 ind. sett i perioden 1.9-30.11.

Første vårfunn: 1 ind. Kvaløysæter, Fl. 10.3 (Geir M. Elstad). **Seint funn:** 1 ind. Mære, Ste. 30.11 (ESk). **Øvrige funn (ind.) kommunevis:** Verdalen (12), Levanger (11), Steinkjer (6), Inderøy (4), Stjørdal (3), Meråker (2), Frosta (2), Snåsa (2), Grong (2), Lierne (2), Mosvik (1), Leka (1).

Tårnseiler *Apus apus*

Første vårfunn: 10 ind. Hammervatnet, Lev. 20.5 (Emil Krokan, Torgeir Krokan, REs, Erling Vikan). 2 ind. Lømsen, Ste. 20.5 (AVa, IJI, REs).

Hærugle *Upupa epops*

Det ble gjort to observasjoner av hærugle som kan tenkes å være samme individ. Først ble det observert ett ind. på Storleiret som ikke ble gjenfunnet ved ettersøk, og en halvtime etterpå ble ett ind. sett på Arnstadåsen rett på andre siden av fjorden. På begge lokalitetene ble fuglen(e) sett ganske kort tid. Hvis dette er samme ind. utgjør det funn nr. 40 fra og med 1970. Foregående fem år ble følgende ant. ind. sett: 2011 (3), 2010 (0), 2009 (1), 2008 (2), 2007 (0).

Alle funn: 1 ind. Storleiret, Fr. 30.9 (TRe). 1 ind. Arnstadåsen, Stj. 30.9* (Ingar Øien, Anne Hege Øien).

Vendehals *Jynx torquilla*

Det ble observert 10 ind. på 8 lokaliteter, hvorav et uvanlig høsttrekkfunn fra Ørin i august-september. Hekking ble påvist på en lokalitet i Snåsa. Foregående fem år ble følgende ant. voksne ind. observert: 2011 (11), 2010 (9), 2009 (4), 2008 (8), 2007 (2).

Alle funn: 1 sy. Furuskogen, Steinkjer, Ste. 11.5 (EMo, Erik Moen). 1 sy. Vaktberget, Rengen, Li. 23.5 (TRe). 2 sy. Våklisætra, Li. 23.5 (TRe). 1 sy. Heståsdalen, Lev. 8.6 (TON, Einar Kongshaug, TKo). 1 ind. hogstflate ved Murubekken, Murusjøen, Li. 9.6 (MVe, Daniel Lien, LAL). 1 par m/reir Valløya, Ste. 16.6 (via HSø). 1 ind. Røli, Henning, Ste. 18.6-20.6 (*Arnulf Oddbjørn Langli, RTK, IBu). 1 ind. Ørin, V. 25.8-1.9* (*TKo, Daniel Austli Rønsåsberg, OMS, TSø, HSø, IJI).

Gråspett *Picus canus*

Tilsammen 47 ind. er rapportert fra 41 lokaliteter i 15 kommuner. Det er marginalt færre enn fjoråret (52 ind.). Ingen påviste hekkinger er rapportert. **Kommunevis fordeling (lok.):** Levanger (6), Verdalen (4), Flatanger (4), Vikna (4), Stjørdal (3), **Mosvikfuglene er blitt en del av Inderøy**Steinkjer (3), Verran (3), Namsos (3),

Jordugler må også holde fartsgrensen! Hjulstad, Inderøy. Foto: Arnold Lorentsen.

Hærfulg er lett å kjenne igjen, og blir ofte sett av personer som ikke er fugleeksperter. I 2012 ble derimot de to observasjonene av trolig samme fugl sett av høyst kompetente ornitologer. Her er den fotografert i hagen til fotografen, på Arnstadåsen, Skatval, Stjørdal. Foto: Ingar J. Øien.

Frosta (2), Meråker (2), Mosvik (2), Inderøy (1), Leksvik (1), Namdalseid (1), Snåsa (1), Namsskogan (1).

Grønnspekk *Picus viridis*

Ekskludert ungfugler fra hekkefunn ble tilsammen 99 ind. rapportert fra 86 lokaliteter i 15 kommuner. Det er marginalt færre enn for fjoråret (111 ind.). **Kommunevis fordeling (lok.):** Steinkjer (21), Levanger (13), Inderøy (10), Verdal (9), Verran (7), Mosvik (6), Nærøy (4), Frosta (3), Snåsa (3), Stjørdal (2), Leksvik (3), Namsos (2), Fosnes (2), Namdalseid (1), Flatanger (1), Vikna (1). **Hekkefunn:** 4 1K Hallåsen, V. 5.8 (Gjermund Gomo). 4 ind. Mosvik sentrum, Mo. 10.8 (ALo). 1 1K Grønveien-Snåsa, Sn. 11.8 (BBe).

Svartspekk *Dryocopus martius*

Ekskludert ungfuglene fra hekkefunn ble tilsammen 71 ind. rapportert fra 66 lokaliteter i 14 kommuner. Dette er noen færre enn for fjoråret (86 ind.). **Kommunevis fordeling (lok.):** Steinkjer (15), Levanger (13), Verdal (8), Frosta (4), Namsos (4), Inderøy (4), Stjørdal (3), Verran (3), Namdalseid (3), Leksvik (2), Snåsa (2), Lierne (2), Namsskogan (2), Mosvik (1), Grong (1). **Hekkefunn:** 1 par besøker reirhull Stormoen, Sul, V. 1.5 (THy, ASA). 1 par m/ unger i reirhull Haukåvatnet, Volhaugen, V. 8.6-12.6 (Per Hallem).

Hvitryggspett *Dendrocopos leucotos*

For andre året på rad ble hvitryggspett observert i fylket. Denne gang var det imidlertid en hekkeindikasjon i form av en trommende og varslende hann i typisk habitat for arten på en ikke nærmere spesifisert lokalitet i Åsenfjorden. Dette er kun det fjerde funnet i fylket av arten siden 1998.

Alle funn: 1 trommende/varslende M Åsenfjorden, Lev. 16.4 (MHu).

Dvergspett *Dendrocopos minor*

Ekskludert ungfuglene fra hekkefunn er det rapportert 37 ind. fra tilsammen 32 lokaliteter i 8 kommuner. Det er marginalt flere enn for fjoråret (32 ind.). **Kommunevis fordeling (lok.):** Verdal (11), Stjørdal (7), Levanger (5), Steinkjer (3), Verran (3), Frosta (1), Inderøy (1), Snåsa (1). **Hekkefunn:** 1 reir m/ unger Reitan, V. 23.4-11.7 (TFo)

Tretåspett *Picoides tridactylus*

Ekskludert ungfuglene fra hekkefunn er det rapportert 34 ind. fra tilsammen 32 lokaliteter i 13 kommuner. Det er noen færre enn for fjoråret (42 ind.). **Kommunevis fordeling (lok.):** Verdal (5), Lierne (4), Meråker (3), Frosta (3), Steinkjer

(3), Verran (3), Grong (3), Levanger (2), Namdalseid (2), Stjørdal (1), Leksvik (1), Snåsa (1), Røyrvik (1). **Hekkefunn:** 1 reir m/ unger Homo, G. 28.5-18.6 (OMo m.fl.). 1 varslende par Ellingdalen, G. 16.7 (OMo).

Sanglerke *Alauda arvensis*

Første vårfunn: 1 ind. Grasenga, Rinnleiret, Lev. 8.3 (TSø). **Større ansamlinger:** 24 ind. Sandmo, Håa, Lev. 1.4 (OMS). 47 ind. Alnesfjæra, Lev. 8.4 (TRe).

Sandsvale *Riparia riparia*

Første vårfunn: 1 ind. Lømsen, Ste. 1.5 (AVa). **Hekkekolonier:** Minst 84 reirhull, usikkert hvor mange i bruk Røesgrenda, Helgådalen, V. 25.6-30.6 (TMj, IJI). Minst 80 reirhull, usikkert hvor mange i bruk Sandtak v/ Troset, Øvre Markabygd, Lev. 11.7 (TRe). Ca. 100 reirhull, hvorav minst 30 i bruk og 15 pull. sett Øverkil sandtak, Stj. 28.7-2.8 (Claus Bech, MVe).

Låvesvale *Hirundo rustica*

Første vårfunn: 1 ind. Mosvik sentrum, Mo. 15.4 (ALo). **Større ansamlinger:** 1000 ind. sone 2 - Tjeldereng, Leksalsvatnet nord, V. 30.5 (RTK, IBu). 1000 ind. Setersmyra, Lev. 9.9 (TKo). **Siste høstfunn:** 1 ind. i snøbygger Rinnleiret, V. 25.10 (RTK, JEØ).

Taksvale *Delichon urbicum*

Første vårfunn: 1 ind. Askundvatnet, Fr. 25.4 (KTL). **Seint hekkefunn:** 1 par matet unger i reir Sundvik, Rengen, Li. 9.9-10.9 (MMj, TRe).

Trepiplerke *Anthus trivialis*

Første vårfunn: 1 sy. Migstjønn, Lev. 1.5 (TMj). 1 sy. Fugletårnet, Ørin, V. 1.5 (ETH, Beate Aas Thesen). **Seint funn:** 1 1K rm Sklinna, Lk. 26.9 (RTK, IBu, OKA, JHa, OMS).

Heipiplerke *Anthus pratensis*

Første vårfunn: 1 ind. Vinge-Velvang, Stj. 9.4 (ESæ).

Vendehalsen gjør mest ut av seg ved hekkeplassen om våren og sommeren. Høstfunn er derimot mer uvanlig, som denne fra Ørin i august.

Foto: Terje Kolaas/ www.naturspesialisten.no

Lappiplerke *Anthus cervinus*

Årets funn er nr. 16-17 etter 1970 i fylket.

Foregående fem er følgende ant. ind. observert: 2011 (1), 2010 (0), 2009 (1), 2008 (2), 2007 (0).

Alle funn: 1 ind. Gjemble, Nesset, Lev. 12.8 (TKo). 1 ind. Flatås, Hojemsauet, Lev. 20.8 (TRe).

Skjærpiplerke *Anthus petrosus*

Vinterfunn i Trondheimsfjorden: 2 ind. Tautra, Fr. 5.1-26.2 (KTL, TRe, AVa, ALo). 3 ind. Hauganfjæra, Neset, Fr. 19.2 (MVa). 1 ind. Tautra, Fr. 3.12 (KHa, IBu, RTK). 1 ind. Vinge-Velvang, Stj. 30.12 (TKo, REs, Einar Kongshaug).

Gulerle, underarten thunbergi *Motacilla flava thunbergii*

Første vårfunn: 2 ind. Stormo, Movatnet, Lev. 10.5 (OMS).

Vintererle *Motacilla cinerea*

Det kan se ut som vintererla har gått en del tilbake i fylket, da det gradvis er blitt færre og færre observasjoner fra potensielle hekkelokaliteter i perioden 2008 (28 lok.), 2009 (25 lok.), 2010 (15 lok.) og 2011 (9 lok.), mens det var kun obsevasjoner fra 6 lok. dette året. Arten ble kun sett på tidligere registrerte lokaliteter, og er dermed første året siden 1998 at ingen nye potensielle hekkelokaliteter er påvist.

Alle funn: Funn fra hekkelokaliteter / potensielle hekkelokaliteter: 1 par Floan, Munkeby, Lev. 8.4-22.5 (TRe, RTK, ALo, OMS). 1 par Langåsdammen, Lev. 14.4-22.5 (BAS, OMS). 1 par m/mat for unger Mæresbekken, Skatval, Stj. 20.4-1.8 (JAA, KTL, TRØ). 1 ind. Levangerelva v/Munkrøstad, Lev. 24.5 (MHu). 1 ind. fløy inn i jordkjeller Heglesaunet v/Haugen, Langåsbekken, Munkeby, Lev. 26.5 (TRe). 1 par + 1K Hopla, Åsenfjord, Lev. 26.7-12.9 (TRe, KKr, TSø, JEØ). **Høsttrekk:** 2 ad Steinvik, Stj. 13.9-15.9 (VKr). 1 ind. Straumen, Børgin, I. 5.10 (Roar Rismark).

Linerle *Motacilla alba*

Tidlige vårfunn: 1 ind. Sveplassen, Vågen, Fr. 14.3 (ESk). 1 ind. Skogmo, Lev. 18.3 (MHu). 1 ind. Fugletårnet, Tautra, Fr. 25.3 (TSø). **Seine funn:** 1 ind. Mostad, Fr. 1.11 (KJo). 1 ind. Hellsenteret, Sandfærhus, Stj. 20.11 (Arild Espelien).

Svartryggerle *Motacilla alba yarrellii*

Årets funn er nr. 12 i fylket. Foregående funnår er følgende er 1991, 1993, 1994, 1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2007 og 2010.

Alle funn: 1 ind. Sessilvollen, Vera, V. 19.5* (IJI).

Sidensvans *Bombicilla garrulus*

Det var kun en observasjon som vurderes som funn fra potensielt hekkeområde dette året. Vi må tilbake til 2005 for å finne en så svak forekomst. I en relativt kort periode i overgangen oktober-november ble det sett noen til dels svært store flokker på næringstrekk.

Hekkeindikasjoner: 1 ind. Vikavatnet - Aaring, Framverran, Mo. 25.6 (ALo). **Større flokker:** 2000 ind. Bruborg, Levanger, Lev. 26.10 (TKo). 1000 ind. Prærien, Verdalsøra, V. 31.10 (HSø).

Jernspurv *Prunella modularis*

Det ble gjort ett vinterfunn på samme lokalitet både i januar-februar og i desember, så det spørs om det er samme individ.

Vinterfunn: 1 ind. Foringsplassen, Ørin, V. 1.1-5.2 (DGL, HSø m.fl.) og 13.12-20.12 (TSø).

Første vårfunn: 1 ind. Vang vestre, Vangshylla, I. 13.4 (Birgit Norum). 1 ind. Ørin, V. 13.4 (KKz).

Rødstrupe *Erithacus rubecula*

Vinterfunn: LRSK har også i år tatt inn alle registreringer fra den årlige hagefugtellinga i slutten av januar. Det ble observert 17 ind. i januar-februar og 7 ind. i desember. Forekomsten i januar-februar var noe bedre enn for fjoråret (10 ind.). **Kommunevis fordeling (januar/februar - desember):** Stjørdal (2-2), Frosta (2-0), Leksvik (2-0), Levanger (3-2), Verdal (4-3), Steinkjer (2-0), Flatanger (1-0), Vikna (1-0).

Blåstrupe *Luscinia svecica*

Første vårfunn: 1 F Sveet, Vera, V. 20.5 (RTK, IBu).

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Årets funn utgjør funn nr. 8 for Sklinna og nr. 19 for fylket. Foregående fem år er følgende ant. ind. registrert: 2011 (0), 2010 (1), 2009 (0), 2008 (0), 2007 (1).

Alle funn: 1 F-f Sklinna, Lek a kommune 7.7* (SHL).

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

Første vårfunn: 1 sy. Kluksdalen, Me. 1.5 (TRe).

Buskskvett *Saxicola rubetra*

Første vårfunn: 1 sy. Nordbergbukta, Ste. 6.5 (AVa).

Steinskvett *Oenanthe oenanthe*

Første vårfunn: 1 ind. Moloen, Tautra, Fr. 19.4 (RPe).

Ringtrost *Turdus torquatus*

Første vårfunn: 1 M Bodom, Ogndal, Ste. 21.4 (EMo, SMo). 1 M Frigarden, Movatnet, Lev. 21.4 (TRe).

Gråtrost *Turdus pilaris*

Større antall vinter: 23 ind. Fugletårnet, Tautra, Fr. 7.2 (RPe). 35 ind. Stangringhopen, Mellom-Vikna, Vi. 4.3 (TRØ, IBu, RTK). 80 ind. Innersund, Setnøya, Mellom Vikna, Vi. 5.3 (TMj, TRØ).

Måltrost *Turdus philomelos*

Første vårfunn: 1 ind. Banmyra, Hojemsauet, Lev. 16.4 (HJo). 1 sy. Hopla, Åsenfjord, Lev. 16.4 (TRe).

Rødvingetrost *Turdus iliacus*

Første vårfunn: 1 sy. Grong, G. 10.4 (Jens Gaundal).

Duetrost *Turdus viscivorus*

Ekskludert ungfugler fra hekkfunn er hele minst 236 ind. antatt i funnmassen dette året, og er ny årsrekord i antall individer. De aller fleste ble som vanlig registrert i april-mai på vårtrekk.

Kommunevis fordeling: Stjørdal (2), Meråker

(8), Frosta (2), Levanger (10), Verdal (109), Inderøy (1), Leksvik (1), Steinkjer (15), Snåsa (11), Grong (3), Lierne (24), Røyrvik (35), Namsskogan (4), Namdalseid (7), Høylandet (2). **Første vårfunn:** 1 ind. Fagerheim, Steinkjer, Ste. 5.4-9.4 (PIN, EMo, SMo). **Større ansamling:** 30 ind. Vera, V. 13.5 (IJI). **Hekkefunn:** 1 par bygget på reir Hallvardåsen, Torsbustaden, Lev. 30.4 (TRe). 1 par matet 3 unger Fjellmannmyra, Sul, V. 21.6 (JEØ, RTK).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Det er rapportert 44 voksne ind., hvorav 36 syngende individer. Totalantallet er omtrent på nivå med fjoråret (47 ind.). Det ble ikke registrert funn utenom antatte hekkeområder.

Kommunevis fordeling av funn (ind.): Stjørdal (1), Frosta (4), Levanger (10), Verdal (9), Steinkjer (4), Namsos (1), Overhalla (3), Fosnes (5), Nærøy (4), Vikna (2), Lierne (1). **Første vårfunn:** 1 ind. Lømsen, Ste. 28.5 (AVa). **Nevneverdige funn:** 1 sy. ved fugletårnet på Tautra, Fr. 24.7-29.7 (TRe, RPe, OMS) var førstefunn for Tautra.

Gulsanger *Hippolais icterina*

Første vårfunn: 1 sy. Bergskeiva, Stj. 21.5 (TRØ).

Hauksanger *Sylvia nisoria*

Det ble gjort to funn av arten om høsten, begge på lokaliteter hvor arten er registrert før. Disse utgjør funn nr. 12-13 i fylket. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2011 (3), 2010 (1), 2009 (0), 2008 (0), 2007 (1).

Alle funn: 1 ind. Heimøya, Sklinna, Lk. 27.9 (TRe, OMS). 1 1K Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 30.9* (KKz).

Møller *Sylvia curruca*

Det er rapportert 35 ind. og alle fra antatte hekkeområder. Dette er marginalt færre enn fjoråret (39 ind.). **Kommunevis oppsummering fra hekkeområdene (ind.):** Stjørdal (8), Meråker (1), Frosta (2), Levanger (6), Verdal (2), Snåsa (3), Grong (1), Overhalla (2), Lierne (8), Namsskogan (2).

Tornsanger *Sylvia communis*

Første vårfunn: 1 ind. sone 2 - Tjelderrenget, Leksdalsvatnet, V. 10.5 (OMS).

Hagesanger *Sylvia borin*

Første vårfunn: 1 sy. Lømsen, Ste. 17.5 (AVa).

Munk *Sylvia atricapilla*

Det ble observert 4 ind. i januar-mars, mens ingen funn ble gjort i desember. 3 ind. ble sett i november. **Vinterfunn/seine funn:** 1 M Momarka nedre, Halsan, Lev. 1.1-1.2 (OMS, GSæ). 1 F Foringsplassen, Ørin, V. 1.1-21.1 (HSø, DGL m.fl.). 1 M + 1 F Sandskogan, Stj. 1.2-12.2 (TRe). 1 M Vellamelen, Ste. 3.11 (AVa). 1 F Holmhaugen, Lev. 15.11 (OMS). 1 M Gran, Sn. 25.11 (PMø, Ragnhild Mølnvik).

Gulbrynsanger Tautra. Dette var første funn av arten på Tautra. Foto: Per Christian Moan.

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus*

I fjor ble det satt ny fylkesrekord i antall ind. (11 ind.), men denne rekorden røk allerede dette året da hele 16 ind. ble observert i september-oktober. De aller fleste ble ikke overraskende registrert på Sklinna. Fuglen på Tautra var første funn for lokaliteten og Frosta kommune. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2011 (11), 2010 (1), 2009 (0), 2008 (3), 2007 (0).

Alle funn: 1 ind. Vikanvegen, Stj. 12.9-13.9 (*TRØ, TRe). 12 ind., hvorav 11 rm. Heimøya, Sklinna, Lk. 20.9-25.9 (TRe, JHa, RTK, IBu, OKA, OMS). 1 ind. Tautra, Fr. 2.10* (Per Christian Moan). 1 ind. Hagetun, Nesheim, Eidsbotn 2.10* (*Morten Mørkved, TKo). 1 ind. Grønveien-Snåsa, Sn., S. 19.10 (BBE).

Bøksanger *Phylloscopus sibilatrix*

5 ind. ble registrert dette året, og alle var syngende ind. i Lierne. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2011 (3), 2010 (4), 2009 (1), 2008 (4), 2007 (3).

Alle funn: opptil 4 sy. Linnes, Rengen, Li. 3.6-10.6 (ESp, KLa, KHe m.fl.). 1 sy. N av Ingeldalskrysset, Ingeldalen, Li. 12.6 (TON).

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Første vårfunn: 1 ind. Steinvik, Stj. 2.4 (VKr).

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

Første vårfunn: 1 sy. Svenskhalla øst, Sunndalen, Lev. 29.4 (RPe).

Gråfluesnapper *Muscicapa striata*

Første vårfunn: 1 ind. Klingsundet, Ste. 13.5 (OHe).

Dvergfluesnapper *Ficedula parva*

Det ble gjort ett funn dette året og utgjør funn nr. 6 i fylket. Funnet var av en voksen hann, hvilket er ganske uvanlig, da de aller fleste funn i Norge om høsten er av 1k-fugler. Dette var også første funn av en voksen hann av arten i fylket. De foregående funn var fra Sklinna 28.9.1995, Ørin 12.8.2007, Sklinna 23.-24.9.2011 og Sklinna (2 ind.) 1.-6.10.2011.

Alle funn: 1 ad. M Heimøya, Sklinna, Lk. 23.9* (*TRe, *OMS, JHa, RTK, IBu).

Svarthvit fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

Første vårfunn: 1 ind. Ydsedalen, Verdalsøra, V. 22.4 (KKz).

Stjertmeis *Aegithalos caudatus*

Årets funnmasse omfatter 75 ind. fordelt på kun 6 kommuner. Dette er marginalt færre enn for fjoråret (84 ind.). Flest observasjoner ble som vanlig gjort på seinhøsten og ingen hekkefunn ble gjort.

Alle funn: 3 ind. Bjørkheim, Åsenfjord, Lev. 4.3 (RPe). 2 ind. Vikanvegen, Stj. 12.9 (TRØ). 2 ind. Nes, Åsenfjord, Lev. 12.9 (TON). 20 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 1.10 (KKz, ALo, TSø). 2 ind. Fiborgtangen, Lev. 2.10 (PSH). 6 ind. Momarka nedre-Halsstein, Lev. 4.10-10.11

(OMS, GSæ, TRe). 2 ind. Furuskogen, Steinkjer, Ste. 5.10 (JEØ, AVA, RTK). 8 ind. Hestjønnåsen, Hovdalsvatnet, Fr. 14.10 (RPe). 4 ind. Fossmoen, Brekkvasselv, Nsk. 18.10 (TMy). 2 ind. Laksberget, Levanger, Lev. 21.11 (OMS). 7 ind. Floan, Munkeby, Lev. 2.12 (TKo). 7 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 13.12 (ALo, TSø). 10 ind. Staup sør, Eidsbotn, Lev. 16.12 (Mina Rudi).

Spettmeis *Sitta europaea*

Spettmeis er rapportert med 212 ind. i 14 kommuner. Dette er marginalt flere enn for fjoråret (204 ind.). **Kommunevis fordeling (ind.):** Levanger (44), Stjørdal (38), Verdal (36), Inderøy (17), Steinkjer (21), Frosta (11), Verran (11), Meråker (8), Leksvik (7), Mosvik (7), Lierne (5), Snåsa (3), Grong (2), Namdalseid (1), Flatanger (1).

Pirol *Oriolus oriolus*

Det ble for andre året på rad observert pirol i fylket, og årets funn er nr. 7 i fylket. Foregående funnår er følgende: 1964, 1967, 1983, 2007, 2008 og 2011.

Alle funn: 1 F-f Grønveien-Snåsa, Sn. 22.6* (BBE).

Varsler *Lanius excubitor*

Det ble observert 66 ind. i 2012 og dette er mer enn en halvering av funnmassen i forhold til fjoråret (133 ind.). Det dårlige smågnageråret er nok med på å forklare den svake forekomsten, og

Pirouette Snåsa, juni. Et eksempel på at dokumentasjonsfoto av sjeldne fugler ikke behøver å være perfekt og skarpt, så lenge artstypiske kjennetegn vises. Foto: Bjørn Berg.

vi må tilbake til 2007 for å finne færre rapporterte individer. Kommunevis fordeling (ekskludert ungfugler fra hekkefunn): Flatanger (1), Frosta (5), Høylandet (1), Inderøy (58), Levanger (6), Leksvik (1), Lierne (3), Meråker (1), Namdalseid (2), Namsos (2), Namsskogan (3), Røyrvik (4), Snåsa (2), Steinkjer (8), Stjørdal (7), Verdal (5), Vikna (5), Verran (2), Mosvik (3).

Hekkefunn/hekkeindikasjoner: 1 1K Stemmingsmyran, Na. 25.7 (AVa). 1 ind. Dorråsbrenna, Nd. 27.7 (AVa). 1 ind. Medbakkjønn, Meltingen, Mo. 30.7 (ALo). 2 ind. Halldoråsen, Nsk. 14.8 (Harald Førdedal). 1 ad. Kvernsjøen, V. 22.8 (Bjørn Ivar Gomo).

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes*

Nøttekråke er som vanlig vanskelig å tallfeste pga hyppige forflytninger mellom nærliggende lokaliteter. Meget konservativt sett er det observert minimum 74 ind. i 10 kommuner. Dette er marginalt færre enn fjoråret (76 ind.). **Kommunevis fordeling (ind.):** Levanger (17), Steinkjer (17), Verdal (13), Stjørdal (7), Grong (7), Inderøy (5), Snåsa (3), Verran (2), Frosta (1), Leksvik (2).

Kaie *Corvus monedula*

Funn utenom kjente hekkeområder: 1 ind. Lilefsa, Ulen, Li. 17.3 (TRe, MMy). 1 ind. Seteråsen, Hudningselva, R. 24.5 (TRe).

Kornkråke *Corvus frugilegus*

Det ble observert kun 2 ind. dette året, men se under for en ubest. kornkråke/svartkråke. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (5), 2010 (10), 2009 (2), 2008 (4), 2007 (2).

Alle funn: 1 ad. Vellamelen, Ste. 19.4 (RTK, IBu, JHa, OKA, AVa). 1 2K Leirfall - Sutterøleiret, Stj. 5.5-8.5 (PIV, TRe).

Ubest. kornkråke/svartkråke

Alle funn: 1 ind. Hell, Stj. 19.12 (PIV).

Stær *Sturnus vulgaris*

Det ble observert minst 107 ind. i januar-februar og 20 ind. i desember. **Kommunevis fordeling**

(januar/februar - desember): Stjørdal (12-4), Frosta (8-1), Levanger (2-2), Verdal (1-1), Inderøy (8-12), Mosvik (2-0), Steinkjer (7-0), Snåsa (1-0), Grong (1-0), Leka (65-0). **Ekstremt antall:** 10000 ind. Verdalsøra, V. 31.8 (HSø).

Bokfink *Fringilla coelebs*

Vinterfunn: Det ble observert 34 ind. i januar-februar og 74 ind. i desember. Dette er en forekomst som er betydelig bedre enn i 2011.

Kommunevis fordeling (januar/februar-desember): Stjørdal (7-38), Frosta (0-3), Levanger (7-8), Verdal (15-19), Inderøy (0-4), Mosvik (2-0), Steinkjer (2-0), Leksvik (0-2), Flatanger (1-0).

Bjørkefink *Fringilla montifringilla*

Vinterfunn: Det ble observert 20 ind. i januar-februar og 19 ind. i desember. Dette er en

forekomst som er betydelig bedre enn i 2011.

Kommunevis fordeling (januar/februar-desember): Stjørdal (4-14), Frosta (11-2), Levanger (2-1), Verdal (1-1), Steinkjer (1-1), Flatanger (1-0), Nærøy (1-0).

Stillits *Carduelis carduelis*

I perioden januar-ultimo april ble det observert 80 ind., og fra juni foreligger et interessant funn av 3 ind. fra Vellamelen. I perioden medio oktober-desember ble det observert anslagsvis 88 ind. To større flokker i hhv. Vuddudalen og på Stokkan vest bidro til de rekordhøye antallene. To flokker på Stjørdal i november-desember vurderes å bestå av de samme individene. Det var overraskende få funn fra Tautra dette året.

Alle funn: 6 ind. Vang vestre, Vangshylla, I. 4.1 (Birgit Norum). 1 ind. Vik midtre, Fl. 29.1-31.1 (Jenny Pauline Slåttøy). 1 ind. Røstad, Lev. 3.2

Stillits, Stokkan vest, Stjørdal. Foto: Kjell Thore Leinhardt.

Tornirisk, Sveet, Vera. Foto: Inge J. Indahl.

(BNy). 47 ind. Vordalen, Vuddudalen, Lev. 3.2 (TRe). 14 ind. Byahalla, Ste. 19.2 (GBo, JSc). 3 ind. Stokkan Vest, Stj. 5.3 (KTL). 7 ind. Kjelsåsen, Fr. 18.3 (Roald Vang). 1 ind. Sjødammen, Tautra, Fr. 28.4 (TRe). 3 ind. Vellamelen, Ste. 17.6 (AVa). 5 ind. Vang vestre, Vangshylla, I. 13.10 (Birgit Norum). 5 ind. Mosvik sentrum, Mo. 13.10 (ALo). 5 ind. Tautra, Fr. 14.10 (MVA). 3 ind. Kvernøya, Fl. 21.10 (Helge Staven, Bjørn Staven). 1 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 25.10 (TSø). 3 ind. Alstadhaug-Alnesfjæra, Lev. 29.10-4.11 (PSh, TRe, OMS). 4 ind. Tynesfjæra, Lev. 31.10 (RTK, IBu). 2 ind. Vestran, Vestrembukta, Lev. 6.11 (OMS). 60 ind. Stokkan Vest, Stj. 27.11 (KTL). 19 ind. Småbåthavna, Halsøen, Stj. 18.12 (KKr).

Tornirisk *Carduelis cannabina*

Det ble observert 4 ind. dette året, hvorav to funn fra vårtrekket, ett syngende ind. på Tautra i mai-juni og ett funn fra høsttrekket. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2011 (6), 2010 (10), 2009 (0), 2008 (5), 2007 (2).

Alle funn: 1 F Sveet, Vera, V. 1.5* (IJI). 1 F Lecadammen, Sutterøleiret, Stj. 7.5 (TRe). 1 sy. Tautra, Fr. 27.5-12.6 (KTL, RPe). 1 M Steinvik, Stj. 9.9 (VKr).

Bergirisk *Carduelis flavirostris*

Vinterfunn/seine funn: 1 ind. Moloen, Tautra, Fr. 8.1 (RTK, IBu). 2 ind. Tautra, Fr. 1.11 (KJo). 3 ind. Alnesfjæra, Lev. 3.11-4.11 (TRe, OMS). 8 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 18.11-24.11 (TSø, KKz). ca 10 ind. Havfrua, Rinnleiret, V. 21.11 (HSø).

Gråsisik, underarten rostrata *Carduelis flammea rostrata* NSKF

På Sklinna ble det ultimo september ringmerket 14 ind. som hadde karakterer til underarten rostrata, hvorav 1 ind. (det eneste fotograferte)

ble godkjent i NSKF. Dette er det første godkjente funnet av underarten i fylket.

Alle funn: 1 ind. rm Sklinna, Lk. 21.9* (TRe, JHa, RTK, OMS, IBu, OKa).

Brunsisik *Carduelis flammea cabaret*

48 ind. er rapportert med draktkarakterer til brunsisik. Dette er en del flere enn for fjoråret (13 ind.). Ett anmerkningsverdig funn ble gjort i fjellregionen i Røyrvik i august og ellers ble de resterende sett i november-desember.

Alle funn: 1 ind. Orvassdalen, R. 7.8 (RTK, Øyvind Spjøtvoll). 1 ind. Vellamelen, Ste. 10.11-11.11 (AVa). 3 ind. Grong, G. 10.11 (Sverre Birkelund). 4 ind. Rinnleiret, Lev. 11.11 (TRe). 1 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 15.11 (TSø). 2 ind. Grasenga, Ørin, V. 16.11 (HSø). 2 ind. Lyngbakken, Heir, Lev. 18.11 (RTK, IBu). 2

ind. Momarka nedre, Halsan, Lev. 20.11 (OMS). 1 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 21.11 (HSø). 16 ind. Ørin industriområde, Ørin, V. 15.12 (HSø). 2 ind. Øverparken, Levanger, Lev. 16.12 (TRe). 4 ind. Staupshaugen, Lev. 23.12-24.12 (TRe). 7 ind. Bakken, Vikaleiret, Fr. 24.12 (RPe). 1 ind. Ulvillia, V. 29.12 (IJI).

Polarsisik *Carduelis hornemanni*

Årets forekomst kom på 13 ind., hvorav 8 av underarten hornemanni. Alle observasjoner ble gjort i perioden september-desember. Dette er den svakeste forekomsten siden 2008 da kun 3 ind. ble observert. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (21), 2010 (23), 2009 (30), 2008 (3), 2007 (4).

Alle funn: 8 ind. (hornemanni) rm. Sklinna, Lk. 21.9-26.9* (TRe, JHa, RTK, OMS, IBu, OKa). 1 M Kjønsstadmarka, Lev. 3.11 (TRe). 2 ind. Søndre Sørmarksdam, Halsan, Lev. 6.11 (OMS). 1 ind. Tromsdalen, V. 30.11 (TKo, Kristian Worum). 1 ind. Staupshaugen, Lev. 24.12 (TRe).

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera*

Kun fattige 2 funn av 3 ind. ble gjort dette året, og er følgelig den svakeste forekomsten siden 2006 da kun 2 ind. ble observert. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (15), 2010 (6), 2009 (4), 2008 (35), 2007 (11).

Alle funn: 1 ind. Klostergården, Tautra, Fr. 4.1 (ESK, Ole Morten Sand). 2 ind. Falstadbukta, Lev. 8.10 (PSh).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

I år som i fjor ble det observert to syngende hanner og en hunn ved Stuskin. I tillegg til disse ble det observert et ind. på Heglesaunet, hvilket gjør at årstotalen kom opp på 4 ind. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2011 (5), 2010 (3), 2009 (5), 2008 (4), 2007 (0).

Alle funn: 2 3K + M sy. + 1 F Stuskin, Leirådalsveien, V. 22.5-27.6 (*Grunneier (Navn?), IJI, TSø m.fl.). 1 ind. Heglesaunet, Munkeby, Lev. 26.5* (OMS, Ole Jonny Hagen, Cathrine Hagen).

Polarsisik (av underarten hornemanni) (til venstre), sammen med gråsisik (av underarten rostrata), september 2012, Sklinna. Foto: John Haugen.

Konglebit *Pinicola enucleator*

I en temmelig konsentrert periode ultimo oktober - medio november ble det observert 93 ind., og kongelbitene hadde det trolig travelt da ingen ble sett i desember. Årsforekomsten var marginalt færre enn for fjoråret (97 ind.). Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (97), 2010 (90), 2009 (42), 2008 (51), 2007 (15).

Alle funn: 13 ind. Ålvatnet, Mo. 28.10 (Øyvind Soelberg). 1 ind. Sandvika, Innsvatnet, V. 28.10 (TSø). 25 ind. Bragstadleira-Gjerthanshaugen-Hov, Jøa, Fo. 29.10-1.11 (TMy). 1 M Sjøfartsgata, Steinkjer, Ste. 30.10 (EMO). 1 F Solvangveien, Steinkjer, Ste. 31.10 (AVa). 3 ind. Svartdalsbakken, Liahøgda, Fr. 31.10 (RPe). 1 ind. Tautra, Fr. 1.11 (KJo). 2 F Ørin industriområde, Ørin, V. 1.11-27.11 (IJI). 4 ind. Børsåsen, Lev. 4.11 (BAS). 10 ind. Finnsvika, Lev. 4.11 (TRe). 12 ind. Søndre Sørmarksdam, Halsan, Lev. 6.11 (OMS). 18 ind. Kulstadvika, Leksdalsvatnet, V. 6.11 (RTK, IBu). 2 ind. Tromsdalen, V. 18.11 (TSø).

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes*

Ekskludert ungfuglene fra hekkefunn ble det observert 88 ind. Dette er noen flere enn de to siste årene (64 ind.). Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2011 (64), 2010 (64), 2009 (81), 2008 (110), 2007 (22).

Kommunevis fordeling (ind.): Verdal (19), Steinkjer (17), Stjørdal (15), Levanger (12), Mosvik (8), Verran (7), Frosta (5), Snåsa (2), Inderøy (1), Lierne (1), Namsskogan (1). **Funn nord for Trondheimsfjordområdet:** 1 ind. Håpnissetran, Frøyningsdalen, Nsk. 15.5 (Jon Olav Håpnes). 1 ind. Jule, Ulen, Li. 11.6 (TON). 2 F Grønveien - Vinje, Sn. 16.6-23.6 (*BBE, OMS). **Hekkefunn:** 1 reir Langnes naturreservat, Verdalsøra, V. 16.5-25.5 (MHu, HJo). 4 1K Fagerheim, Steinkjer, Ste. 13.7-17.8 (PIN). 1 1K Ydsedalen, Verdalsøra, V. 15.7-26.7 (KKz).

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

Det ble observert uvanlig mange lappspurver på vårtrekket, og det skyldes nok den seine våren med mye snø i fjellet da spurvene ankom. 24 ind. ble sett ved dyrka mark på vårtrekket, mens det var kun ett funn fra høsttrekket. Fra hekkeområdene foreligger ingen funn dette året. **Vårtrekk:** 2 ind. Russgården, Håa, Lev. 5.4 (OMS, GSæ). 1 F Stordalsvollen, Stordalen, Me. 29.4 (KKr). 1 ind. Solnes, Klingsundet, Ste. 5.5 (ALo). 1 M Klinga, Klingsundet, Ste. 6.5 (AVa). 1 M Finnvollen, Vera, V. 9.5-17.5 (IJI). 1 M + 2 F Sandmoen, Otersjøen, Li. 22.5 (TRe). 1 F Austvika, Limingen, Li. 24.5 (TRe). 1 M Tunnsjorørvika, R. 28.5 (RTK, IBu, OMS). 2 M Seteråsen, Hudningselva, R. 28.5 (RTK, IBu, OMS). 2 ind. Bjørkmo, Storfloen, R. 6.6 (OMo, KTL). **Høsttrekk:** 1 ind. Heimøya, Sklinna, Lk. 21.9 (TRe).

Snøspurv *Plectrophenax nivalis*

Vinterfunn: 20 ind. Frosta, Fr. 5.1 (TSø, ASø). 7 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 14.1-26.2 (HSø, KKz). 6 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 1.12 (TSø). 1 M Moloen, Tautra, Fr. 12.12 (RPe). **Større ansamlinger (maksimumstall):** 1000 ind. Russgården, Håa, Lev. 5.4 (OMS, GSæ). 550 ind. Nordfjæra, Fr. 7.4 (MVa). 800 ind. Vinge-Velvang, Stj. 9.4 (TRØ, EHu, ESæ).

Dvergspurv *Emberiza pusilla*

Det ble gjort et funn av dvergspurv på Sklinna dette året, og er kun funn nr 5 i fylket.

Tidligere funn: 2.10.1981 (rm. Stod, Klingsundet, Ste.), 18. og 23.9.1989 (rm. Trøite, Stj.), 27.9.2000 (Sklinna, Lk.) og 22.5.2004 (Ulvilla, V.). Funn fra 2004 er ikke blitt publisert tidligere, noe som skyldes en glipp av LRSK. Dette er også det eneste vårfunnet i fylket.

Alle funn: 1 ind. rm. Heimøya, Sklinna, Lk. 21.9* (RTK, IBu, OKA, TRe, JHa, OMS).

Tidligere funn: 1 M Rønningsdammen, Ulvilla, V. 22.5.2004 (IJI).

Sivspurv *Emberiza schoeniclus*

Første vårfunn: 1 ind. Momarka nedre, Halsan, Lev. 2.4 (OMS). 1 ind. Alnesfjæra, Lev. 2.4 (OMS, BAS).

Rosenfink hann Stuskin, Verdal.
Foto: Arnold Lorentsen.

Dvergspurv Sklinna september 2012. Foto: John Haugen.

Observatører

AIn	Arnstein Indahl	HLi	Henrik Lind	MVa	Morten Vang
ALo	Arnold Lorentsen	HSk	Henry Skevik	MVe	Morten Venås
ARL	Aksel R. Lindgren	HSø	Halvor Sørhuus	NKG	Nils Kristian Grønvik
ASA	Aud Solveig Aas	IBu	Ingvild Buran	OHe	Oddvar Heggøy
ASø	Anders Sørhuus	IHa	Inge Hafstad	OKA	Ole-Kristian Antonsen
AVa	Arne Vanebo	IJI	Inge Joar Indahl	OMo	Oddvar Moa
AWi	Andreas Winnem	JAA	Jo Anders Auran	OMS	Ole Martin Sæterhaug
BAS	Bjørn Arild Steinsmo	JEØ	Jan Eyvind Østnes	PIN	Per Ivar Nicolaisen
BBe	Bjørn Berg	JHa	John Haugen	PIV	Per Inge Værnesbranden
BEi	Bjørn Eide	JHe	Jon Helle	PMø	Pål Mølnvik
BES	Beata E. Solbakken	JKS	Jon Kristian Skei	PSH	Paul Shimmings
BFu	Bjørn Fuldseth	JLW	John Lang Wilson	PWB	Per Willy Bøe
BNy	Bård Nyberg	JSc	Johannes Schrøder	REs	Roger Espen
DGL	Dag Gøran Lyng	KAS	Kjetil Aadne Solbakken	RPe	Roar Pettersen
DOB	Dag O. Bollingmo	KHa	Kåre Haugan	RTK	Rolf Terje Krogslund
EBa	Erik Bangjord	KHe	Knut Hellandsjø	SMo	Steinar Moe
EHu	Einar Hugnes	KIU	Karl Inge Uppstrøm	TBo	Tor Bollingmo
EJo	Even Johansen	KJo	Kjetil Johannessen	TFo	Trygve Forberg
EMo	Erlend Moen	KKr	Knut Krogstad	THa	Trond Haugskott
ESk	Erlend Skutberg	KKz	Karel Krizak	THy	Trond Hynne
ESp	Eirik Spets	KLa	Kjell Larssen	TKo	Terje Kolaas
ESæ	Einar Sæter	KTh	Karl Thorvaldsen	TMy	Torstein Myhre
ETh	Edvin Thesen	KTL	Kjell Thore Leinhardt	TON	Terje O. Nordvik
FGr	Frank Grønningsæter	LAL	Leif Arne Lien	TRe	Tore Reinsborg
GBo	Gøran Bolme	MFA	Martin Fauskanger Andersen	TRo	Thomas Rohde
GDy	Gunnar Dybvik	MHu	Magne Husby	TRØ	Tom Roger Østerås
GSæ	Gisle Sæterhaug	MMa	Morten Martinsen	TSø	Trond Sørhuus
HJo	Håvard Johnsen	MMy	Magne Myklebust	VKr	Vidar Krøke Steinvik
HOJ	Hans Ola Jordet				

Litteratur

Nygård, T. 2012: *Kongeørnundersøkelsene i Nord-Trøndelag 2012*. Notat. NINA.

Nygård, T. & Reinsborg, T. 2013: *Prosjekt vandrefalk Nord-Trøndelag. Årsrapport 2012*. Norsk Ornitologisk Forening (unntatt offentlighet). 20 s.

Winnem, A., Myklebust, M., Sæter, E. & Solbakken, K. A. 2013: *Fugler i Sør-Trøndelag 2011*. Trøndersk Natur (1) 40: 10-40.

Winnem, A. 2012: *Grønlandsmåker i hopteall!* Trøndersk Natur (1) 39: 41-45.

Østnes, J. E., Krogslund, R. T., Østerås, T. R. & Myhre, T. 2013: *Hekkebestanden av lappfiskand (Mergellus albellus) i Vikna, Nord-Trøndelag*. Høgskolen i Nord-Trøndelag. Utredning nr. 144.

Tyrkia 8.-19. mai 2013

Tekst og foto: Jørgen Søraker

På formiddagen den 8. mai 2013 reiste det en meget spent turgjeng ned til sørlige deler av Tyrkia på en nøye planlagt fugletur. Gjengen bestod av Per Willy Bøe, Trond Haugskott, Knut Hellandsjø, Kjell Larsen, Magne Myklebust, Andreas Winnem og Jørgen Søraker.

Dag 1. Vi landet med fly i Adana sent den 8. og startet turen mot Demirkazik, som er et fjellområde og nasjonalpark snaue 3 timers kjøring nordover. Flere stopp oppover mot fjellene resulterte i bl.a. tyrkerspettmeis, dvergørn og alpekråke. Da vi ankom Demirkazik, og hadde sjekket inn på overnattingsstedet, dro vi inn i nasjonalparken og inn i den kjente Ravinen. Her raste det på med godbiter som rødpanneirisk,

klippespettmeis, klippespurv, hvittryggsteinskvett og hvitstruppenattergal. Men til tross for gjentatte forsøk ble ikke murkryper registrert, som også er en karakterart for området. Om kvelden ble både kirkeugle og dverghornugle registrert syngende, og sistnevnte ble også sett.

Dag 2. Plassen vi bodde på het "Safak Pension" og driver fra slutten av april til

midten av juni utelukkende med fugleturisme. De kunne lokke med traktortur opp til 2350 meters høyde for å registrere den eksklusive Kurdistanhøna. Dette benyttet vi oss av, og 04.00 var det avgang. Lyset var på plass like før vi nådde skådeplatået, og på turen opp var allerede steintrost og den uvanlige einerjernspurven observert. Oppe på platået satt høna og ventet på oss,

Rødpanneirisk i Demirkazik.

Øverst:
Soloppgang i Göksu-deltaet
15. mai.

Traktortransport på platået i Demirkazik.

og målet med traktorturen var nådd. Men området hadde også mye annet å by på. Flere alpejernspurv var stasjonære, og en flott rosenvingefink hann satte seg til i det steinkledde landskapet, til vår store begeistring.

Dag 3. Vi forlot Demirkazik tidlig på morgenen for å sette kursen sørøstover mot Demircili og Birecik, sistnevnte er et meget spennende fugleområde ikke

langt fra grensa til Syria. Vårt tre timer lange opphold i Demircili ble preget av mye regn, men mellom skurene var det god aktivitet på fuglene. Rustspurv og tyrkerspurv viste seg frem og en slangeørn ble sett overflyvende. Minst like spennende var en gråsanger som viste seg frem i buskene.

På ettermiddagen ankom vi Birecik. Her er det gode muligheter for å se arter som har en mer østlig opprinnelse.

Noen få timers observering ga en fantastisk artsliste, med bl.a. sumererskriketrost, terneisfugl, svartnebbfink og tamariskspurv som høydepunkter. Også skallet ibis fra det lokale bevaringssenteret viste seg frem, gøy å se til tross for manglende kryssbarhet.

Dag 4. Vi startet tidlig for å dra til "Wadien", nær bevaringssenteret for skallet ibis. Dette resulterte i observasjoner av sisihøne, gulstrupestespurv og steppesanger. Deretter ble kursen satt noen km lengre nord for å se etter kalanderlerke og fjellkalanderlerke, og begge disse artene ble observert. Over oss kom også en liten skru av Vepsevåk, og med seg hadde de en småskrikeørn og steppeørn. På et plantasjefelt ble også syriaspett og gulstrupestespurv sett.

Ved en tur innom bevaringssenteret for å kjøpe suvenirer, fikk vi høre om en guide som kunne vise oss bleksteinspurv, en drømmeart for alle VP-kryssere (Vest-Palearktis). Dette bestemte vi oss for å bli med på, og om kvelden ble vi med guiden opp til landsbyen Yeniapinar. Dessverre ble det ikke noe resultat, til tross for en hardtarbeidende

Tyrkerspettmeis langs veien opp mot Demirkazik.

Sporeviipe i Göksu.

guide. Og vi måtte nok si farvel til bleksteinspurv som VP kryss.

På vei hjem om kvelden ble det en flott slutt på dagen, da både hvitpannevarsler og småseiler viste seg frem for oss ganske nær Birecik sentrum.

Dag 5. Planen for dag fem var å dra nordover til et fjellområde kaldt Nemrut Dagi, for å se arter som rustgumpsteinskvtett, blåkinnbietter pluss en god sjanse for olivensanger. Vi startet grytidlig om morgenen og stoppet ved et sted det har vært koloni av blåkinnbietter tidligere. Men til tross for grundige søk, ble ikke arten observert. Men stedet var ikke helt tomt likevel, en skjæregjøk og to svartnebbfinker fløy over, og blåråke hadde en liten koloni like i nærheten.

Neste stopp ble ved Atatürk dammen, et stopp som resulterte i både sandterne og dvergterne. Sistnevnte hadde en liten koloni på en holme like ved veien. Seks brakksvaler satt også ute på holmen, pluss en velkjent lyd fra trøndelag, en sanglerke steg opp like over oss, og laget litt stemning i lufta.

I en dal opp mot Nemrut Dagi stoppet vi for å strekke på beina, og like etter vi hadde gått ut av bilen hørte

Andreas en olivensanger. Da ble det liv i fjellet, og alle kunne snart glede seg over en meget vanskelig fugleart. To piroler viste seg også frem, noen km lengre opp.

Neste stopp nå ble i nasjonalparken Nemrut Dagi. Og ikke lenge etter ble en rustgumpsteinskvtett observert i flukt over veien. Like lett var det ikke å få sett arten godt, og vi måtte virkelig lete for å få gode observasjoner av arten. På veien hjem ble det bestemt å prøve på en annen kjent plass for blåkinnbietter. Etter mye klabb og babb på veien, mye takket være Astrid (GPS'en vår!), fant vi til slutt fram til lokaliteten. Men heller ikke her var blåkinnbietteren å se. Det var derimot en annen fugl som tok oppmerksomheten vår, nemlig en svartvingeglente. Dette var høyst uventet, og funnet viste seg å være det 10. funnet i landet.

Dag 6. Planen for dag seks var å komme oss til Göksu-deltaet, et våtmarksområde helt ut mot Middelhavet. Planen var også å stikke innom en sikker plass for olivensanger. Men siden vi hadde funnet den dagen før, ble planen lagt til side. Siden vi nå hadde mer tid til overs, bestemte vi oss for og

igjen prøve på bleksteinspurv. Denne gangen ringte vi ikke guiden, vi bare møtte opp. Likevel tok guiden oss imot med åpne armer og bragte oss igjen ned mot den kjente plassen. Og denne gangen spilte den, ikke bare en, men hele tre stykker ble loggført. Igjen hadde gleden spredd seg utover gjengen. Nå ble bare observasjonen av svartnebbfink noen minutter senere, prikken over i-en.

Nå ble kursen satt vestover mot Göksu, og vi ankom deltaet mens det ennå var fint lys. Utover kvelden ble en rekke fuglearter sett, som hvitpelikan, sporeviipe, halsbåndfrankolin og smalnebbmåke. Det ble også fint fotolys utover kvelden, så til slutt ble det et eldorado for fotografer.

Dag 7. Dag sju skulle bare brukes i områdene rundt Göksu. Og vi var på plass like før soloppgang. Soloppgangen i Göksu er faktisk noe alle burde oppleve. Samtidig med sola kom også en stor flokk med hvitpelikaner svømmende.

Utover dagen ble det sett mange arter, og flere av dem var skikkelige godbiter. Bl.a. viste tamarisksanger, skjeggmeis og cistussanger seg frem

Gutta på tur!

inne i sivlandskapet. En sultanhøne med unge ble også observert. En kastanjeisfugl ble også hørt, men til tross for stor vilje, ble ikke fuglen sett. Flere skjestorker ble også sett utover dagen, og sammen med rødfalk og aftenfalk gjorde de dagen til en fantastisk fugledag.

Dag 8. På morgenen på dag åtte dro Knut og Kjell hjem til Norge. Men resten fortsatte opp mot en liten landsby som heter Akseki. Der skulle dag ni tilbringes, men også denne dagen ble det gjort flere flotte fugleobservasjoner. Åtselgribb, rustspurv, mestersanger og mellomspett var av de artene som viste seg frem. Som et tillegg på fuglekikkingen kom også den fantastiske naturen i Tyrkia. Fjellandskapet er preget av bratte skrenter, gjerne med en elv i bunnen. Om kvelden var det fem kikkere som kunne glede seg over at den siste lange transportetappen på turen var unnagjort.

Dag 9. Vi dro ut tidlig om morgenen for å være ute når sola gikk opp. Vi brukte morgentimene i et plantasjefelt like ved Akseki. Her var det svartstrupesanger som skulle observeres. Og sangeren skuffet ikke. Utover formiddagen fikk vi flotte glimt av den kryptiske arten. Mer overraskende var det å høre en kattugle synge i en fjellskråning. I plantasjen var det også mye annen fugl. Opp mot hele ti furusangere ble loggført. Syriaspett og mellomspett ble

både sett og hørt spillende. En hvitpannevarsler var også godt i gang med reirbyggingen.

Etter en sjelden god frokost dro vi noen km lengre nord for Akseki. Her fikk vi sett flere trelerker, en kortklo-trekryper og flere mellomspetter. En kirkegård inne i selve Akseki viste seg også å være en veldig god plass. Oliven-sanger ble hørt, det ble også en mester-sanger, samt enda en hvitpannevarsler som holdt på med reirbygging.

På slutten av dagen satte vi kursen Oymapinar. Her skulle neste morgen tilbringes, i håp om å finne målet for turen; brunfiskugle!

Dag 10. Klokken 04.15 kommer vår guide som skal vise oss ugla. Han kan fortelle at de har to hekkende par i år, og sammen med noen andre i Tyrkia, er det de eneste hekkeplassene en vet om i VP. Oppe ved selve Oymapinar var det en meget spent gjeng som gikk over i båten som skulle ta oss til hekkeplassen.

Ikke lenge etter fikk Magne øye på ugla i et reirhull oppe i fjellveggen, og snart hadde alle sett den. Nå var olivensanger og bleksteinspurv ute av tankene, målet med turen var nådd! I de kommende timene fikk vi sett hele tre voksne fugler ved to forskjellige reir. Med en viss promille av gledesrus satte vi nå kursen mot Alanya, med tanke på neste dags hjemreise. Det ble selvfølgelig noen stopp på turen, noe som resulterte i fem næringssøkende eleonorafalker.

Flyet vårt gikk tidlig neste morgen, og kl. 18.30 landet det en meget fornøyd turgjeng på Værnes Lufthavn. Det ble totalt 210 turarter.

Takk for turen!

Tirsdag 3. desember kl. 1900 blir det muligheter for å se flere bilder og høre mer; da holder Jørgen foredrag fra Tyrkia-turen i Suhmhuset, Vitenskapsmuseet i Trondheim

Brunfiskugle.

Må låvesvalen skifte navn?

Av Øystein Størkersen

Foto: Trond Haugskott

Låvesvalen er en kjent og kjær fugl over det meste av Europa. Det skyldes ikke minst dens livlige kvitring og det faktum at den er så tett knyttet til menneskeskapte landskap og hus. Mange land anven-der også det samme navn på denne fuglen (Barn Swallow, ladusvala osv).

Låvesvalen er en representant for det fantastiske fugletrekket som mange små fuglearter på 10-15 gram gjennomfører vår og høst. Det sørlige Afrika er hovedvinterområdet for våre låvesvaler. Dette er en reise på ikke mindre enn opptil 10.000 km én vei! Tenk litt på hvilke farer en liten fugl på 15 gram møter på denne lange reisen og at dette er en reise den må foreta to ganger per år. Dødeligheten blant låvesvaler (som de fleste tropikktrekkere) er imidlertid svært høy, gjerne 80% innen det første leveår. Det skyldes mange slags farer, som f.eks. kulde, tørke, mangel på næring og de siste tiårene også omfattende rettet sprøyting for å ta livet av småfugler.

Låvesvaler overnatter i vinter-områdene i store flokker som kan telle hundretusener. Her blander de seg gjerne med andre arter, slik som afrikanske veverfugler. Nettopp veverne er ansett som en plage for landbruket i og med at de spiser av avlingene. Giftsprøyting for å drepe hundretusener eller millioner av veverer i bl.a. Sør-Afrika er noe myndighetene der ikke så gjerne opplyser om. I samme slengen dør altså store mengder låvesvaler.

Noen husker kanskje fotball-VM som gikk av stabelen i Sør-Afrika? For å kunne ta i mot horder av fotball-fans ble det bygd ny infrastruktur som f.eks. flyplass. Overnattingsområder til hundretusener av låvesvaler ble på den måten ofret for fotball-VM. Her hjemme i Europa kan vi fastslå at tilgangen på insekter i et hardt drevet kulturlandskap ikke lenger er optimal. Lite husdyr på beite skaper lite muligheter for fluer og som om ikke det er nok, så er nivået av sprøytemidler i engene og dermed også i avføringen fra

husdyrene så høye at det påvirker negativt forekomsten av insekter som kan leve i bl.a. kukaker. Da er det ikke så rart at svært mange fuglearter i Europa, låvesvalen inkludert, viser markante nedadgående trender, ofte med 80-90% nedgang fra 1980 til i dag. Forskere har lenge ment at det skyldes tørke og vansker med næringstilgangen under trekket og i vinterområdene. Mer sannsynlig er det at det skyldes en kombinasjon av massiv ødeleggelse av

våtmarker og annen natur i Europa og i senere tid også i Afrika, og en rekke andre mer eller mindre store faktorer som spiller sammen i kombinasjon.

Låvesvalen er som mange arter i Norge sterkt knyttet til menneskeskapt aktivitet, ikke minst det faktum at den hekker inne i og plasserer sine reir under taket på låvene. Uten låvene så vil rett og slett låvesvalene knapt eksistere i dette landet! Mange gårdbrukere er glade i sine svaler og setter stor pris på deres tilstedeværelse. I en situasjon der stadig strengere krav til hygiene hindrer

ville fugler i å komme inn i driftsbygninger, så er det likevel ikke sikkert at gårdbrukere er klar over at de samtidig truer et eldgammelt gjensidig avhengighetsforhold. Gamle fjøs og luftige bygninger tilpasset tørt høy viker i våre dager plass for sanitære og tette driftsbygninger.

Et betimelig spørsmål er derfor: Hvor skal låvesvalene bygge sine reir? Fjøs etter fjøs forsvinner som hekkested og våre bestander av låvesvale trues nå også av dette. Heldigvis er dette noe som det faktisk er mulig å gjøre noe

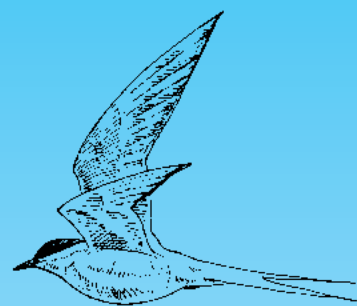
med. Sommeråpne fjøs må være regelen! Mao må porter eller vinduer stå permanent åpne i andre etasje på fjøs og i andre bygg der det betyr lite for gårdbrukeren at det holdes åpent. La det gå sport i å ta vare på låvesvaler på egen gård, og gårdbrukere må gjerne konkurrere om hvem som blir beåret med hekkende svaler!

Til de som er så heldige å allerede ha låvesvale-vennlige fjøs og hekkende par med låvesvaler: vær sikker på at låvesvalene er takknemlige gjester!

Svalbard-fugler

Ny felthåndbok for Svalbard med oppdatert status for alle hekkefugler og mange gjestende fuglearter! Tekst av Georg Bangjord og illustrasjoner av Trond Haugskott

kun kr. 159,-
hos Natur og Fritid
www.naturogfritid.no

Bli kjent med fuglene på Svalbard! Boka omhandler alle hekkefuglene på øygruppa, samt de mest vanlige gjestende artene. Gjennom bilder, illustrasjoner og tekst vil du kunne artsbestemme fuglene under oppholdet ditt. Til sammen 81 arter er gjengitt. Tekst på norsk og engelsk. Kvalitetspapir, spiralrygg og lommeformat gjør boka perfekt å ha med seg på tur.

Sandsnipe på Gaulosen, ny art for Trøndelag!

Av Andreas Winnem

Foto: Erik Bangjord

Imai ble et nytt fugletårn innviet på Øysand ved Gaulosen. Tårnet har en fin beliggenhet for å kikke på rastende vadefugler, og det skulle ikke ta mer enn noen få uker før en ny art for Trøndelag ble funnet! En sandsnipe, som har kommet den lange veien over Atlanterhavet fra Nord-Amerika, ble oppdaget søndag 14. juli av Einar Sæter. Fuglen var stasjonær i fem dager frem til den sist ble sett på kvelden 18. juli.

NORSKE FUNN:

- 1 ad. Revtingen, Klepp, 10.-12.8.1987
- 1 ad. Revtingen, Klepp, 30.6-2.7.1991
- 1 ad. Vadsøya, Vadsø, 1.6.2001
- 1 ad. Kviljoødden, Farsund, 19.-20.7.2002
- 1 ad. Børaunen, Randaberg, 8.7.2008
- 1 ad. Røstlandet, Røst, 6.6.2009
- 1 ad. Rauna, Farsund, 8.6.2009
- 1 ad. Orreosen, Klepp, 5.-9.5.2011
- 2 1K Håstranda, Hå, 11.-24.10.2012
- 1-2 ad. Slettnes, Gamvik, 17.-19. og 23.-24.5.2013
- 1 ad. Gaulosen, Melhus, 14.-18.7.2013

FUNN I NORGE

Ni godkjente funn av ti individer er gjort i landet frem til 2012. I tillegg kommer to eller tre funn fra 2013 som enda ikke er behandlet av NSKF. Ved Slettnes i Finnmark ble adulte sandsniper sett 17.-19. og 23.-24. mai i år, og bilder viser små forskjeller i fjærdrakten som kan tyde på at det dreide seg om to ulike individer. Fuglen på Gaulosen utgjør dermed funn nummer elleve eller tolv i landet, forutsatt at alle fugler godkjennes av NSKF.

IDENTIFIKASJON

Frekvensen av funn på vår side av Atlanterhavet har vært økende de siste par tiårene. Den viktigste årsaken er trolig at bedre teleskop og fremfor alt fotoutstyr gradvis har blitt mer og mer utbredt blant fuglekikkere i samme periode. Sandsnipen ligner mye på vår dvergsnipe, og særlig ungfugler kan være svært vanskelige å artsbestemme med sikkerhet. God fotodokumentasjon kan derfor være avgjørende for en sikker identifikasjon.

Størrelse, struktur og form hos sandsnipe er så godt som identisk med dvergsnipe. Noen små, men viktige, detaljer er likevel forskjellige hos de to artene. Sandsnipen har antydning til svømmehud mellom tærne, en karakter den kun deler med beringsnipe blant vadere med tilsvarende størrelse. Beringsnipen hører også hjemme i Nord-Amerika, og den er en enda sjeldnere gjest i Europa enn sandsnipe. Videre har sandsnipen et ganske kort nebb som ofte virker litt kraftigere enn hos sammenlignbare arter, mest fordi tuppen er litt kraftigere og buttere.

For å plukke ut en sandsnipe er det nok likevel draktkarakterer en i første rekke bør kikke etter. Arten gir som regel et gråere og kaldere inntrykk enn dvergsnipe og har aldri et like kraftig innslag av rustbrunt i drakten som de fleste dvergsniper har. Adulte sandsniper i sommerdrakt har en gråtonet

UTBREDELSE

Den norske funnmassen fordeler seg på fem funn av fugler på vårtrekk i perioden 5. mai til 8. juni, fire funn av adulte fugler på høsttrekk fra 8. juli til 12. august, ett sommerfunn fra 30. juni til 2. juli, som trolig også best kan karakteriseres som en fugl som har startet høsttrekket og er på vei sydover igjen, samt et funn av to ungfugler i oktober. Alle funn er gjort på kystlokaliteter, de aller fleste på gode og velkjente rasteplasser for vadefugler. Fuglen på Gaulosen føyer seg dermed fint inn i funnmønsteret, både tidsmessig og med tanke på lokalitet.

Som for de fleste andre amerikanske vaderarter, er majoriteten av funn i Europa gjort på De britiske øyer. I Storbritannia er 92 individer sett frem til 2009, og Irland har funn av 173 individer frem til 2011, hvorav hele 63 individer i 2011 (Fahy 2013, Hudson mfl. 2010). Ulikt i Norge utgjør ungfugler på høsten en stor overvekt, og september er beste måned for arten. Det norske funnmønsteret med hovedsakelig adulte fugler sommerstid, antyder dermed at det dreier seg om fugler som har ankommet Europa høsten i forveien og overvintret i Sør-Europa eller Afrika, for så å bli med andre arktiske vadere nordover når våren kommer.

Sandsnipen hekker fra kyst til kyst i arktisk Canada og Alaska, samt helt nordøst i Sibir. Den foretrekker lokaliteter på tundraen eller i annet åpent landskap nord for barskogsbeltet, og alltid i nærheten av vann. Overvintring skjer i hovedsak i Mellom-Amerika og det nordlige Sør-Amerika. Utenfor hekketiden er arten vanligst å se ved mudderflater langs kysten, men den forekommer også ved egnede lokaliteter i innlandet. Langs østkysten av USA er sandsnipen blant de mest tallrike vaderartene ved mange gode trekklokaliteter.

overside og mangler dvergsnipas hvite bremmer på skulderfjærene, som danner en mer eller mindre tydelig hvit V på ryggen hos sistnevnte art. Begge artene varierer imidlertid en del, og noen adulte sandsniper kan ha varmere fargetoner i fersk drakt, gjerne mest markert i hodetegningene. Ungfugler mangler også, eller har kun en diffus, hvit V-tegning på ryggen. Denne er alltid mye mer markert hos unge dvergsniper. Som alltid for to arter som ligner hverandre, er det viktig å kombi-

nere flere kjennetegn for å gjøre en sikker artsbestemmelse. En avvikende, blek dvergsnipe må alltid utelukkes før man kan claime en sandsnipe!

Identifikasjon av sandsnipe i Europa krever kort avstand, gode observasjonsforhold, en observatør som vet hva han skal se etter og helst god dokumentasjon. Det er derfor all grunn til å tro at arten i noen grad blir oversett.

For mer utfyllende informasjon om identifikasjon, anbefales Chandler (2009) og O'Brien mfl. (2006).

Chandler, R. 2009. *Shorebirds of the Northern Hemisphere*. Christopher Helm, London.

Fahy, K. 2013. *Irish Rare Bird Report 2011*. Nedlastet fra http://www.irbc.ie/reports/irbr/2011_IRBR.pdf, 14.08.2013.

Hudson, N. and the Rarities Committee 2010. *Report on rare birds in Great Britain in 2009*. British Birds 103: 562-638.

O'Brien, M., Crossley, R. & Karlson, K. 2006. *The Shorebird Guide*. Houghton Mifflin Company, New York.

NOF Travel - natur og fritidsreiser

- et spennende reisetilbud til alle fugleinteresserte

Flere fylkeslag av NOF og spesielt Norsk Ornitologisk Forening avd. Oslo og Akershus har gjennom mange år hatt tradisjon for å arrangere fugleturer både innen- og utenlands. Deltakerne på turene har stort sett kommet fra hele landet. Fra 2006 legges dette tilbudet inn under NOF sentralt og navnet på tilbudet blir NOF Travel. Natur og Fritid as (NOFs fuglebutikk på Lista) reklamerer for turene bl.a. på sine hjemmesider og kataloger og mottar også påmeldinger. Planen er å bygge NOF Travel opp sten for sten og vi begynner forsiktig med noen turer i starten - men det er ønskelig å utvide tilbudet når behovet og tiden er moden for det.

Les mer om turene, reisevilkår, info om påmelding etc på : <http://www.naturogfritid.no> (se under NOF Travel) eller ring: 38393575.

Diademrødstjert.
Foto: Frode Falkenberg.

Øyamælen for folk, fe og fugl

Tekst og foto: Georg Bangjord

Den 23. mai åpnet Øyamælen naturhus som gir folk informasjon om naturkvalitetene og et flott utkikkspunkt til å studere fuglelivet i Gaulosen fra Øysand-siden.

MINDRE BELASTNING - ØKT FORSTÅELSE

De siste årene har ferdselen økt i strandengområdet i Gaulosen naturreservat. Det har ført til at fuglelivet, som er et av de viktige verneformålene i området, er blitt forstyrret. Nå er det opparbeidet en sti som gjør det lettere å styre ferdselen til naturhuset, hvor de besøkende finner informasjon om vernet og naturkvalitetene. Det nye anlegget sparer både fugl og fauna for belastning og gjør det lettere å forstå vernet i området.

Anlegget er tiltenkt allmuen og størrelsen er tilpasset besøk av grupper opp til en skoleklasse. I undervisningsrommet og oppe på balkongen, er det satt opp åtte ulike plakater. De er tilpasset selvstudie på ulike tema som berører verneområdet og tilstøtende verneområder.

KULTURBEITE OG STRANDENG

I dag er det beitedyr i området for å holde strandeng og kulturbeite åpent. Gjerder på begge sider av stien fram til anlegget sikrer de besøkende en trygg adkomst.

AVTALER

Anlegget ble oppført i vinter og slutført denne våren. Det er et resultat av et samarbeid mellom grunneiere (Øye felleseie), miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Sør-Trøndelag og Statens naturoppsyn Trondheim. Fylkesmannen har en langsiktig avtale med Øye Felleseie hvor adkomst og anlegg er en del av avtalen.

Parkering for Øyamælen naturhus skjer på Øysand camping, derfra må man gå. Fra og med 2014 blir det muligheter for å kjøpe et årskort for parkering spesielt for fuglekikkere.

Norsk Ornitologisk Forening, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag og Miljødirektoratet retter en stor takk til alle som deltok på dugnadene.

Naturhuset like før det er ferdig.

Kjell Woldvik i aksjon på en av de mange dugnadsøktene.

MEDLEMSBLAD

Returadresse:
Trøndersk Natur,
c/o NOF avd. Sør-Trøndelag
Postboks 139
7401 Trondheim

